

Ársreikningur samstæðu 2023

Orkuveita Reykjavíkur
kt. 551298-3029
Bæjarhálsi 1, 110 Reykjavík

Efnisyfirlit

Mælikvarðar og umfang þjónustu	3
Yfirlit stjórnenda	4
Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	5
Áritun óháðra endurskoðenda	16
Rekstrarreikningur	20
Yfirlit um heildarafkomu	21
Efnahagsreikningur	22
Eiginfjáryfirlit	23
Sjóðstreymisyfirlit	24
Skýringar	25

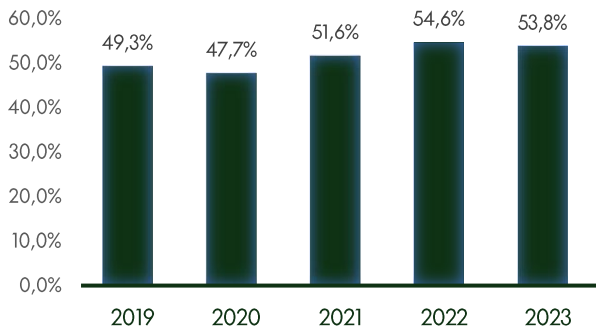

Orkuveitan leggur sérstaka áherslu á þessi
Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna í starfseminni:

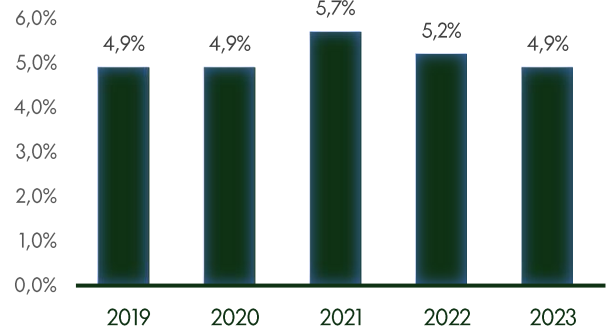

Mælikvarðar

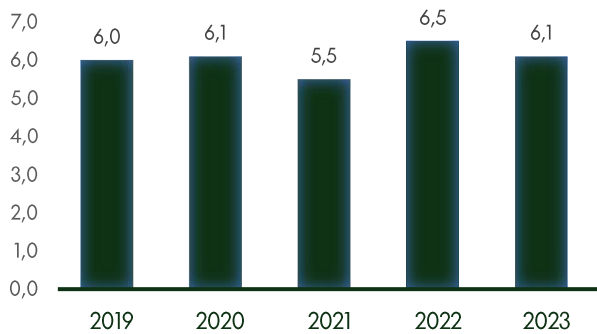
Eiginfjárhlutfall

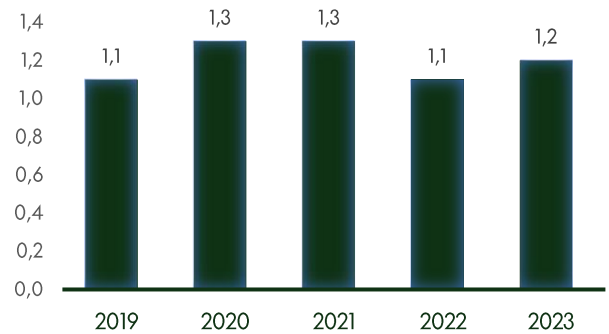
Arðsemi heildareigna

Nettó skuldir / handbært fé frá rekstri

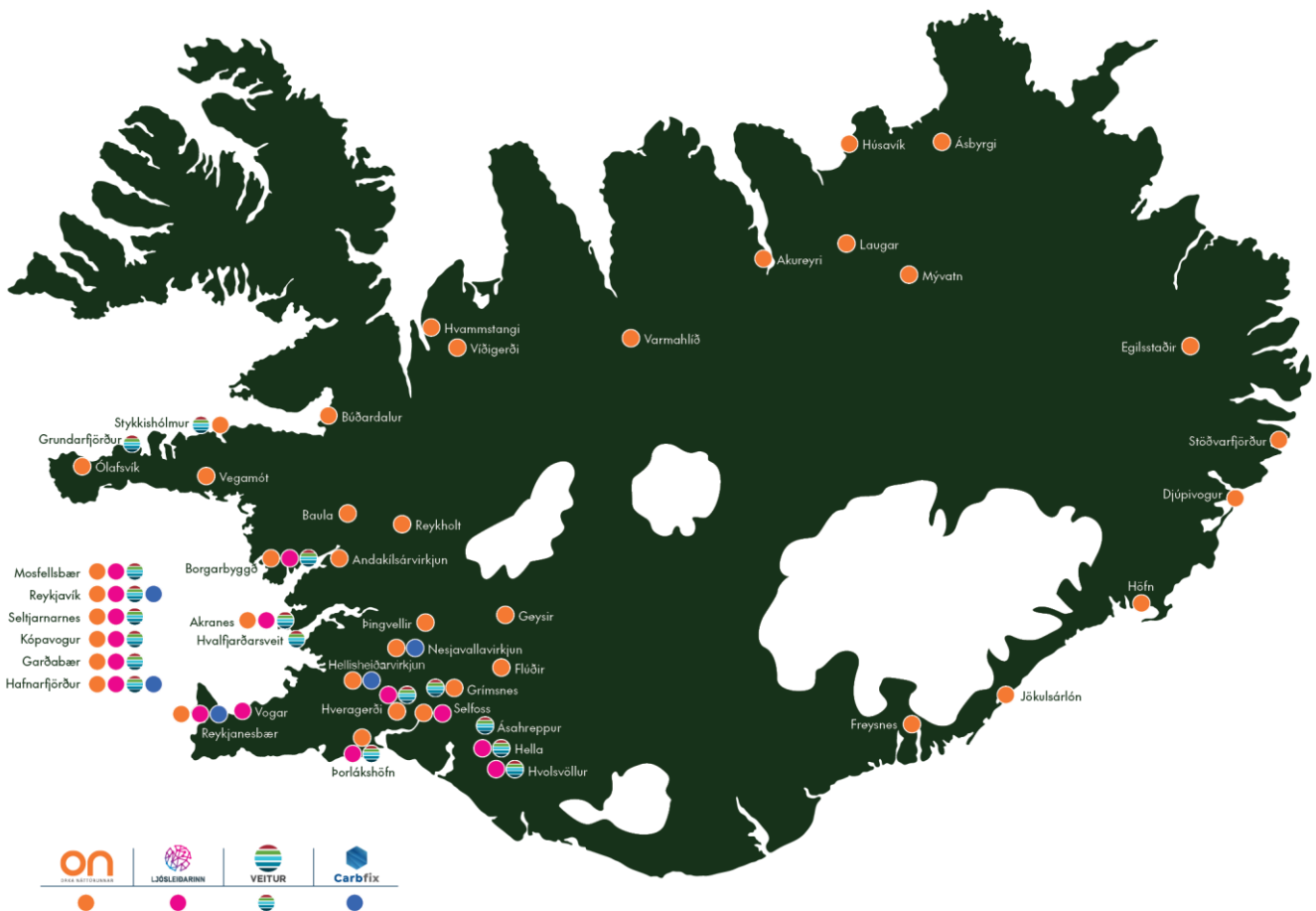

Veltufjárhlutfall án álafleiðu

*Leiðrétt fyrir uppgjöri vegna gjaldmiðlasamnings við Glitni

Þjónustan

Yfirlit stjórnenda

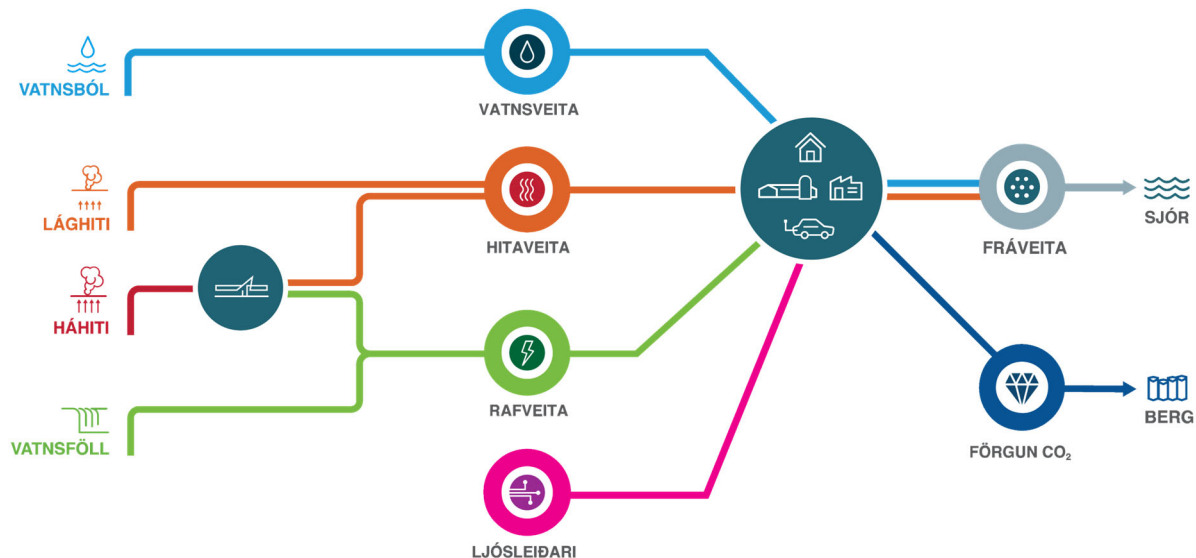
Rekstrarár	2023	2022	2021	2020	2019
<i>Fjárhæðir eru á verðlagi hvers árs í milljónum kr.</i>					
Rekstrartekjur	61.169	55.644	51.890	48.627	46.570
Rekstrarkostnaður	(25.469) (	21.220) (	18.380) (	19.172) (	18.398)
þ.a. orkukaup og flutningur	(7.264) (	6.718) (	5.872) (	5.793) (	5.659)
EBITDA	35.701	34.424	33.510	29.454	28.172
Afskriftir	(15.797) (	14.439) (	13.257) (	13.056) (	12.121)
Rekstrarhagnaður EBIT	19.904	19.984	20.253	16.398	16.051
Sjóðstreymi					
Innleystar vaxtatekjur	591	313	256	397	337
Greidd vaxtagjöld*	(7.040) (	5.061) (	4.398) (	4.940) (	5.373)
Handbært fé frá rekstri*	26.852	26.358	25.582	23.152	22.864
Veltufé frá rekstri	27.465	27.587	23.675	22.357	21.684
Lausafé					
31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	
Bundnar innstæður og markaðsverðbréf	8.670	11.071	14.657	14.867	9.833
Handbært fé	10.342	6.651	10.320	15.820	8.657
Óádragnar lánalínur	14.660	9.100	9.629	11.776	9.600
Lausafé samtals	33.672	26.821	34.606	42.463	28.090

*Árið 2022 er leiðrétt fyrir uppgjöri vegna gjaldmiðlasamnings við Glitni (dómsmál).

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Orkuveita Reykjavíkur (Orkuveitan) er sameignarfyrtæki sem starfar á grundvelli laga nr. 136/2013 um Orkuveitu Reykjavíkur. Lögbundið hlutverk Orkuveitunnar er að stunda vinnslu, framleiðslu og sölu raforku og heits vatns og gufu. Rekstur grunnkerfa, svo sem dreifiveitu rafmagns, hitaveitu, vatnsveitu, fráveitu og ljósleiðarakerfi, auk annarrar starfsemi sem hefur sambærilega stöðu. Einnig þá starfsemi aðra sem nýtt getur rannsóknir, þekkingu eða búnað fyrirtækjanna, sem og iðnráun og nýsköpun, enda tengist hún kjarnastarfsemi fyrirtækisins.

Yfirlitsmyndin að neðan sýnir kjarnastarfsemi samstæðu Orkuveitunnar. Þar fyrir neðan er greint frá helstu viðskiptaferlum í virðiskeðjunni og loks eru tilteknir helstu hagsmunaaðilar að hverjum hlekk keðjunnar.

Virðiskeðja

AUÐLIND

- Leit að og rannsókn auðlinda og öflun réttinda til að nýta þær
- Vöktun og stýring nýtingar

NÝFRAMKVÆMDIR

- Hönnun og öflun leyfa
- Kaup á efni, búnaði og þjónustu verkta
- Eftirlit og prófanir

VINNSLA OG MIÐLUN

- Móttaka nýsmíði í rekstur
- Stýring og vöktun vinnslu
- Eftirlit, viðhald og endurnýjun
- Kaup á efni, búnaði og þjónustu

VIÐSKIPTI OG ÞJÓNUSTA

- Öflun og skráning viðskiptavina
- Tenging heimila og fyrirtækja
- Álestur og útgáfa reikninga
- Viðbrögð við bilunum

AUÐLIND

- Vöktun viðtaka

Hagsmunaaðilar

Opinberir aðilar

Leyfisveitingar, skipulag og eftirlit.

Almenningur

Umsagnir um leyfi, kæruréttur

Eigendur OR

Staðfesting áforma á nýjum svæðum

Opinberir aðilar

Leyfisveitingar, skipulag og eftirlit.

Verktakar og vörubirgjar

Framkvæmdir, útvegum efnis, ráðgjöf, fjármögnun

Almenningur

Umsagnir og kæruréttur

Eigendur OR

Staðfesting áforma á nýjum svæðum

Opinberir aðilar

Vöktun á rekstri og auðlindanýtingu

Almenningur

Ábendingar, upplýsingar

Viðskiptavinir

Upplýsingar um þjónustubrest

Verktakar og vörubirgjar

Framkvæmdir, útvegum efnis, ráðgjöf, fjármögnun

Viðskiptavinir

Greiðsla reikninga, álestur

Opinberir aðilar

Vöktun á afhendingaröryggi, notkunarmælingum og verði

Opinberir aðilar

Vöktun umhverfisáhrifa

Almenningur

Ábendingar, upplýsingar

Starfsfólk, samtök og félag fólks og fyrirtækja og eftirlitsaðilar með starfsaðstæðum á vinnumarkaði eiga hagsmuni að allri virðiskeðjunni.

Ársreikningur samstæðunnar er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS), eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur sem koma fram í íslenskum lögum og reglum um ársreikninga félaga með skráð skuldabréf. Hann hefur að geyma ársreikning Orkuveitu Reykjavíkur og dótturfélaga þess.

Samstæða Orkuveitu Reykjavíkur

Orkuveitan sinnir hlutverki sínu í samfélaginu undir fjórum vörumerkjum auk merkis móðurfélagsins. Eigendur Orkuveitu Reykjavíkur í byrjun og lok árs 2023 voru Reykjavíkurborg (93,539%), Akraneskaupstaður (5,528%) og Borgarbyggð (0,933%) og öll dótturfyrirtæki innan samstæðunnar eru alfarið í eigu Orkuveitunnar, sbr. skýringu 37 í samstæðuársreikningi.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Samstæða Orkuveitu Reykjavíkur, frh.

 <p>Orkuveita Reykjavíkur OR Eignir ohf.</p>	<p>Innan móðurfélagsins er haldið utan um fjármál samstæðunnar, innkaup, mannauð, upplýsingatækni auk þess sem vísindafólk sinnir rannsóknum og nýsköpun fyrir fyrirtækin í samstæðunni. Þá eru innan móðurfélagsins sérfræðieiningar sem veita forystu og þjónustu t.d. hvað varðar umhverfis- og loftslagsmál, lögfræðimál og samskiptamál. Meðalfjöldi stöðugilda á árinu voru 572 hjá samstæðunni. Fastráðin hjá samstæðunni í árslok 2023 voru 558. Konur voru 30,7% og karlar 69,3%. Kynsegin starfsfólk náði ekki einu prósentu. Meðal stjórnenda í samstæðu Orkuveitunnar í árslok voru konur 54% og karlar 46%. Þriðjungur stjórnarfólks Orkuveitunnar er konur og stjórnarformaður er karl.</p>		
			
Fyrirtæki			
<p>Veitur ohf. OR vatns- og fráveita sf.</p>	<p>Orka náttúrunnar ohf. ON Power ohf.</p>	<p>Ljósleiðarinn ehf.</p>	<p>Eignarhaldsfélagið Carbfix ohf. Carbfix hf. Coda Terminal hf.</p>
Starfssvið			
<p>Veitur reka rafveitur og hitaveitur, sem nánast allar eru með sérleyfi á sínu starfssvæði. Veitur sjá um starfsemi <i>OR vatns- og fráveitu sf.</i> sem gegnir lögbundnum skylduverkefnum sveitarfélaga hvað varðar vatnsveitur og fráveitur, einkum í þeim sveitarfélögum sem eiga Orkuveituna.</p>	<p><i>Orka náttúrunnar ohf.</i> framleiðir heitt vatn og rafmagn í Nesjavallavirkjun og rafmagn í Andakílsárvirkjun. Vatnið fer allt til hitaveitu Veitna á höfuðborgarsvæðinu en rafmagn einkum á almennum markað. ISK er starfsrækslugjaldmiðill. Orka náttúrunnar sér um starfsemi <i>ON Power ohf.</i> sem framleiðir heitt vatn og rafmagn í Hellsheiðarvirkjun. Vatnið fer allt til hitaveitu Veitna á höfuðborgarsvæðinu en rafmagn einkum á heildsölumarkað. USD er starfsrækslugjaldmiðill ON Power ohf.</p>	<p><i>Ljósleiðarinn ehf.</i> leggur og rekur víðfeðmt ljósleiðaranet sem nýtt er af fjarskipta-fyrirtækjum sem veita netþjónustu til heimila og fyrirtækja.</p>	<p><i>Carbfix</i> er rannsókn-, nýsköpunar- og ráðgjafar-fyrirtæki á sviði kolefnisbindingar sem selur fyrirtækjum innan og utan Orkuveitusamstæðunnar þjónustu. Carbfix hf. var stofnað á árinu 2022. <i>Eignarhaldsfélagið Carbfix ohf.</i> heldur á einkaleyfum tengdum Carbfix og <i>Coda Terminal</i> er verkefnafélag um samnefnda förgunarstöð. EUR er starfsrækslugjaldmiðill Carbfix hf. og <i>Coda Terminal</i> hf.</p>
Helstu lög um starfsemina			
Lög um Orkuveitu Reykjavíkur gilda um alla starfsemi samstæðunnar			
<p>Orkulög, Raforkulög, Lög um uppbyggingu og rekstur fráveitna, Lög um vatnsveitur sveitarfélaga, Vatnalög, Upplýsingalög Stjórnsýslulög (vatns- og fráveitur), Lög um umhverfisábyrgð.</p>	<p>Raforkulög, Orkulög Vatnalög, Samkeppnislög, Lög um umhverfisábyrgð.</p>	<p>Lög um fjarskipti, Samkeppnislög.</p>	<p>Lög um hollustuhætti og mengunarvarnir, Lög um umhverfisábyrgð.</p>
Tekjur (sjá einnig skýringu 4 í samstæðuársreikningi Orkuveitunnar)			
<p>Tekjur eru nánast alfarið af sölu veituþjónustu með sérleyfi til heimila og fyrirtækja. Gjaldskrár lúta eftirliti hins opinbera sem hér segir: Hitaveita: Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytið Rafveita: Orkustofnun Vatnsveita: Innviðaráðuneytið Fráveita: Innviðaráðuneytið.</p>	<p>Tekjur eru af sölu rafmagns á almennum markaði og á heildsölumarkaði, sölu á heitu vatni í heildsölu til hitaveitu Veitna á höfuðborgarsvæðinu, sölu á upprunaábyrgðum og leigu á aðstöðu í Jarðhitagarði ON við Hellsheiðarvirkjun í Ölfusi. Heildsöluverð á heitu vatni lýtur eftirliti Orku-stofnunar en raforkumarkaður er samkeppnismarkaður sem m.a. Samkeppniseftirlitið og Orkustofnun hafa eftirlit með.</p>	<p>Tekjur eru annars vegar af ljósleiðaratengingum til heimila og fyrirtækja sem nýta sér þjónustu fjarskiptafyrirtækja um kerfi Ljósleiðarans og hinsvegar af heildsölu gagnaflutninga um ljósleiðara innan kerfa fjarskiptafyrirtækja. Fjarskiptamarkaður er samkeppnismarkaður undir eftirliti Fjarskiptastofu og Samkeppniseftirlits.</p>	<p>Carbfix er sprotafyrirtæki byggt á samnefndri aðferð til kolefnisbindingar og helstu tekjur fyrirtækisins eru vegna ráðgjafar, uppbyggingar og rekstrar á förgunarstöðum auk styrkja frá alþjóðlegum samkeppnissjóðum til rannsókna- og þróunarstarfs.</p>

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Samstæða Orkuveitu Reykjavíkur, frh.

 VEITUR	 ORKA NÁTTÚRUNNAR	 LJÓSLÉIDARINN	 Carbfix
Fyrirtæki			
Veitur ohf. OR vatns- og fráveita sf.	Orka náttúrunnar ohf. ON Power ohf.	Ljósleiðarinn ehf.	Eignarhaldsfélagið Carbfix ohf. Carbfix hf. Coda Terminal hf.
Meðalfjöldi stöðugilda árið 2023			
246,9	110,0	47,1	33,3
Hlutfall kvenna í stjórn og formennska í árslok 2023			
40%: Kona	60%: Kona	40%: Kona	75%: Kona

Helstu niðurstöður fjármála 2023

Hagnaður af rekstri samstæðunnar á árinu 2023 nam 6.400 milljónum kr. (2022: hagnaður 8.310 milljónir kr.). Heildarafkoma samstæðunnar á árinu 2023 nam 18.434 milljónum kr. (2022: 36.656 milljónir kr.). Samkvæmt efnahagsreikningi námu eignir samstæðunnar 481.290 milljónum kr. í árslok (31.12.2022: 450.388 milljónir kr.). Eigið fé nam 258.984 milljónum kr. í árslok (31.12.2022: 246.050 milljónir kr.) og er eiginfjárhlutfall samstæðunnar 53,8% (31.12.2022: 54,7%).

Þann 2. október 2023 birti Orkuveita Reykjavíkur fjárhagsspá í fréttakerfi Nasdaq Iceland. Samkvæmt spánni var gert ráð fyrir að rekstrartekjur ársins 2023 yrðu 60,4 milljarðar króna en raunin er 60,5 milljarðar króna. Rekstrarkostnaður var áætlaður 25,7 milljarðar króna en raunin varð 25,5 milljarðar króna eða 0,2 milljörðum króna lægri en áætlað var.

Fjárfesting ársins nam 29,2 milljarði króna en fjárhagsspáin gerði ráð fyrir 33,4 milljörðum króna, en ekki náðist að klára þau verkefni sem voru á döfinni á síðasta ársfjórðungi ársins 2023 en stefnt er að því að klára þessi verkefni á nýju ári.

Stjórn Orkuveitu Reykjavíkur leggur til við aðalfund að greiddur verði arður til eiganda á árinu 2024 vegna rekstrarársins 2023 allt að fjárhæð 6 milljarða króna. Vísað er að öðru leyti til ársreikningsins varðandi ráðstöfun hagnaðar og aðrar breytingar á eigin fé.

Jafnréttis- og starfsmannamál

Þótt hálfur áratugur sé frá því að óútskýrðum kynbundnum launamun hafi verið útrýmt innan samstæðu Orkuveitunnar og jafnvægi sé milli kynja í stjórnendahópi samstæðunnar er nauðsynlegt að halda vöku í jafnréttismálum. Þrátt fyrir ýmist framtak eru sum störf afar kynbundin, einkum störf iðnaðarfólks. Áfram verður unnið að því að glæða áhuga fleiri kynja á þeim störfum. Orkuveitan hlaut alþjóðlega viðurkenningu fyrir starf að jafnréttismálum á árinu 2023, þrjú fyrirtæki innan samstæðunnar hlutu Jafnréttisvog Félags kvenna í atvinnurekstri og Veitur voru með hæstu einkunn Kvenna í orkumálum fyrir áhrif kvenna innan fyrirtækja í orku- og veitugeiranum.

Starfsmannavelta jókst lítillega frá fyrra ári en hélt áfram að dragast saman meðal kvenna. Starfsánægja jókst milli ára og hefur mælst á styrleikabili allt frá árinu 2011.

Sævar Freyr Práinsson var ráðinn forstjóri Orkuveitunnar á árinu og leysti Bjarna Bjarnason af hólmi í byrjun apríl.

Meðal framkvæmdastjóra innan samstæðunnar urðu þær breytingar á árinu 2023, Árni Hrannar Haraldsson var ráðinn framkvæmdastjóri Orku náttúrunnar, Einar Þórarinnsson framkvæmdastjóri Ljósleiðarans og nýverið var gengið frá ráðningu Snorra Þorkelssonar í starf framkvæmdastjóra Fjármála hjá móðurfélagi Orkuveitunnar. Þá var sú breyting gerð á skipulagi að þjónustusvið innan móðurfélagsins var lagt niður. Þjónustufulltrúar, sem voru í sameiginlegu þjónustuveri og á þjónustuvakt, fluttust til viðkomandi dótturfélaga, heimlagna- og notendapjónusta til Veitna og önnur verkefni sviðsins á fjármálasvið.

Verkefnið *Vaxtarsprotar Orkuveitunnar* hlaut Menntasprota Samtaka atvinnulífsins 2023. Markmið verkefnisins er að þróa vinnustaði Orkuveitunnar og breyta menningu til þess að takast betur á við síbreytilegt umhverfi og auknar kröfur og væntingar viðskiptavina.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Heimsmarkmið og UFS 2023

Stjórn Orkuveitunnar leggur sérstaka áherslu á sex af Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna í starfsemi samstæðunnar. Í Ársskýrslu Orkuveitunnar 2023 er grein gerð fyrir frammistöðunni á árinu með tilliti til Heimsmarkmiðanna og viðeigandi undirmarkmiða hvers þeirra. Stjórnir dótturfyrirtækja Orkuveitunnar hafa lagt eigin áherslur hvað Heimsmarkmiðin varðar og taka þær mið af starfssviði hvers fyrirtækis.

 <p>5 JAFNRÉTTI KYNJANNA</p>	 <p>6 HREINT VATN OG HREINLEIÐSABSTADA</p>	 <p>7 SJÁLFBÆR ORKA</p>	 <p>12 ÁBYRG NEYSLA OG FRAMLEIÐSLA</p>	 <p>13 AÐGERDIR Í LOFTSLAGSMÁLUM</p>	 <p>15 LÍF Á LANDI</p>
Jafnrétti kynjanna verði tryggt og völd allra kvenna og stúlkna eflid	Tryggja aðgengi að og sjálfbæra nýtingu allra á hreinu vatni og salernisaðstöðu	Tryggja öllum aðgang að öruggri og sjálfbærri orku á viðráðanlegu verði	Sjálfbær neyslu- og framleiðslumynstur verði tryggð	Gripa til bráðra aðgerða gegn loftslagsbreytingum og áhrifum þeirra	Vernda, endurheimta og stuðla að sjálfbærri nýtingu vistkerfa á landi, sjálfbærri stjórnun skógarauðlindarinnar, berjast gegn eyðimerkurmyndun, stöðva jarðvegseyðingu og endurheimta landgæði og sporna við hnignun líffræðilegrar fjölbreytni

Samhliða útgáfu þessa ársreiknings gefur Orkuveitan út rafræna, samþætta Ársskýrslu 2023. Hún er gerð í samræmi við UFS viðmið (umhverfi, félagslegir þættir, stjórnarhættir) Nasdaq OMX Nordic. Þar er ítarleg grein gerð fyrir stjórnarháttum, umhverfis- og loftslagsmálum, starfsmannamálum og samfélagsmálum, viðskiptalíkani og virðis_kefju samstæðunnar, helstu viðskiptaferlum og hagsmunaaðilum að rekstrinum, mannréttindastefnu Orkuveitunnar og hvernig spornað er við svikum og mútum. Skýrslan hlýtur óháða ytri skoðun og áritanir og er jafnframt árituð af stjórn og forstjóra. Ársskýrsla Orkuveitunnar 2023 er öllum aðgengileg á slóðinni <https://arsskyrsla2023.or.is>. Þar er skýrsluna einnig að finna á pdf sniði. Vísanir í skýrsluna í töfluyfirlitinu að neðan eru til samnefndra undirkafla hennar.

UMHVERFI		STJÓRNARHÆTTIR		SAMFÉLAG	
U1. Losun gróðurhúsalofttegunda ¹	64,0 þús.tn.	F1. Launahlutfall forstjóra	3,0	S1. Kynjahlutfall í stjórn	66/33
U2. Losunarkræfni gróðurhúsalofttegunda	1.046 tn./ma.kr	F2. Launamunur kynja	0,1% konum í hag	S2. Óhæði stjórnar	Sjá skýrslu
U3. Orkunotkun	98,2% endurn.l.	F3. Starfsmannavelta	12,8%	S3. Kaupaukar	Nei
U4. Orkukræfni	771 MWst./starfsm.	F4. Kynjajafnrétti	Sjá skýrslu	S4. Kjarasamningar	97,5% aðild að stéttarf.
U5. Samsetning orku	99,9% endurn.l.	F5. Hlutfall tímabundinna starfskrafta	Sjá skýrslu	S5. Siðareglur birgja	Já
U6. Vatnsnotkun	82 millj.m ³	F6. Aðgerðir gegn mismunun	Sjá skýrslu	S6. Siðferði og aðgerðir gegn spillingu	Sjá skýrslu
U7. Umhverfisstarfsemi	ISO 14001	F7. Vinnuslysatiðni	4,5/millj. vinnust.	S7. Persónuvernd	Já
U8. Loftslagseftirlit stjórnar	Já	F8. Hnattræn heilsa og öryggi	Veikinda-hlutf. 3,0%	S8. Sjálfbærnisráðgjafi	Já
U9. Loftslagseftirlit stjórnenda	Já	F9. Barna- og nauðungarvinna	Sjá skýrslu	S9. Starfsvenjur við upplýsingagjöf	UFS og Heimsmarkm. S.þ.
U10. Mildun loftslagsáhættu	Sjá skýrslu	F10. Mannréttindi	Sjá skýrslu	S10. Gögn tekin út/sannreind af ytri aðila	Já

¹ Orkuveitan birtir nú í fyrsta skipti uppfært loftslagsbókhald sem tekur á mun fleiri þáttum en hafa verið teknir inn síðustu ár. Það er í samræmi við reglur Science Based Targets initiative og unnið er að óháðri vottun bókhaldsins skv. hinum alþjóðlega ISO 14064-1 staðli.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Stjórnarhættir og innra eftirlit

Við erum aflvaki sjálfbærrar framtíðar er yfirskrift nýrrar heildarstefnu Orkuveitunnar sem unnið var að á vegum stjórnar og forstjóra á árinu 2023 og samþykkt eftir samráð við eigendur snemma árs 2024. Stefnan ber með sér að saga og velgengni Orkuveitunnar byggji á nýsköpun og framsýni og að haldið sé áfram á þeirri braut. Áskoranir og tækifæri blasi við þegar horft er til loftslagsbreytinga, orkumála og tengdra þátta. Til að takast á við þessi brýnu og stóru verkefni þurfi öflugt samstarf ólíkra aðila. Metnaður Orkuveitunnar stendur til þess að vinna af krafti í samstarfi með öðrum í orku, veitum og tengdri nýsköpun, til að félagið sjálft og viðskiptavinir þess geti stutt við sjálfbæra framþróun.

Metnaður Orkuveitunnar snýr að framúrskarandi þjónustu við fjölbreytta viðskiptavinum, starfsemi í sátt við náttúru jarðar, ábyrgri liðsheild, skilvirkum stjórnarháttum og starfsemin öll stuðli að hagsæld. Þannig sé lagður grunnur að auknum lífsgæðum fyrir öll.

Stefnan byggist á fjórum straumum, sem hver styður við annan. Undir hverjum straumi eru síðan tilgreind markmið sem honum tilheyra. Straumarnir eru:

- Fyrir viðskiptavininn
- Aukið framboð og sjálfbærar lausnir
- Nýsköpun og öflugt samstarf
- Árangursmiðuð liðsheild og ábyrgur rekstur

Gildi Orkuveitu Reykjavíkur eru frumkvæði, framsýni, hagsýni og heiðarleiki. Siðareglur Orkuveitunnar byggja á gildunum. Siðareglurnar eru skráðar og opinberar og eiga að hjálpa starfsfólki að láta heiðarleika, virðingu og jafnrétti einkenna öll samskipti hvort sem er við viðskiptavinum, samstarfsfólk, stjórn, verktaka eða aðra hagsmunaaðila.

Stjórnarhættir Orkuveitunnar eiga að tryggja fagmennsku, hagkvæmni, ráðdeild, gegnsæi og ábyrgð í rekstrinum. Á grunni laga um Orkuveitu Reykjavíkur gerðu eigendur með sér sameignarsamning, sem skýrir nánar ábyrgð og valdmörk. Hann er aðgengilegur á vef Orkuveitunnar eins og Eigendastefnan þar sem áherslur eigenda um starfshætti í samstæðunni eru skýrðar. Á árinu 2022 setti Reykjavíkurborg sér eigendastefnu, sem segir til um hvernig Reykjavíkurborg hyggst ganga fram gagnvart fyrirtækjum í sinni eigu. Stefnan mun leiða til breytinga á Eigendastefnu Orkuveitunnar. Áherslubreytingar með nýrri Heildarstefnu Orkuveitunnar kunna einnig að leiða til breytinga á Eigendastefnunni. Stjórnir fyrirtækjanna í samstæðu Orkuveitunnar hafa sett sér starfsreglur auk siðareglna sem er að finna á vef Orkuveitunnar eða vefjum viðkomandi fyrirtækis og allar fundargerðir stjórnar Orkuveitunnar eru birtar á vef fyrirtækisins ásamt þeim fundargögnum sem ekki ríkir trúnaður um.

Starfsreglur stjórnar Orkuveitunnar taka mið af siðareglunum, Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja, sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq OMX Iceland ehf. og Samtökum atvinnulífsins og handbók stjórnarmanna, útgefinni af KPMG. Um dótturfélög gilda samþykktir hvers félags og starfsreglur stjórna þeirra.

Stjórn Orkuveitunnar er samkvæmt lögum um fyrirtækið skipuð sex fulltrúum, fimm kjörnum af borgarstjórn Reykjavíkur og einum kjörnum af bæjarstjórn Akraness. Borgarstjórn Reykjavíkur kýs formann og varaformann stjórnarinnar úr hópi fulltrúa Reykjavíkurborgar. Í árslok 2023 skipuðu stjórnina:

- Dr. Gylfi Magnússon, formaður, prófessor í hagfræði og fjármálum við Háskóla Íslands.
- Vala Valtýsdóttir, varaformaður, formaður starfskjaranefndar stjórnar, lögmaður og sérfræðingur í fyrirtækjalögfræði.
- Skúli Helgason, borgarfulltrúi í Reykjavík og stjórnmalafraeðingur.
- Ragnhildur Alda Vilhjálmisdóttir, borgarfulltrúi í Reykjavík, með BS í sálfræði og meistaraáráðu í þjónustustjórnun.
- Þórður Gunnarsson, auðlindahagfræðingur.
- Valgarður Lyngdal Jónsson, forseti bæjarstjórnar á Akranesi og framhaldsskólakennari.

Borgarbyggð og Starfsmannafélag Orkuveitunnar eiga áheyrnarfulltrúa á stjórnarfundum.

Forstjóri Orkuveitunnar er Sævar Freyr Þráinsson viðskiptafræðingur.

Starfskjaranefnd er undirnefnd stjórnar.

Endurskoðunarnefnd fyrir samstæðu Reykjavíkurborgar er jafnframt endurskoðunarnefnd Orkuveitu Reykjavíkur og skal einn nefndarmanna skipaður samkvæmt tilnefningu stjórnar Orkuveitunnar. Ákvæði þessa efnis koma einnig fram í 9. gr. sameignarsamnings um Orkuveitu Reykjavíkur.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Stjórnarhættir og innra eftirlit, frh.

Endurskoðunarnefnd Orkuveitu Reykjavíkur skipa eftirtalin:

- Lárus Finnbogason, formaður
- Einar Sveinn Hálfánarson
- Sigrún Guðmundsdóttir
- Sunna Jóhannsdóttir – samkvæmt tilnefningu stjórnar Orkuveitu Reykjavíkur

Varamenn eru:

- Danielle Pamela Neben
- Páll Grétar Steingrímsson
- Ólafur Kristinsson

Endurskoðunarnefnd er undirnefnd stjórnar Orkuveitu Reykjavíkur og starfar í umboði hennar. Markmið með skipan endurskoðunarnefndar er að bæta starfshætti í málum er snúa að fjárhagslegu eftirliti. Fjallað er um verkefni endurskoðunarnefnda í IX. kafla A í lögum um ársreikninga.

Lögbundin verkefni endurskoðunarnefnda eru eftirfarandi:

- Eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila.
- Eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits einingarinnar, innri endurskoðun, ef við á, og áhættustýringu.
- Eftirlit með endurskoðun ársreiknings og samstæðureiknings einingarinnar.
- Mat á óhæði endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtækis og eftirlit með öðrum störfum þeirra.
- Tillaga til stjórnar um val á endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtæki.

Endurskoðunarnefnd Orkuveitu Reykjavíkur fylgist með stjórnarháttum, virkni áhættustýringar og innra eftirliti með því að yfirfara og afgreiða innri endurskoðunarátætlun en það er stór hluti af verkefnum innri endurskoðunar að hafa eftirlit með og kanna virkni áhættustýringar og virkni innra eftirlits.

Starfsskýrsla endurskoðunarnefndar var lögð fram á fundi stjórnar 18. desember 2023. Á starfsárinu, sem náði frá ágúst 2022 til júní 2023, vann nefndin að útboði ytri endurskoðunar. Samningur við ytri endurskoðendur félagsins, Grant Thornton endurskoðun ehf., var til fimm ára og náði til árána 2018-2022, að báðum árum meðtöldum. Vinna við útboð ytri endurskoðunar hófst hjá nefndinni í september 2022 og lauk í maí 2023 með því að nefndin gerði tillögu um að lægst bjóðandi Grant Thornton endurskoðun ehf. yrði valinn endurskoðandi félagsins til a.m.k. næstu fimm ára, þ.e. árána 2023-2027. Tillagan var samþykkt á eigendafundi Orkuveitunnar 30. maí 2023 með vísan til afgreiðslu málsins á aðalfundi, sem haldinn var 26. apríl 2023.

Á fundi nefndarinnar þann 12. desember 2022 fékk nefndin innri endurskoðunarátætlun fyrir tímabilið 2023-2024 til umfjöllunar og vísaði henni til stjórnar Orkuveitu Reykjavíkur til samþykktar. Innri endurskoðunarátætlun 2023-2024 var samþykkt í stjórn Orkuveitunnar 19. desember 2022 að undangengnum samþykktum stjórnar dótturfélaganna.

Nefndin fer yfir og fær kynningu á endurskoðunarátætlun ytri endurskoðenda en við gerð áætlunarinnar er lagt mat á áhættu- og óvissuþætti í starfsemi félagsins. Hluti af verkefnum ytri endurskoðenda er að leggja mat á innra eftirlit sem tengist reikningsskilagerð félagsins. Endurskoðunarnefnd fylgist með framgangi endurskoðunarinnar, fer yfir niðurstöður ytri endurskoðenda og gerir stjórn Orkuveitunnar grein fyrir umsögn sinni um ársreikning. Nefndin tekur til umfjöllunar skýrslur innri og ytri endurskoðanda og fylgir nefndin sérstaklega eftir ábendingum þeirra sem varða innra eftirlit.

Í tengslum við undirbúning hlutafjárukningar Ljósleiðarans, sem staðið hafði í nokkur misseri, óskuðu stjórnir Ljósleiðarans og Orkuveitu Reykjavíkur á árinu 2023 eftir athugun Innri endurskoðunar annars vegar á meðferð trúnaðarupplýsinga sem lagðar höfðu verið fyrir stjórn Orkuveitunnar og samræmi starfsemi Ljósleiðarans við eigendastefnu Orkuveitunnar. Skýrsla innri endurskoðanda, með athugasemdum og tillögum, var lögð fyrir stjórnirnar í desember 2023. Þá hafði þegar verið bætt úr hluta atriðanna sem komu fram í skýrslunni og í framhaldinu var greint frá aðgerðum til að mæta öðrum ábendingunum.

Stjórn Orkuveitunnar hefur virkt eftirlit með veigamestu óvissuþáttum í rekstri samstæðunnar og fær mánaðarlega skýrslur um stöðu fjármála, auðlinda, öryggis- og heilsumála og þýðingamikilla umhverfisþátta, þar á meðal loftslagsmála. Fjallað er um áhættustýringu, rekstraráhættu og aðrar áhættur í starfsemi samstæðunnar reglulega á stjórnarfundum. Þá fer Innri endurskoðun Reykjavíkurborgar með fjármála- og stjórnsýslueftirlit hjá Orkuveitunni í umboði stjórnar. Í því felst að Innri endurskoðun leggur mat á virkni áhættustýringar, eftirlitsaðferða og stjórnarháttanna með stöðugar umbætur að markmiði.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Stjórnarhættir og innra eftirlit, frh.

Orkuveitan og dótturfélög hafa innleitt stjórnunarkerfi í samræmi við alþjóðlega staðla og kröfur laga. Reglulega sannprófa óháðir faggiltir aðilar virkni þessara kerfa:

- ISO 9001 - Alþjóðlegur gæðastjórnunarstaðall
- ISO 14001 - Alþjóðlegur umhverfisstjórnunarstaðall
- ISO 14064-1 - Alþjóðlegur staðall um uppgjör tengd losun og bindingu á gróðurhúsalofttegundum (í vottunarferli)
- ISO 27001 - Alþjóðlegur staðall um stjórnun upplýsingaöryggis
- ISO 45001 - Alþjóðlegur staðall um stjórnun heilbrigðis og öryggis á vinnustað
- HACCP/GÁMES - Alþjóðlegt matvælaeftirlitskerfi
- ÍST 85 - Íslenskur staðall um jafnlaunakerfi
- Rafmagnsöryggisstjórnunarkerfi
- Innra eftirlitskerfi solumæla

Stefnumiðaðir stjórnarhættir, virk innleiðing áhættustefnu og þeirra stefna sem tilgreindar eru í eigendastefnu Orkuveitunnar og sameignarsamningi eru til þess fallnar að efla innra eftirlit. Innri eftirlitskerfi eru reglulega tekin út í innri og ytri úttektum þar sem virkni þeirra er staðfest. Ef í ljós kemur í kjölfar úttektar að úrbóta sé þörf, er brugðist við þeim.

Stjórnendur Orkuveitunnar, framkvæmdastjórar og forstöðufólk bera ábyrgð á innra eftirliti hver á sínu sviði. Gæða- og upplýsingastjórnun er eining innan Orkuveitunnar sem ber ábyrgð á að innri eftirlitskerfi séu virk. Gæðakerfi Orkuveitunnar njóta óháðrar vottunar ytri aðila og fyrirtækið fylgir stöðlum Félags um innri endurskoðun varðandi framkvæmd innri endurskoðunar. Innri endurskoðun Reykjavíkurborgar gegnir hlutverki innri endurskoðanda og hjá Orkuveitunni starfar regluvörður sem hefur eftirlit með upplýsingagjöf til Kauphallar og Fjármálaeftirlits.

Hjá Orkuveitunni er skráð verklag um meðferð mála þegar ætla má að starfsmaður eða stjórnandi hafi brotið gegn reglum fyrirtækisins eða hafi orðið uppvís að sviksemi í starfi. Verklagsreglan er öllu starfsfólki aðgengileg. Vakni grunur um brot ber að tilkynna það næsta yfirmanni eða innri endurskoðanda fyrirtækisins sem ber að upplýsa um það en gæta trúnaðar við meðferð slíkra upplýsinga, þar með talið að gæta leyndar um nafn tilkynnanda. Ekkert tilvik var um það á árinu 2023 að grunur vaknaði um svikemisbrot.

Niðurstaða samkvæmt flokkunarreglugerð ESB

Nú birtir Orkuveitan í fyrsta skipti upplýsingar úr fjárhagsbókhalda í samræmi við Flokkunarreglugerð Evrópusambandsins, sem tók gildi hér á landi 1. júní 2023 með lögum nr. 25/2023. Markmið reglugerðarinnar er að meta með samræmdu umhverfis- og loftslagsviðmiðum hvaða starfsemi teljist sjálfbær. Til að standast viðmiðin þarf viðkomandi starfsemi að teljast verulegt framlag til einhvers af eftirgreindum umhverfismarkmiðum án þess að valda umtalsverðu tjóni hvað hin umhverfismarkmiðin varðar:

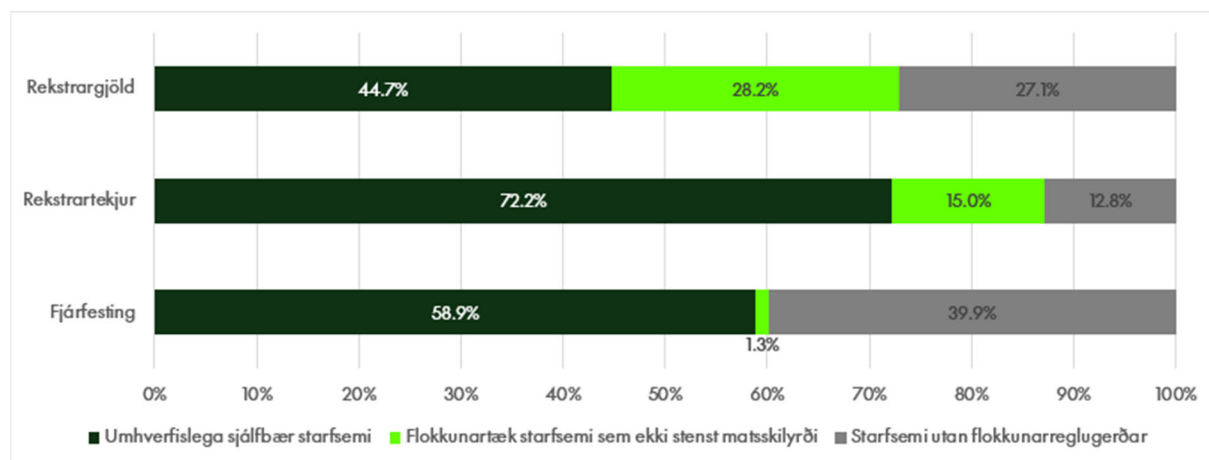
- Mótvægi við loftslagsbreytingum
- Aðlögun að loftslagsbreytingum
- Sjálfbær notkun og verndun vatns- og sjávarauðlinda
- Mengunarvarnir og eftirlit með mengun
- Umskipti yfir í hringrásarhagkerfi
- Vernd og endurheimt líffræðilegrar fjölbreytni og vistkerfa

Í þetta fyrsta sinn sem flokkunarreglugerðinni er beitt er starfsemi Orkuveitunnar eingöngu metin út frá viðmiðinu um mótvægi við loftslagsbreytingum. Sem dæmi er framléiðsla á orku úr endurnýjanlegum orkulindum metin eftir því hvort hún ylli öðrum markmiðum skaða. Í næsta áfanga innleiðingar af hálfu Orkuveitunnar verður starfsemin einnig grunnmetin út frá öðrum umhverfisviðmiðum.

Af tilgreindri starfsemi í flokkunarreglugerðinni voru borin kennsl á tíu starfsþætti sem iðkaðir eru innan samstæðu Orkuveitunnar, þ.e. eru flokkunartækir. Myndin að neðan gefur heildaryfirlit yfir hlutfall fjárfestingar, gjalda og tekna samstæðu Orkuveitunnar m.t.t. þess hvort hún fellur að flokkunarreglugerðinni (aligned), falli innan hennar en ekki er sýnt fram á að starfsemin standist matsskilyrði hennar (eligible but not aligned) eða falli utan starfaflokka flokkunarreglugerðarinnar (non-eligible).

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Niðurstaða samkvæmt flokkunarreglugerð ESB, frh.

Í töflunni að neðan er samsvarandi sundurliðun fjárhagsmælikvarða eftir þeim tíu starfsþáttum sem borin eru kennsl á innan starfsemi Orkuveitunnar.

Umhverfislega sjálfbær starfsemi	Fjárfesting		Rekstrargjöld		Rekstrartekjur	
	Fjárhæð í þkr.	Hlutfall	Fjárhæð í þkr.	Hlutfall	Fjárhæð í þkr.	Hlutfall
4.15 Dreifing fjarhitunar/-kælingar	5.792.340	20%	4.354.789	10%	18.386.841	30%
4.18 Samþætt vinnsla varma/kælingar og raforku úr jarðvarmaorku	2.882.523	10%	5.879.940	13%	6.921.423	11%
4.9 Flutningur og dreifing á raforku	2.376.400	8%	5.652.706	13%	8.786.365	14%
5.1 Uppbygging, stækkun og starfræksla vatnsöflunar-, vatnshreinsi- og vatnsveitukerfa	1.843.149	6%	1.457.120	3%	3.209.894	5%
5.12 Varanleg geymsla koltvísyrings neðanjarðar	1.742.575	6%	216.242	0%	64.740	0%
5.3 Uppbygging, stækkun og starfræksla skólpsöfnunar og -hreinsunarkerfa	2.267.874	8%	1.952.840	4%	6.939.534	11%
6.15 Grunnvirki sem gera flutninga á vegum og almenningssamgöngur með litla losun kolefna möguleg	272.286	1%	251.737	1%	341.014	1%
6.5 Flutningar með mótörhjólum, fólksbifreiðum og léttum atvinnuökutækjum	40.214	0%	221.943	0%	0	0%
	Fjárfesting		Rekstrargjöld		Rekstrartekjur	
Flokkunartæk starfsemi sem ekki stenst matsskilyrði	Fjárhæð í þkr.	Hlutfall	Fjárhæð í þkr.	Hlutfall	Fjárhæð í þkr.	Hlutfall
4.5 Raforkuframleiðsla úr vatnsorku	34.879	0%	35.445	0%	-	-
8.2 Gagnadrifnar lausnir til að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda	338.001	1%	338.941	0%	448.133	1%
	Fjárfesting		Rekstrargjöld		Rekstrartekjur	
Starfsemi utan flokkunarreglugerðar	Fjárhæð í þkr.	Hlutfall	Fjárhæð í þkr.	Hlutfall	Fjárhæð í þkr.	Hlutfall
	11.659.751	40%	5.106.882	54%	16.071.415	27%

Umfangsmesta flokkunartæka starfsemi Orkuveitunnar sem enn fellur ekki að umhverfisiðmiðum flokkunarreglugerðarinnar er snjallmælavæðing Veitna og fjarskiptastarfsemi. Þar skortir á lífsferilsgreiningu búnaðar svo meta megi umhverfislegt framlag og umhverfisleg áhrif starfseminnar. Slíkt mat er í undirbúningi.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Árangur og óvissuþættir 2023

Orkuveitan starfar í samræmi við áhættustefnu, sem rýnd er reglulega af stjórn. Meginmarkmið áhættustefnu er að tryggja að Orkuveitan og dótturfélag geti sinnt grunnhlutverki sínu á öruggan og hagkvæman máta með lágmarksáhættu. Þetta er gert með því að:

- Draga úr sveiflum í afkomu samstæðunnar á hverjum tíma með tilliti til undirliggjandi áhættu í rekstrinum og að áhættuþættir séu ávallt innan skilgreindra marka sem stjórnin setur og eru skráð í áhættuhandbók.
- Tryggja að samstæða Orkuveitunnar hafi nægt fé til að standa undir uppbyggingu á þjónustu og reglulegri starfsemi.
- Greina, meta og stýra áhættum í rekstri með hliðsjón af starfsemi, stefnum Orkuveitunnar og skilgreindum mörkum.

Á árinu 2023 kynnti Orkuveitan hugmyndir um að reisa vindorkugarða í nágrenni Hellisheiðar í samstarfi við Orku náttúrunnar. Í nýrri Heildarstefnu Orkuveitunnar er blásið til frekari sóknar í orkuvinnslu, hvorttveggja raforku og varma til heimila eða atvinnulífs. Stefnumótunin byggist á aukinni þörf fyrir orku og styður hún jafnframt við stefnu stjórnvalda um kolefnishlutlausu framtíð og aukna orkuvinnslu. Jafnframt er unnið að betri orkunýtni, meðal annars með aukinni hringrás orkustrauma svo sem unnið er að í Jarðhitagarði ON við Hellisheiðarvirkjun í Ölfusi.

Á árinu 2023 komu Veitur að því að skemmtiferðaskip í Reykjavíkurhöfn var í fyrsta sinn tengt rafmagni úr landi og hleðslutenglum fyrir almenning á rafmagnsbílum, svokölluðum hverfahleðslum Orku náttúrunnar, fjölgaði verulega. Fimmta árið í röð varð ON efst í Ánægjuvoginni, samræmdri mælingu á ánægju og hollustu viðskiptavina. Á meðal annarra viðurkenninga sem samstæðunni hlotnuðust á árinu er *European Broadband Awards*, sem Evrópuráðið veitti Ljósleiðaranum, Carbfix hlaut norrænu Blaze-verðlaunin fyrir vinnu að sjálfbærnimálum með áherslu á fjölbreytileika og framkvæmdastýra Carbfix, Edda Sif Pind Aradóttir, var útnefnd af tímaritinu TIME á meðal 100 áhrifamestu manneskja heims á sviði loftslagsmála.

Snemma árs 2019 setti Orkuveita Reykjavíkur samstæðunni opinberlega töluleg markmið í nokkrum efnisum sem stefnt var að því að því að ná fyrir árslok 2023. Framvindunni var miðlað á vef fyrirtækisins. Hér eru markmiðin og staða hvers mælikvarða við lok verkefnisins, í árslok 2023:

Markmið	Fjölgun rafbíla	Léttara kolefnisspor	Heil heim	Ánægt starfsfólks	Góður samfélagsþegn
Mælikvarði	Heildarfjöldi tengjanlegra rafbíla	Stærð kolefnisspors miðað við árið 2016	Fjarvera starfsfólks vegna veikinda eða slysa	Starfsánægja samkvæmt greiningu	Afstaða almennings til vörumerkja OR
Tölulegt markmið	40.000	-40%	< 3,6%	4,5	6,3
Lokastaða	48.226 🍌	+5%	3,0% 🍌	4,4	6,1

Mótun lykilmælikvarða fyrir samstæðuna stendur yfir í tengslum við innleiðingu nýrrar heildarstefnu.

Kolefnisbókhald Orkuveitunnar tók stórstígam framförum á árinu 2023. Loftslagsmarkmið fengust viðurkennd og vottuð af Sceince Based Targets initiative og loftslagsbókhald fyrirtækisins er á lokametrum óháðrar vottunar. Stórt skref til smækkunar kolefnissporsins verður stigið með stækkun lofthreinsistöðvar á Hellisheiði árið 2025 en kolefnisspor samstæðunnar stækkaði á árinu 2023. Það má rekja til hnökra í rekstri lofthreinsistöðvar við Hellisheiðarvirkjun. Á móti vó að föngun og förgun koldíoxíðs og brennisteinsvetnis úr gufunni sem nýtt er í Nesjavallavirkjun hófst á árinu 2023. Um tilraunarekstur er að ræða sem verður skalaður upp til ársins 2030 þegar áformað er að nánast allt jarðhitagas úr gufunni verði fangað og því fargað. Brennisteinsvetni fór ekki yfir reglugerðarmörk á starfssvæði samstæðunnar á árinu 2023.

Loftslagsáhætta snertir alla þætti starfsemi Orkuveitunnar. Í áhættugrunni hafa verið skilgreindar 14 aðstæður tengdar loftslagsbreytingum sem áhrif geta haft á starfsemina. Á meðal þeirra sem veigamestar eru samkvæmt upphaflegu mati er vá tengd flóðum vegna ákafrar úrkomu, aukin tíðni eldingaveðurs með áhrifum á rafbúnað, gróðureldar á vatnsverndarsvæðum og aukinn þörungablómi í vatnsbólum vegna hækkanði hitastigs. Unnið er í senn að mótvægisáðgerðum, það er að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda, og aðgerðum til aðlögunar með því að auka viðnámsþrótt rekstursins við breytingunum.

Orkuveita Reykjavíkur hóf útgáfu grænna skuldabréfa árið 2019 undir grænum skuldabréfaramma. Það varð til þess að fleiri tilboð bárust í útgefin skuldabréf en áður. Árið 2021 gaf Orkuveitan út nýjan ramma grænnar fjármögnunar, þar sem fjármögnun er á öðru sniði en með útgáfu skuldabréfa. Með breytingunni eru fjármagnaðar grænar eignir samstæðunnar en

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Árangur og óvissuþættir 2023, frh.

ekki tiltekin verkefni einstakra félaga innan hennar. Öll fjármögnun samstæðunnar á árinu 2023 féll undir græna fjármögnunarrámmann.

Á árinu 2021 gaf Orkuveitan út siðareglur fyrir birgja samstæðunnar. Þær byggjast á 10 stoðum Global Compact samstarfsins á vegum Sameinuðu þjóðanna og tilgangur útgáfunnar er að ná betri tókum á sjálfbærni allrar virðiskeðju samstæðunnar. Með því að samþykkja siðareglurnar með undirskrift gengst birginn undir kröfur um virðingu fyrir mannréttindum, reglum vinnumarkaða, umhverfinu og að beita sér gegn spillingu. Samsvarandi kröfur hafa verið í útboðsgögnum Orkuveitunnar um árabíl en með þessu eru slík viðmið sett í minni innkaupum en þeim sem fara í formleg útboð. Í árslok 2023 hafði 121 innlendir og erlendir birgir staðfest að þeir hlíttu siðareglunum, auk þess þurfa allir þeir sem taka þátt í útboðum samstæðunnar að staðfesta siðareglurnar.

Eigendur Orkuveitunnar veittu á árinu heimild til aukningar hlutafjár í Ljósleiðaranum og sölu nýja hlutafjárins. Það er annað félagið innan samstæðunnar þar sem slík heimild eigenda liggur fyrir, en einnig er unnið að því að finna meðeigendur að Carbflix hf. Í október 2023 samþykkti Samkeppniseftirlitið kaup Ljósleiðarans á stofnneti Sýnar. Það er ljóst að Ljósleiðarinn þarf nýtt fjármagn til að styðja við þann vöxt sem er áætlaður í framhaldi kaupanna. Ljósleiðarinn vinnur að því að fá nýja hluthafa inn en komi til þess að hlutafjárukningin, sem samþykkt hefur verið, gangi ekki eftir eða dragist á langinn hefur stjórn Orkuveitu Reykjavíkur lýst því yfir að félagið muni auka hlutafé sitt í Ljósleiðaranum á markaðsvirði til að tryggja áframhaldandi rekstur og til að verja hagsmuni sína.

Óvissa er í tengslum við þær jarðhræringar sem hafa verið í og við Grindavík og ekki sér fyrir endann á. Jarðhræringarnar hafa hvorki haft áhrif á starfsemi jarðgufuvirkjana Orku náttúrunnar í Hengli né veitukerfi Veitna. Ekki er ekki er talin ástæða til að ætla að aukin hætta sé á eldsumbrotum á starfssvæðum fyrirtækjanna. Ljósleiðarinn hefur tengt hluta Grindavíkur við kerfi sitt og á burðarstrengi fjarskipta á Reykjanesskaga. Helsta óvissan nú er hvort áfram verði búið í Grindavíkurbæ og þar með hvert tekjustreymi verði af fjárfestingunni á næstu árum. Orkuveitan rekur ekki önnur veitukerfi á svæðinu.

Sjóðsstaða félagsins er sterk og var í árslok 19 milljarðar kr. auk þess sem samstæðan hefur aðgang að lánalínum að fjárhæð 14,7 milljarðar kr. í árslok 2023.

Væntingar um sölu á 6,8% eignarhlut Orkuveitunnar í Landsneti gengu ekki eftir á árinu.

Þá stendur yfir formlegt ferli hálfu Orkuveitunnar þar sem ágreiningi um forsendur raforkusölusamnings við Norðurál, sem ON sér um framkvæmd á, var vísað til alþjóðlegs gerðardóms. Sjá einnig skýringu 39 í þessum samstæðuársreikningi.

Í skýringum 29 til og með 33 með ársreikningi er að finna frekari umfjöllun um helstu áhættur Orkuveitunnar.

Að mati stjórnenda fyrirtækisins er það rekstrarhæft og gæti mætt óvæntum áföllum í nánustu framtíð.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og forstjóra Orkuveitu Reykjavíkur er ársreikningur samstæðunnar í samræmi við alþjóðlega reikningskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur sem koma fram í íslenskum lögum og reglum um ársreikninga félaga með skráð skuldabréf. Að áliti stjórnar og forstjóra gefur ársreikningurinn glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu samstæðunnar 31. desember 2023 ásamt rekstrarafkomu hennar sem og breytingu á handbæru fé á árinu og lýsir helstu áhættuþáttum og óvissu sem samstæðan býr við.

Reykjavík, 7. mars 2024

Í stjórn fyrirtækisins:

Gylfi Magnússon

Vala Valtýsdóttir

Ragnhildur Alda Vilhjálmisdóttir

Þórður Gunnarsson

Skúli Helgason

Valgarður Lyngdal Jónsson

Forstjóri:

Sævar Freyr Þráinsson

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og eigenda Orkuveitu Reykjavíkur.

Áritun á samstæðuársreikning

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Orkuveitu Reykjavíkur (hér eftir „samstæðan“) fyrir árið 2023. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma yfirlýsingu stjórnar og forstjóra, rekstrarreikning, yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, eiginfjárfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar á árinu 2023, efnahag hans 31. desember 2023 og breytingu á handbæru fé á árinu 2023, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og íslensk lög og reglur um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla (ISA) en nánar er gerð grein fyrir ábyrgð okkar í kaflanum Ábyrgð endurskoðanda. Við uppfylfum ákvæði siðareglna endurskoðenda á Íslandi og teljumst því óháð samstæðunni. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði, sem að okkar faglega mati, hafa mesta þýðingu við endurskoðun okkar á ársreikningi samstæðunnar árið 2023. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á samstæðuársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á honum. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Eftirfarandi atriði teljum við vera lykilatriði í endurskoðun okkar:

Skýring á lykilatriði í endurskoðuninni	Hvernig var brugðist við lykilatriði í endurskoðun
---	--

Mat framleiðslu- og veitukerfis

Sjá umfjöllun um mikilvægar reikningsskilaaðferðir í skýringu 41 (d) bls. 65-66 og skýringu 13 á bls. 35-37:

Við höfum skilgreint mat framleiðslu- og veitukerfa sem lykilatriði við endurskoðun okkar vegna ársins 2023. Veitu- og framleiðslukerfi samstæðunnar eru metin útfrá afskrifuðu endurstofnverði í samræmi við ákvæði IAS 16.

Það felur í sér að lagt er mat á breytingu byggingarkostnaðar samskonar eigna og bæði stofnverð og uppsafnaðar fyrningar eru endurmetnar í samræmi við þær breytingar.

Samstæðan framkvæmir virðisrýrnunarpróf á reikningsskiladegi og færir virðisrýrnun á eignirnar ef niðurstaðan er sú að núvirt tekjustreymi eignanna er lægra en bókfært virði þeirra. Einnig getur endurmat eignanna aldrei orðið hærra en sem nemur núvirtu tekjustreymi þeirra.

Forsendur sem notaðar eru við endurmatið og virðisrýrnunarprófið byggja á mati stjórnenda og eru að hluta til huglægar. Þar sem eignfærð framleiðslu- og veitukerfi eru verulegur liður í samstæðuársreikningnum getur hver breyta í forsendum haft veruleg áhrif á afkomu og efnahag samstæðunnar. Vinna okkar náði bæði til mats á endurmati og virðisrýrnun framleiðslu- og veitukerfa.

Sem hluti af endurskoðun okkar fórum við yfir aðferðafræði félagsins við mat á framleiðslu- og veitukerfa og samkvæmni þess við alþjóðlega reikningsskilastaðla.

Við fórum yfir ferli samstæðunnar við endurmatið og virðisrýrnunarpróf. Við fórum einnig yfir virkni líkana sem samstæðan notar við matið.

Við lögðum mat á forsendur stjórnenda með samanburði við opinberar upplýsingar þar sem það á við. Í þeim tilvikum þar sem forsendur byggja ekki á opinberum upplýsingum lögðum við sjálfstætt mat á forsendur stjórnenda.

Við þessa skoðun var verðmatssérfræðingur notaður til aðstoðar.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

Lykilatriði endurskoðunarinnar, frh.

Innlausn tekna

Sjá umfjöllun um mikilvægar reikningsskilaaðferðir í skýringu 41 (j) á bls. 68 og skýringu 4 á bls. 27-28:

Tekjur af sölu og dreifingu á raforku og heitu vatni eru innleystar miðað við mælingar inná kerfin að teknu tilliti til orkutapa sem eiga sér stað í dreifikerfum. Mismunur á því magni sem kemur inná kerfin að frádregnum töpum og reikningsfærði notkun myndar tímabilsleiðréttingu sem er færð á reikningsskiladegi.

Sökum þess að tekjuskráning í lok ársins er byggð á áætlun stjórnenda er ákveðin óvissa bundin í tekjuskráningu er snýr að lotun tekna og tilvist. Af þeim sökum beinum við sjónum okkar sérstaklega að lotun tekna í endurskoðuninni, auk annarra endurskoðunaraðgerða er snúa að tekjuinnlausn.

Við endurskoðun á tekjum höfum við lagt mat á eftirlitsþætti í tekjakerfum samstæðunnar. Þá höfum við prófað ákveðna eftirlitsþætti er snúa að skráningu tekna. Við höfum skoðað og lagt mat á tölvueftirlitsumhverfi samstæðunnar þar sem við höfum meðal annars farið yfir hvernig aðgangsstýringum er háttáð inn í fjárhagskerfi og í undirkerfi er snúa að tekjuskráningu.

Við höfum beitt gagnaendurskoðunaraðgerðum þar sem við höfum m.a. yfirfarið afstemmingar á undir og yfirkerfi, beðið um staðfestingu ákveðinna viðskiptavina á mótteknu magni raforku og heitu vatni, veltu og stöðu í viðskiptamannabókhalda í árslok. Við höfum einnig skoðað innborganir eftir áramótin þar sem ekki fékkst staðfest staða frá viðskiptavinum.

Við höfum einnig framkvæmt greiningaraðgerðir þar sem við höfum borið saman við væntingar okkar við raunverulega tekjuskráningu hjá samstæðunni.

Mat á innbyggðum afleiðum

Sjá umfjöllun um mikilvægar reikningsskilaaðferðir í skýringu 41 (c) bls. 63-65 og í skýringu 19 á bls. 41, og umfjöllun um þrepaskiptingu gangvirðis í skýringu 34 á bls. 57-58.

Innbyggð afleiða í raforkusölusamningum er færð í efnahagsreikning þar sem verð ákveðinna raforkusamninga við stórnotendur eru bundnir við álverð. Þar sem sala á rafmagni og álverð er ekki nátengd gera reikningsskilastaðlar kröfu um að áhættan er snýr að tengingu við álverð sé metin sérstaklega.

Innbyggða afleiðan telst vera þriðja þreps fjárskuld en mat á slíkum fjármálagjöfningi er háð forsendum stjórnenda sem og ytri þáttum. Sökum þess hversu viðkvæmt matið er gagnvart breytingum í forsendum þar sem hver breyta í forsendum matsins getur haft veruleg áhrif á afkomu og efnahag samstæðunnar teljum við þessa áhættu vera verulega og því lykilþáttur í endurskoðuninni.

Við endurskoðun okkar yfirforum við verðmatsaðferðir samstæðunnar og samkvæmni við alþjóðlega reikningsskilastaðla.

Við yfirforum ferli samstæðunnar við greiningu og mat á forsendum sem notaðar við gangvirðismat ásamt því að yfirfara verðmatslíkón sem stuðst er við og endurreiknuðum virði afleiðunnar miðað við upplýsingar sem við öfluðum.

Við þessa skoðun var verðmatssérfræðingur notaður til aðstoðar.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir öllum upplýsingum sem félagið birtir, jafnt með ársreikningi sem öðrum upplýsingum. Álit okkar nær ekki til annarra upplýsinga sem félagið gefur út en tilgreint er hér að ofan. Aðrar upplýsingar eru t.a.m. ársskýrsla samstæðunnar, skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra (ekki umfram það sem álit okkar segir til um hér að neðan). Hvað ábyrgð okkar varðar felst hún í yfirlestri á efni og innihaldi og athugun á því hvort um verulegt ósamræmi sé að ræða milli þeirra og ársreikningsins.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við að í yfirlýsingu stjórnar og forstjóra sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar að lágmarki sem ber að veita í skýrslu stjórnar samkvæmt lögum um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og lög um ársreikninga. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir innra eftirliti við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins eru stjórn og framkvæmdastjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi félagsins. Ef við á, skulu stjórn og framkvæmdastjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema stjórn og framkvæmdastjóri hafi ákveðið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafa enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanleg vissa er nokkuð hátt stig vissu, en það tryggir ekki að endurskoðun sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Sem hluti af endurskoðuninni sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við faglegu mati (e. professional judgement) og viðhöfum faglega tortryggni (e. professional skepticism). Eftirfarandi atriði eru einnig hluti af endurskoðun okkar á ársreikningi félagsins:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur fallið í sér samsæri, skjalfals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.
- Öflum fullnægjandi endurskoðunargagna, vegna fjárhagsupplýsinga eininga innan samstæðunnar, til að geta látið í ljós álit á samstæðuársreikningi. Við erum ábyrgð fyrir skipulagi, umsjón og framgangi endurskoðunar samstæðunnar. Við berum ein ábyrgð á álitum okkar á samstæðunni.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við höfum afhent stjórn og endurskoðunarnefnd endurskoðunarskýrslu þar sem gerð er grein fyrir þessum atriðum og er hún í samræmi við áritun þessa.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

Ábyrgð endurskoðanda, frh.

Við höfum ekki veitt félaginu neina þá þjónustu sem telst óheimilt að veita samhliða endurskoðun í samræmi við lög um endurskoðendur. Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur síðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum til að tryggja óhæði okkar.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það lykilaatriði endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfa ekki að upplýst sé um slík atriði eða í einstaka tilfellum þegar endurskoðandinn metur að ekki skuli upplýsa um viðkomandi atriði þar sem neikvæðar afleiðingar af slíkri upplýsingagjöf eru taldar vega þyngra en hagsmunir almennings af upplýsingunum.

Önnur atriði samkvæmt ákvæðum laga og regla

Áritun vegna sameiginlegs rafræns skýrslusniðs (e. European Single Electronic Format - ESEF reglur)

Í tengslum við endurskoðun okkar á samstæðuársreikningi Orkuveitu Reykjavíkur framkvæmdum við aðgerðir til að geta gefið álit á það hvort samstæðuársreikningurinn fyrir árið 2022 með skráarheitið „5493004ARP9VPUIX5B73-2023-12-31-is.zip“ hafi í meginatriðum verið gerður í samræmi við kröfur laga um upplýsingaskyldu útgefenda verðbréfa og flöggunaraskyldu nr. 20/2021 um sameiginleg rafræn skýrslusnið (e. European Single Electronic Format), ESEF reglur EU 2019/815 sem innihalda skilyrði sem tengjast gerð samstæðuársreiknings á XHTML formi og iXBRL merkingum samstæðuársreikningsins.

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við lög um upplýsingaskyldu útgefenda verðbréfa og flöggunaraskyldu. Í þeirri ábyrgð felst meðal annars að útbúa ársreikning á XHTML formi í samræmi við ákvæði reglugerðar Evrópusambandsins, EU 2019/815, um sameiginleg rafræn skýrslusnið (e. European Single Electronic Format, ESEF reglur).

Ábyrgð okkar er að afla hæfilegrar vissu um hvort samstæðuársreikningurinn, byggt á þeim gögnum sem við höfum aflað, sé í öllum meginatriðum í samræmi við ESEF reglur og gefa út áritun með álit okkar. Eðli, tímasetning og umfang aðgerða sem valdar eru byggja á mati endurskoðandans, þar á meðal mati á áhættunni að vikið sé í verulegum atriðum frá kröfum sem fram koma í ESEF reglum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningur Orkuveitu Reykjavíkur fyrir árið 2023 með skráarheitið "5493004ARP9VPUIX5B73-2023-12-31-is.zip" hafi í öllum meginatriðum verið gerður í samræmi við kröfur laga um upplýsingaskyldu útgefenda verðbréfa og flöggunaraskyldu um sameiginlegt rafrænt skýrslusnið (ESEF reglur).

Við vorum kjörnir endurskoðendur félagsins á aðalfundi þann 26. apríl 2023 en þetta er sjötta samfellda reikningsárið þar sem við erum endurskoðendur félagsins.

fyrir hönd Grant Thornton endurskoðunar ehf.

Reykjavík, 7. mars 2024

Davíð Arnar Einarsson,
Löggiltur endurskoðandi

Theodór Sigurbergsson,
Löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur 2023

	Skýr.	2023	2022 *
Rekstrartekjur	5	60.510.641	56.760.804
Innlausn álvanna		632.381	(1.162.556)
Söluhagnaður		26.337	45.455
Rekstrartekjur samtals		<u>61.169.358</u>	<u>55.643.703</u>
Orku kaup og orkuflutningur		(7.264.400)	(6.717.534)
Laun og launatengd gjöld	8	(9.799.488)	(7.939.019)
Annar rekstrarkostnaður		(8.404.698)	(6.563.422)
Rekstrargjöld samtals		<u>(25.468.586)</u>	<u>(21.219.976)</u>
Rekstrarhagnaður fyrir afskriftir (EBITDA)		<u>35.700.772</u>	<u>34.423.727</u>
Afskriftir	10	(15.797.262)	(14.439.275)
Rekstrarhagnaður (EBIT)		<u>19.903.510</u>	<u>19.984.452</u>
Vaxtatekjur		573.409	314.071
Vaxtagjöld		(14.606.144)	(12.965.835)
Aðrar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum		909.225	2.530.842
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals	11	<u>(13.123.511)</u>	<u>(10.120.922)</u>
Áhrif hlutdeildarféлага	17	(36)	(3.159)
Hagnaður fyrir tekjuskatt		6.779.964	9.860.371
Tekjuskattur	12	(380.010)	(1.549.979)
Hagnaður ársins		<u><u>6.399.954</u></u>	<u><u>8.310.392</u></u>
Skipting hagnaðar			
Eigendur fyrirtækisins		6.399.997	8.310.455
Minnihluti í dótturfélögum		(43)	(63)
Hagnaður ársins		<u><u>6.399.954</u></u>	<u><u>8.310.392</u></u>

* Samanburðarfjárhæðir hafa verið leiðréttar. Sjá nánar í skýringu 3.
Skýringar á bls. 25-73 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Yfirlit um heildarafkomu 2023

	Skýr.	2023	2022*
Hagnaður ársins		6.399.954	8.310.392
Önnur heildarafkoma			
Liðir færðir beint á eigið fé sem munu ekki vera færðir síðar í rekstrarreikning			
Endurmat, hækkun	13	16.933.584	27.367.756
Tekjuskattur af endurmati	21	(2.710.069)	(3.795.162)
Gangvirðisbreytingar fjáreigna á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu	18	575.000	(463.000)
		<u>14.798.515</u>	<u>23.109.594</u>
Liðir færðir beint á eigið fé sem gætu verið færðir síðar í rekstrarreikning			
Þýðingarmunur	24	(2.764.695)	5.235.764
Önnur heildarafkoma eftir skatta		<u>12.033.819</u>	<u>28.345.358</u>
Heildarafkoma		<u>18.433.773</u>	<u>36.655.750</u>

* Samanburðarfjárhæðir hafa verið leiðréttar. Sjá nánar í skýringu 3.
Skýringar á bls. 25-73 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr.	31.12.2023	31.12.2022*
Eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	13	430.014.366	406.760.917
Óefnislegar eignir	14	5.683.128	3.106.779
Leigueign	16	2.293.737	2.180.951
Eignarhlutar í hlutdeildarfélögum	17	81.228	81.264
Eignarhlutar í öðrum félögum	18	55.680	55.680
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	19	1.914.127	1.448.798
Áhættuvarnarsamningar	20	50.239	78.545
Tekjuskatteign	21	4.792.026	3.759.231
Fastafjármunir samtals		444.884.531	417.472.164
Birgðir	22	1.653.315	1.881.036
Verk í vinnslu		1.248.785	416.817
Viðskiptakröfur	23	6.580.535	5.877.993
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	19	15.306	110.312
Eignarhlutur til sölu	18	6.207.000	5.632.000
Áhættuvarnarsamningar	20	218.901	346.984
Aðrar skammtímakröfur	23	1.086.871	692.873
Fyrirframgreiddur kostnaður		382.182	236.167
Markaðsverðbréf		8.670.016	11.070.605
Handbært fé		10.342.367	6.650.749
Veltufjármunir samtals		36.405.278	32.915.536
Eignir samtals		481.289.810	450.387.700
Eigið fé			
Endurmatsreikningur varanlegra rekstrarfjármuna		130.534.225	121.092.491
Bundinn hlutdeildarreikningur		82.377.266	74.657.104
Bundið eigið fé vegna þróunar		137.330	111.277
Gangvirðisreikningur		5.807.000	5.232.000
Þýðingarmunur		8.778.883	11.543.578
Óráðstafað eigið fé		31.348.927	33.413.364
Eigið fé móðurfyrirtækis		258.983.631	246.049.815
Hlutdeild minnihluta		290	337
Eigið fé samtals	24	258.983.922	246.050.152
Skuldir			
Vaxtaberandi skuldir	25	165.248.925	151.000.804
Leiguskuld	16	2.227.221	2.076.354
Lífeyrisskuldbinding	26	721.527	668.460
Áhættuvarnarsamningar	20	110.834	40.275
Fyrirframinnheimtar tekjur		1.709.737	0
Tekjuskattsskuldbinding	21	23.064.598	21.042.540
Langtímaskuldir samtals		193.082.843	174.828.434
Viðskiptaskuldir		3.957.445	3.673.238
Vaxtaberandi skuldir	25	16.928.649	19.805.390
Leiguskuld	16	176.490	190.640
Áhættuvarnarsamningar	20	82.057	150.384
Fyrirframinnheimtar tekjur		491.938	596.681
Tekjuskattur til greiðslu	12	1.887.042	1.464.093
Aðrar skammtímaskuldir	27	5.699.424	3.628.688
Skammtímaskuldir samtals		29.223.045	29.509.114
Skuldir samtals		222.305.888	204.337.548
Eigið fé og skuldir samtals		481.289.810	450.387.700

* Samanburðarfjárhæðir hafa verið leiðréttar. Sjá nánar í skýringu 3.

Skýringar á bls. 25-73 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Eiginfjáryfirlit 2023

	Endurmats- reikningur rekstrarfjárm.	Bundinn hlutdeildar- reikningur	Bundið eigið fé v. þróunar	Gangvirðis- reikningur	Þýðingar- munur	Óráðstafað eigið fé	Eigið fé meirihluta- eigenda	Hlutdeild minnihluta	Samtals eigið fé
Árið 2023									
Eigið fé 1. janúar 2023	121.092.491	74.657.104	111.277	5.232.000	11.543.578	33.413.364	246.049.815	337	246.050.152
Endurmat, hækkun	16.933.584						16.933.584		16.933.584
Tekjuskattsáhrif af endurmati	(2.710.069)						(2.710.069)		(2.710.069)
Gangvirðisbreytingar fjáreigna í gegnum heildarafkomu				575.000			575.000		575.000
Þýðingarmunur					(2.764.695)		(2.764.695)		(2.764.695)
Hagnaður ársins						6.399.997	6.399.997	(43)	6.399.954
Heildarafkoma	14.223.515	0	0	575.000	(2.764.695)	6.399.997	18.433.817	(43)	18.433.773
Innlausn endurmats vegna afskrifta	(4.781.781)					4.781.781	0		0
Hlutdeild í hagnaði dóttur- og hlutdeildarf. umfram mótttekinn arð		7.720.162				(7.720.162)	0		0
Aðrar breytingar								(4)	(4)
Bundið eigið fé vegna þróunar			26.053			(26.053)	0		0
Greiddur arður						(5.500.000)	(5.500.000)		(5.500.000)
Eigið fé 31. desember 2023	130.534.225	82.377.266	137.330	5.807.000	8.778.883	31.348.927	258.983.631	290	258.983.922
Árið 2022*									
Eigið fé 1. janúar 2022	101.733.552	66.451.877	123.873	5.695.000	6.307.814	33.081.886	213.394.002	0	213.394.002
Endurmat, hækkun	27.367.756						27.367.756		27.367.756
Tekjuskattsáhrif af endurmati	(3.795.162)						(3.795.162)		(3.795.162)
Gangvirðisbreytingar fjáreigna í gegnum heildarafkomu				(463.000)			(463.000)		(463.000)
Þýðingarmunur					5.235.764		5.235.764		5.235.764
Hagnaður ársins						8.310.455	8.310.455	(63)	8.310.392
Heildarafkoma	23.572.594	0	0	(463.000)	5.235.764	8.310.455	36.655.813	(63)	36.655.750
Innlausn endurmats vegna afskrifta	(4.213.655)					4.213.655	0		0
Hlutdeild í hagnaði dóttur- og hlutdeildarf. umfram mótttekinn arð		8.205.227				(8.205.227)	0		0
Aðrar breytingar								400	400
Bundið eigið fé vegna þróunar			(12.596)			12.596	0		0
Greiddur arður						(4.000.000)	(4.000.000)		(4.000.000)
Eigið fé 31. desember 2022	121.092.491	74.657.104	111.277	5.232.000	11.543.578	33.413.364	246.049.815	337	246.050.152

* Samanburðarfjárhæðir hafa verið leiðréttar. Sjá nánar í skýringu 3.

Skýringar á bls. 25-73 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Sjóðstreymisyfirlit 2023

	Skýr.	2023	2022*
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður ársins		6.399.954	8.310.392
Leiðrétt fyrir:			
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	11	13.123.511	10.120.922
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarfélagi	17	35	3.159
Tekjuskattur	12	380.010	1.549.979
Afskriftir	10	15.797.262	14.439.275
Söluhagnaður varanlegra rekstrarfjármuna		(26.337)	(45.455)
Lífeyrisskuldbinding, breyting		58.067	39.581
Veltufé frá rekstri án vaxta og skatta		35.732.502	34.417.853
Birgðir, lækkun (hækkun)		1.048.369	(543.531)
Verk í vinnslu, hækkun		(820.648)	(416.817)
Skammtímakröfur, hækkun		(887.857)	(362.342)
Skammtímaskuldir, lækkun		(486.660)	(205.163)
Handbært fé frá rekstri án vaxta og skatta		34.585.707	32.890.000
Innborgaðar vaxtatekjur		590.870	312.766
Greidd vaxtagjöld		(7.039.761)	(5.061.235)
Greiddir vextir vegna uppgjörs gjaldmiðlasamninga (dómsmál)		0	(2.578.937)
Mótttekinn arður		191.155	164.861
Greiðslur vegna annarra fjármunatekna og fjármagnsgjalda		0	(173.354)
Greiddir skattar		(1.476.383)	(1.774.668)
Handbært fé frá rekstri		26.851.587	23.779.432
Fjárfestingarhreyfingar			
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	13	(26.672.429)	(20.409.489)
Fjárfesting í óefnislegum eignum	14	(1.335.824)	(607.822)
Söluverð varanlegra rekstrarfjármuna		137.893	119.934
Fjárfestingar í hlutdeildarfélagum		0	(3.500)
Breyting á markaðsverðbréfum		3.008.322	2.934.876
Fjárfestingarhreyfingar		(24.862.037)	(17.966.001)
Fjármögnunarhreyfingar			
Tekin ný langtímalán	25	30.120.839	11.137.877
Afborganir langtímaskulda	25	(24.580.559)	(16.477.427)
Fyrirframinnheimtar tekjur		1.896.603	0
Greiddur arður	24	(5.500.000)	(4.000.000)
Afborganir leiguskulda	16	(149.522)	(95.075)
Fjármögnunarhreyfingar		1.787.361	(9.434.625)
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		3.776.911	(3.621.193)
Handbært fé í ársbyrjun		6.650.749	10.319.874
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé		(85.293)	(47.931)
Handbært fé í árslok		10.342.367	6.650.749
Aðrar upplýsingar			
Veltufé frá rekstri	38	27.464.676	27.586.789

* Samanburðarfjárhæðir hafa verið leiðréttar. Sjá nánar í skýringu 3.

Skýringar á bls. 25-73 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Skýringar

1. Félagið

Orkuveita Reykjavíkur (Orkuveitan) er sameignarfyritæki sem starfar á grundvelli laga nr. 136/2013 um Orkuveitu Reykjavíkur. Orkuveitan er með höfuðstöðvar á Íslandi að Bæjarhálsi 1 í Reykjavík. Samstæðuársreikningur Orkuveitunnar geymir ársreikning móðurfyrirtækisins og dótturfélaga þess, (sem vísað er til í heild sinni sem „samstæðunnar“) og hlutdeild í hlutdeildarfélögum. Samstæðuársreikningur Orkuveitunnar er hluti af samstæðuársreikningi Reykjavíkurborgar.

Samstæðan veitir þjónustu í gegnum dótturfélög sín sem reka orkuver, rafveitu, hitaveitu, vatnsveitu, fráveitu og ljósleiðara á þjónustusvæði sínu.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

a. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningur samstæðunnar er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur sem koma fram í íslenskum lögum og reglum um ársreikninga félaga með skráð skuldabréf.

Stjórn staðfesti og heimilaði birtingu ársreikningsins 7. mars 2024.

Fjallað er um mikilvægar reikningsskilaaðferðir samstæðunnar í skýringu 41.

b. Breyting á framsetningu

Framsetningu rekstrarreiknings hefur verið breytt frá sama tímabili fyrra árs. Breytingin felst í því að innleystar álvarnir eru færðar meðal rekstrartekna en voru áður taldar með fjármunatekjum og fjármagnsgjöldum. Það er mat stjórnenda félagsins að breytt flokkun gefi gleggri mynd af rekstrartekjum félagsins. Framsetningu samanburðarfjárhæða í rekstrarreikningi hefur verið breytt til samræmis.

c. Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningur samstæðunnar er gerður í íslenskum krónum, sem er starfrækslugjaldmiðill Orkuveitunnar. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

d. Matsaðferðir

Reikningsskil samstæðunnar eru gerð á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að hluti varanlegra rekstrarfjármuna hafa verið endurmetnir til gangvirðis, innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum, eignarhlutar í öðrum félögum og aðrar fjáreignir og fjárskuldir eru færð á gangvirði. Fjallað er um aðferðir við mat á gangvirði í skýringu 41.

e. Mat og ákvarðanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Gerð samstæðuársreiknings í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati. Mat og forsendur þess eru endurskoðaðar reglulega. Áhrifin af breytingum eru færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Upplýsingar um mikilvæg atriði, þar sem óvissa í mati og mikilvægi ákvarðana varðandi reikningsskilaaðferðir hefur mest áhrif á skráðar fjárhæðir í reikningsskilunum, er að finna í eftirfarandi skýringum:

- skýring 13 - varanlegir rekstrarfjármunir (endurmat dreifi- og framleiðslukerfis og mat á virðisrýnun)
- skýring 18 - eignarhlutir í öðrum félögum (mat forsenda við útreikning gangvirðis eignarhluta flokkaðra á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu)
- skýring 41a i) og ii) - eignarhlutir í dóttur- og hlutdeildarfélögum (Stjórnendur beita faglegu mati við ákvörðun á því hvort skilgreiningar á yfirráðum gefi til kynna að samstæðan stýri fjárfestingu)
- skýring 19 - innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum (mat forsenda við útreikning gangvirðis)
- skýring 20 - áhættuvarnarsamningar (mat forsenda við útreikning gangvirðis)
- skýring 21 - tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbinding (mat á skattalegum framtíðarhagnaði á móti yfirfærnanlegu tapi)
- skýring 29 - markaðsáhætta

Skýringar

3. Leiðrétting á samanburðartölum og breytt framsetning

Við útreikning á tímabilsleiðréttingu í dreifingu og flutningi rafmagns kom í ljós skekkja í útreikningi Veitna ohf. Skekkjan fól í sér að tekjur voru oftaldar á árunum 2020-2022. Í samræmi við IAS 8 hefur samanburðartölum vegna ársins 2022 því verið breytt. Leiðréttingar vegna fyrri tímabila eru sýndar sem leiðréttingar á eigin fé í samanburðartölum.

Framsetningu álvanna í rekstarreikningi hefur verið breytt, sjá skýringu 2b.

Yfirlit um heildarafkomu (samandregið)	Áður birt 2022	Breytt framsetning	Leiðrétting	Leiðrétt 2022
Rekstrartekjur.....	56.919.366	(	158.562)	56.760.804
Innlausn álvanna.....	0	(1.162.556)	(	1.162.556)
Rekstartekjur samtals.....	56.964.822	(1.162.556)	(158.562)	55.643.703
Rekstrarhagnaður (EBIT).....	21.305.571	(1.162.556)	(158.562)	19.984.452
Aðrar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum....	1.368.286	1.162.556		2.530.842
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals... (	11.283.478)	1.162.556	(	10.120.922)
Hagnaður fyrir tekjuskatt.....	10.018.933		(158.562)	9.860.371
Tekjuskattur..... (	1.581.692)		31.712	(1.549.979)
Hagnaður ársins.....	8.437.242	0	(126.850)	8.310.392
Heildarafkoma.....	36.782.600	0	(126.850)	36.655.750
	Áður birt 31.12.2022	Breytt framsetning	Leiðrétting	Leiðrétt 31.12.2022
Efnahagsreikningur (samandreginn)				
Viðskiptakröfur.....	6.360.401	(	482.408)	5.877.993
Veltufjármunir samtals.....	33.397.944	(	482.408)	32.915.536
Eignir samtals.....	450.870.108	(	482.408)	450.387.700
Óráðstafað eigið fé.....	33.799.290	(	385.926)	33.413.364
Eigið fé samtals.....	246.436.078	(	385.926)	246.050.152
Tekjuskattsskuldbinding.....	21.047.364	(	4.824)	21.042.540
Langtímaskuldir samtals.....	174.833.258	(	4.824)	174.828.434
Tekjuskattur til greiðslu.....	1.490.981	(	26.888)	1.464.093
Aðrar skammtímaskuldir.....	3.693.458	(	64.769)	3.628.688
Skammtímaskuldir samtals.....	29.600.771	(	91.657)	29.509.114
Skuldir og skuldbindingar samtals.....	204.434.030	(	96.482)	204.337.548
Eigið fé og skuldir samtals.....	450.870.108	(	482.408)	450.387.700
	Áður birt 2022	Breytt framsetning	Leiðrétting	Leiðrétt 2022
Sjóðstreymi (samandregið)				
Hagnaður ársins.....	8.437.242	(	126.850)	8.310.392
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld.....	11.283.478	(1.162.556)		10.120.922
Tekjuskattur.....	1.581.692	(	31.712)	1.549.979
Veltufé frá rekstri án vaxta og skatta	35.738.972	(1.162.556)	(158.562)	34.417.853
Skammtímakröfur, lækkun..... (	520.904)		158.562	(362.342)
Handbært fé frá rekstri án vaxta og skatta	34.052.556	(1.162.556)		32.890.000
Greiðslur vegna annarra				
fjármunatekna og fjármagnsgjalda ..... (	1.433.124)	1.259.770	(	173.354)
Handbært fé frá rekstri	23.682.219	97.214		23.779.432
Lækkun á handbæru fé..... (	3.718.407)	97.214	(	3.621.193)
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé.....	49.283	(97.214)	(	47.931)
Veltufé frá rekstri.....	27.713.639		(126.850)	27.586.789

Skýringar

---

4. Starfsemi og tekjuskráning samstæðufélaga

Eftirfarandi eru upplýsingar um starfsemi samstæðufélaga. Sundurliðun tekna eftir afurðum er að finna í skýringu nr. 5 og tekjur eftir starfsþáttum í skýringu nr. 6.

Vörur og þjónusta

Eðli, tímasetning tekjuinnlausnar og greiðsluskilmálar

- a. Sala á rafmagni**
- ON Power ohf. og Orka náttúrunnar ohf. annast framleiðslu og sölu á rafmagni og Veitur ohf. dreifa rafmagni skv. gjaldskrá. Tekjur af sölu og dreifingu á raforku eru færðar í rekstrarreikning samkvæmt mældri afhendingu til kaupenda á tímabilinu og föstu gjaldi. Gjaldskrá fyrir dreifingu raforku er háð tekjumörkum sem gefin er út af Orkustofnun í samræmi við raforkulög nr. 65/2003. Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi raforku og við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald til að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu. Viðskiptakröfur vegna sölu á rafmagni hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest og er gjalddagi sá sami og eindagi. Einstaka samningar við ákveðna viðskiptavini gætu verið með öðru greiðslufyrirkomulagi en það er frekar undantekning.
- b. Sala á heitu vatni**
- Veitur ohf., ON Power ohf. og Orka náttúrunnar ohf. annast framleiðslu á heitu vatni og Veitur ohf. annast dreifingu á heitu vatni. Tekjur af sölu og dreifingu á heitu vatni eru færðar í rekstrarreikning samkvæmt mældri afhendingu til kaupenda á tímabilinu og föstu gjaldi. Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi hitaveitu og við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald til að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu. Viðskiptakröfur vegna sölu á heitu vatni hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest og er gjalddagi sá sami og eindagi. Einstaka samningar við ákveðna viðskiptavini gætu verið með öðru greiðslufyrirkomulagi en það er frekar undantekning.
- c. Sala á köldu vatni**
- OR Vatns- og fráveita sf. annast öflun og dreifingu á köldu vatni. Tekjur af sölu á köldu vatni taka mið af stærð húsnæðis sem er tengt kerfum, auk fasts gjalds sem er fært línulega yfir tímabil. Lögbundin takmörkun á efri mörkum gjaldskrár félagsins er 0,5% af fasteignamati. Að auki eru tekjur færðar samkvæmt mældri notkun á köldu vatni hjá tiltekinni atvinnustarfssemi. Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi vatnsveitu og við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald til að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu. Viðskiptakröfur vegna sölu á köldu vatni hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest og er gjalddagi sá sami og eindagi. Einstaka samningar við ákveðna viðskiptavini gætu verið með öðru greiðslufyrirkomulagi en það er frekar undantekning. Vatns- og fráveitugjöld eru innheimt á fyrstu 9 mánuðum ársins en tekjunum er dreift jafnt á allt árið reikningshaldslega.

Skýringar

4. Starfsemi og tekjuskráning samstæðufélaga, frh.

Vörur og þjónusta

Eðli, tímasetning tekjuinnlausnar og greiðsluskilmálar

d. Fráveita

OR - vatns- og fráveita sf. annast rekstur fráveitu. Tekjur fráveitu taka mið af stærð húsnæðis sem er tengt kerfum, auk fasts gjalds sem er fært línulega yfir tímabil. Lögbundin takmörkun á efri mörkum gjaldskrár er 0,5% af fasteignamati. Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi fráveitu og við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald til að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu. Viðskiptakröfur vegna fráveitu hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest og er gjalddagi sá sami og eindagi. Einstaka samningar við ákveðna viðskiptavini gætu verið með öðru greiðslufyrirkomulagi en það er frekar undantekning. Vatns- og fráveitugjöld eru innheimt á fyrstu 9 mánuðum ársins en tekjunum er dreift jafnt á allt árið reikningshaldslega.

e. Aðrar tekjur

Ljósleiðarinn ehf. sér um rekstur ljósleiðarakerfis. Tekjur af ljósleiðarakerfi eru færðar við afhendingu á vöru og þjónustu. Um er að ræða samkeppnisrekstur sem er undir eftirliti Fjarskiptastofu. Orkuveitan sér um leigu á húsnæði og búnaði, tilfallandi sölu á sérfræðiþjónustu og fleiru. Tekjur Carbfix félaganna eru vegna ráðgjafar, uppbyggingar og rekstrar á förgunarstöðum. Leigutekjur eru færðar línulega í rekstrarreikning á leigutímanum. Aðrar tekjur eru færðar við afhendingu á vöru eða þjónustu. Viðskiptakröfur vegna annarra tekna og leigutekna hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest.

5. Tekjur af vöru- og þjónustusölu

Tekjur samstæðunnar af sölu á vörum og þjónustu sundurliðast þannig:	2023	2022
Rafmagn.....	23.979.310	23.903.794
Heitt vatn.....	17.739.370	15.705.724
Kalt vatn.....	3.703.242	3.663.319
Fráveita.....	6.624.847	6.513.702
Aðrar tekjur.....	8.463.871	6.974.265
Tekjur af vöru- og þjónustusölu samtals.....	60.510.641	56.760.804

Skýringar

6. Starfsþáttayfirlit

Starfsþættir og miðlar

Starfssvæði félaga í samstæðu Orkuveitunnar eru einkum á höfuðborgarsvæðinu, en nær auk þess til Suður- og Vesturlands. Samstæðan skiptist í þrjá starfsþætti, Orkusala og framleiðsla, Veitur og aðra starfsemi.

Orkusala og framleiðsla annast framleiðslu á rafmagni og varmaorku í orkuverum, raforkusölu til stóriðju og smásölu.

Veitur sjá um dreifingu rafmagns, varmaorkuvinnslu á lághitasvæðum og dreifingu varmaorku frá lághitasvæðum og jarðvarmavirkjunum, vatnsöflun og dreifingu á köldu vatni og fráveitustarfsemi.

Önnur starfsemi nær yfir rekstur ljósleiðarakerfis, leigu húsnæðis og búnaðar, tilfallandi sölu sérfræðipjónustu og fleira. Einnig þróun og útbreiðslu Carbfix kolefnisbindingaraðferðarinnar með það að markmiði að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda og sporna gegn loftlagsbreytingum.

Samstæðan er tekjuskattsskyld, nema sá hluti starfseminnar sem lýtur að rekstri vatnsveitu og fráveitu, sem er háður lögum nr. 32/2004 um vatnsveitur sveitarfélaga og lögum nr. 9/2009 um rekstur fráveitna. Rekstur hitaveitu er háður orkulögum nr. 58/1967, m.a. um arðsemi. Sá hluti raforkurekstursins sem fellur undir sérleyfisrekstur samkvæmt raforkulögum nr. 65/2003 er háður tekjumörkum samkvæmt ákvörðun Orkustofnunar.

Miðill	Opinberar kvaðir
Hitaveita	Um sérleyfisveitur gildir að ráðherra staðfestir gjaldskrá og hún öðlast gildi við birtingu í Stjórnartíðindum.
Rafveita, dreifing	Orkustofnun er send gjaldskrá til staðfestingar. Birta skal gjaldskrá opinberlega.
Rafveita, framleiðsla	Samkeppni er um orkusölu og því eru verðbreytingar á orkuhluta rafmagnsverðs ekki háðar samþykki stjórnvalda.
Vatnsveita	Lögbundin takmörkun á efri mörkum gjaldskrár er 0,5% af fasteignamati. Birta skal gjaldskrá í Stjórnartíðindum.
Fráveita	Gjaldskrá skal standa undir öllum kostnaði. Birta skal gjaldskrá í Stjórnartíðindum.
Ljósleiðari	Samkeppnisrekstur sem er undir eftirliti Fjarskiptastofu (áður Póst- og fjarskiptastofnun).

Viðskiptavinir sem hafa veruleg áhrif á tekjur samstæðunnar

Einn viðskiptavinur Orkusölu og framleiðslu hefur veruleg áhrif á fjárhæð heildartekna samstæðunnar á árinu 2023 vegna kaupa á rafmagni til stóriðju. Tekjur samstæðunnar frá þessum viðskiptavini, námu 8.461 milljónum kr. eða 13,8% af heildartekjum. (2022: 9.653 milljónir kr. eða 17,3% af heildartekjum).

Skýringar

6. Starfspáttayfirlit

Starfspáttaupplýsingar eru birtar eftir innri upplýsingagjöf Orkuveitunnar. Starfspáttir sem eru birtir eru *Veitur*, sem samanstanda af veiturekstri samstæðunnar í heitu og köldu vatni, dreifingu rafmagns og fráveitu, *Orkusala og framleiðsla* vegna samkeppnisreksturs í framleiðslu og sölu rafmagns og heits vatns auk *Annarrar starfsemi* sem sýnir rekstur móðurfyrirtækisins, *Ljósleiðarans og Carbfix félaganna*. Móðurfyrirtækið sér um þjónustu við dótturfélög, leigu húsnæðis og búnaðar, tilfallandi sölu sérfræðipjónustu og fleira. Ljósleiðarinn sér um rekstur ljósleiðarakerfis og Carbfix félögin vinna að þróun og útbreiðslu Carbfix kolefnisbindingaraðferðarinnar með það að markmiði að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda og sporna gegn loftlagsbreytingum. Við gerð starfspáttayfirlits er notast við sömu reikningsskilareglur og samstæðan notast við og lýst er í skýringu 41.

Rekstrarstarfspáttir - svið

Árið 2023	Veitur	Orkusala og framleiðsla	Önnur starfsemi	Jöfnunar-færslur	Beiting IFRS 16*	Samtals
Tekjur frá þriðja aðila	37.876.204	18.241.946	5.051.208	0		61.169.358
Tekjur innan samstæðu	5.897.878	7.190.259	11.414.838	(24.502.975)	(	0)
Tekjur starfspáttá	43.774.082	25.432.205	16.466.047	(24.502.975)		61.169.358
Rekstrargjöld starfspáttá	(24.545.796)	(11.563.011)	(13.982.051)	24.406.470	215.802	(25.468.586)
Rekstrarhagnaður starfspáttá, EBITDA	19.228.286	13.869.194	2.483.996	(96.506)	215.802	35.700.772
Afskriftir	(7.115.782)	(5.843.621)	(2.745.778)	77.818	(169.899)	(15.797.262)
Afkoma starfspáttá, EBIT	12.112.504	8.025.573	(261.783)	(18.688)	45.904	19.903.510
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(6.875.888)	(3.038.480)	(3.543.468)	404.160	(69.835)	(13.123.511)
Áhrif hlutdeildarfélaga	0	0	(36)	0	(	36)
Tekjuskattur	(555.736)	(1.000.360)	1.362.151	(195.063)	8.998	(380.010)
Hagnaður (tap) ársins	4.680.880	3.986.733	(2.443.135)	190.409	(14.933)	6.399.954
Árið 2022						
Tekjur frá þriðja aðila	34.398.516	16.939.281	4.305.906	0		55.643.703
Tekjur innan samstæðu	5.413.669	6.855.516	9.980.125	(22.249.310)	(	0)
Tekjur starfspáttá	39.812.185	23.794.797	14.286.032	(22.249.310)		55.643.703
Rekstrargjöld starfspáttá	(21.473.476)	(10.799.847)	(11.294.645)	22.176.525	171.467	(21.219.976)
Rekstrarhagnaður starfspáttá, EBITDA	18.338.709	12.994.949	2.991.387	(72.785)	171.467	34.423.727
Afskriftir	(6.697.930)	(5.344.154)	(2.335.724)	54.662	(116.129)	(14.439.275)
Afkoma starfspáttá, EBIT	11.640.779	7.650.795	655.663	(18.123)	55.338	19.984.452
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(8.039.429)	(1.546.916)	(1.441.863)	969.481	(62.195)	(10.120.922)
Áhrif hlutdeildarfélaga	0	0	(3.159)	0	(	3.159)
Tekjuskattur	(291.830)	(1.188.925)	282.450	(354.252)	2.579	(1.549.979)
Hagnaður ársins	3.309.520	4.914.955	(506.909)	597.106	(4.279)	8.310.392

* Upplýsingar sem stjórnendur horfa til vegna starfspáttá taka ekki mið af reglum IFRS 16.

Skýringar

6. Starfsþáttayfirlit, frh.

Rekstrarstarfsþættir - svið, frh.

	Veitur	Orkusala og framleiðsla	Önnur starfsemi	Jöfnunarfærslur	Beiting IFRS 16*	Samtals
Efnahagur (31.12.2023)						
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	230.353.938	152.358.342	53.246.454	(261.239)		435.697.494
Leigueignir					2.293.737	2.293.737
Aðrar eignir	25.611.049	10.055.838	180.173.062	(172.541.371)		43.298.578
						<u>481.289.810</u>
Vaxtaberandi skuldir	82.731.886	55.536.810	184.377.574	(140.468.696)		182.177.574
Leiguskuldir					2.403.711	2.403.711
Aðrar skuldir	18.802.222	13.418.382	38.804.246	(33.300.248)		37.724.603
						<u>222.305.888</u>
Fjárfestingar						
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	14.479.775	6.095.801	9.659.361	(984.944)		29.249.992
Efnahagur (31.12.2022)						
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	212.808.689	149.985.284	47.073.723	0		409.867.696
Leigueignir					2.180.951	2.180.951
Aðrar eignir	22.699.185	11.637.831	189.044.494	(185.042.458)		38.339.053
						<u>450.387.700</u>
Vaxtaberandi skuldir	75.471.782	59.629.752	170.806.194	(135.101.533)		170.806.194
Leiguskuldir					2.266.994	2.266.994
Aðrar skuldir	16.837.580	11.334.039	53.926.153	(50.833.411)		31.264.360
						<u>204.337.548</u>
Fjárfestingar						
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	11.849.074	3.200.457	6.117.078	0		21.166.608

* Upplýsingar sem stjórnendur horfa til vegna starfsþátta taka ekki mið af reglum IFRS 16.

Skýringar

7. Greining á rekstri jarðvarmaorkuvera

Upplýsingar um afkomu á framleiðslu raforku og heitu vatni sbr. 5. mgr. 41. gr. laga nr. 65/2003:

	Raforka 2023	Heitt vatn 2023	Raforka 2022	Heitt vatn 2022
Jarðvarmavirkjanir				
Tekjur	13.188.023	5.523.888	13.427.092	4.837.520
Rekstrargjöld	(2.858.400) (	1.679.752) (	2.504.779) (	1.362.312)
Afskriftir	(4.104.342) (	1.335.121) (	3.923.068) (	1.335.121)
Afkoma fyrir fjármagnsgjöld	6.225.280	2.509.015	6.999.244	2.140.087
Arðsemi fjárfestingar	5,6%	6,1%	5,9%	5,6%

Hellisheiðarvirkjun og Nesjavallavirkjun eru blandaðar virkjanir, þar sem bæði er framleitt heitt vatn og raforka.

Við skiptingu á sameiginlegum kostnaði er miðað við skiptireglu Orku náttúrunnar og ON Power sem Orkustofnun hefur hafnað. Orkustofnun er skylt lögum samkvæmt að setja félögunum nýjar skiptireglur í kjölfar höfnunarinnar, sem stofnunin hefur ekki gert enn. Uns Orkustofnun setur félögunum nýjar skiptireglur þá er afkoma miðla miðuð við skiptireglur Orku náttúrunnar og ON Power sem ekki hafa verið samþykktar af Orkustofnun.

8. Laun og launatengd gjöld

	2023	2022
Laun og launatengd gjöld greinast þannig:		
Laun	9.126.856	7.461.098
Mótframlag í lífeyrissjóði	1.204.726	1.007.547
Breyting lífeyrisskuldbindingar	100.057	76.794
Önnur launatengd gjöld	809.326	672.567
Laun og launatengd gjöld samtals	11.240.966	9.218.005
Laun og launatengd gjöld eru þannig færð í ársreikninginn:		
Gjaldfært í rekstrarreikningi	9.799.488	7.939.019
Eignfært á framkvæmdir	1.441.478	1.278.986
Laun og launatengd gjöld samtals	11.240.966	9.218.005
Starfsmannafjöldi:		
Fjöldi ársverka	637,0	577,0
Starfskjör stjórnar, forstjóra og framkvæmdastjóra móðurfyrirtækis og dótturfélaga greinast þannig:		
Laun og mótframlag í lífeyrissjóð stjórnar móðurfyrirtækis	25.704	24.537
Laun og mótframlag í lífeyrissjóð forstjóra móðurfyrirtækis	48.226	48.510
Laun og mótframlag í lífeyrissjóð framkvæmdastjóra móðurfyrirtækis*	114.924	120.457
Laun og mótframlag í lífeyrissjóð stjórnar dótturfélaga**	23.108	17.964
Laun og mótframlag í lífeyrissjóð fjögurra framkvæmdastjóra dótturfélaga	156.169	153.680
Starfslokagreiðslur	91.147	32.846
	459.278	397.994

*Þrjár framkvæmdastjórnar frá og með 1.3.2023, voru áður fjórir.

**Fimm stjórnir frá 1.6.2023, voru áður fjórar.

Skýringar

9. Þóknun endurskoðanda

	2023	2022
Þóknun vegna endurskoðunar ársreiknings og könnunar árshlutauppgjöra	27.831	33.609
Önnur þjónusta endurskoðanda	3.342	3.941
Samtals þóknun endurskoðanda	31.173	37.549

10. Afskriftir og virðisrýrnun

	2023	2022
Afskriftir og virðisrýrnun greinast þannig:		
Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna, sbr. skýringu 13	15.042.464	13.855.622
Afskriftir óefnislegra eigna, sbr. skýringu 14	584.899	467.523
Afskrift leigueignar, sbr. skýringu 16	169.899	116.129
Afskriftir og virðisrýrnun færð í rekstrarreikning	15.797.262	14.439.275

11. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

	2023	2022
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld greinast þannig:		
Vaxtatekjur	573.409	314.071
Vaxtagjöld og greiddar verðbætur	(6.775.310)	(4.960.939)
Áfallnar verðbætur	(7.392.363)	(7.513.412)
Ábyrgðargjald til eigenda 1)	(438.471)	(491.483)
Vaxtagjöld samtals	(14.606.144)	(12.965.835)
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða í raforkusölusamningum	370.324	942.160
Gangvirðisbreytingar fjáreigna og fjárskulda á gangvirði í gegnum rekstur	607.734	(651.888)
Óinnleystar gangvirðisbreytingar áhættuvarnarsamninga	(167.008)	2.061.035
Innlausn vaxtaskiptasamninga	0	(173.354)
Gengismunur	(146.649)	141.812
Arðstekjur	244.825	211.077
Aðrar tekjur (gjöld) af fjáreignum og fjárskuldum samtals	909.225	2.530.842
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals	(13.123.511)	(10.120.922)

1) Samstæðan greiddi ábyrgðargjald til eigenda OR vegna ábyrgða sem þeir hafa veitt á skuldir samstæðunnar samkvæmt ákvörðun aðalfundar OR árið 2005. Gjaldið er á ársgrunni, 0,81% (2022: 0,82%) á lán vegna sérleyfisstarfsemi og 0,65% (2022: 0,63%) á lán vegna samkeppnisstarfsemi. Útreikningur gjaldsins er gerður miðað við stöðu lána í lok hvers ársfjórðungs. Ábyrgðargjaldið nam samtals 438 milljónum kr. á árinu 2023 (2022: 491 milljónir kr.) og er fært á meðal vaxtagjalda.

Gangvirðisbreytingar gegnum rekstur

Við mat á gangvirði óskráðra fjáreigna og fjárskulda er beitt viðurkenndum verðmatsaðferðum sem er lýst í skýringu 41. Gangvirðisbreyting sem færð er til tekna í rekstrarreikningi vegna þessa nemur samtals 811 milljónum kr. á árinu 2023 (2022: tekjufærsla að fjárhæð 2.351 milljónir kr.). Gangvirðisbreytingar sem tilheyra fjáreignum og fjárskuldum sem flokkaðar eru á stigi 3 er tekjufærsla að fjárhæð 945 milljónum kr. á árinu 2023 (2022: tekjufærsla að fjárhæð 479 milljónir kr.).

Skýringar

12. Tekjuskattur

Félög í samstæðunni eru tekjuskattsskyld vegna starfsemi sinnar í samræmi við 2. gr. laga nr. 90/2003 um tekjuskatt fyrir utan að rekstur vatnsveitu og fráveitu er undanþeginn tekjuskatti.

Móðurfyrirtækið er í 37,6% skatthlutfalli en önnur skattskyld félög samstæðunnar hafa 20% skatthlutfall.

Tekjuskattur færður í rekstrarreikning greinist þannig:	2023	2022
Tekjuskattur til greiðslu	1.887.042	1.464.093
Breyting á frestuðum tekjuskatti	(1.507.032)	85.886
Gjaldfærður tekjuskattur	<u>380.010</u>	<u>1.549.979</u>
Virkt skatthlutfall greinist þannig:	2023	2022
Hagnaður ársins fyrir tekjuskatt	<u>6.779.964</u>	<u>9.860.371</u>
Tekjuskattur skv. skatthlutfalli móðurfyrirtækis	37,60% 2.549.267	37,60% 3.707.499
Áhrif skatthlutfalla dótturfélaga	(16,34%) (1.107.967)	(12,93%) (1.274.517)
Óskattskyld starfsemi vatnsveitu og fráveitu	(13,63%) (924.192)	(8,17%) (805.474)
Áhrif gengismunar vegna mismunandi starfrækslugjaldmiðla í samstæðunni	0,17% 11.745	(0,32%) (31.858)
Aðrir liðir	(2,20%) (148.843)	(0,46%) (45.670)
Virkur tekjuskattur	<u>5,60% 380.010</u>	<u>15,7% 1.549.979</u>

Tekjuskattur færður beint á eigið fé

Frestaður skattur	2023	2022
Fellur til vegna tekna og gjalda sem færð eru beint yfir á eigið fé		
Tekjuskattsáhrif af endurmati	<u>2.710.069</u>	<u>3.795.162</u>
Frestaður tekjuskattur samtals	<u>2.710.069</u>	<u>3.795.162</u>

Skýringar

13. Varanlegir rekstrarfjármunir

2023	Framleiðslu-kerfi	Veitu-kerfi	Aðrar fasteignir	Aðrir lausa-fjármunir	Samtals
Heildarverð					
Staða í ársbyrjun	355.699.819	432.329.044	12.220.189	4.215.137	804.464.190
Viðbætur á árinu	10.181.679	13.905.247	1.262.575	681.309	26.030.809
Þýðingarmunur	(6.107.551)	0	0	85	(6.107.467)
Selt og aflagt á árinu	22.753	0	(51.727)	(246.233)	(275.207)
Endurmat, hækkun	16.098.048	19.379.744	0	0	35.477.792
Staða í árslok	375.894.748	465.614.035	13.431.037	4.650.297	859.590.117
Afskriftir					
Staða í ársbyrjun	161.908.071	232.571.539	978.205	2.245.457	397.703.273
Afskrifað á árinu	7.544.640	6.823.342	231.830	442.652	15.042.464
Þýðingarmunur	(1.492.108)	0	0	5	(1.492.103)
Selt og aflagt á árinu	(27.983)	0	0	(194.108)	(222.091)
Endurmat, hækkun	7.150.133	11.394.075	0	0	18.544.208
Staða í árslok	175.082.753	250.788.956	1.210.036	2.494.006	429.575.751
Bókfært verð					
Bókfært verð 1.1. 2023.....	193.791.749	199.757.504	11.241.984	1.969.680	406.760.917
Bókfært verð 31.12.2023.....	200.811.995	214.825.078	12.221.001	2.156.291	430.014.366
2022					
Heildarverð					
Staða í ársbyrjun	317.329.727	381.612.662	10.263.261	3.794.059	712.999.709
Viðbætur á árinu	5.598.798	12.375.382	1.965.103	619.303	20.558.586
Þýðingarmunur	11.719.890	0	0	0	11.719.890
Selt og aflagt á árinu	(864.542)	(1.660.687)	(8.175)	(198.224)	(2.731.629)
Endurmat, hækkun	21.915.947	40.001.687	0	0	61.917.634
Staða í árslok	355.699.819	432.329.044	12.220.189	4.215.137	804.464.189
Afskriftir					
Staða í ársbyrjun	140.653.075	205.804.966	781.623	2.046.786	349.286.450
Afskrifað á árinu	7.102.980	6.225.233	198.394	329.015	13.855.622
Þýðingarmunur	2.668.674	0	0	0	2.668.674
Selt og aflagt á árinu	(864.542)	(1.660.654)	(1.811)	(130.344)	(2.657.351)
Endurmat, hækkun	12.347.884	22.201.994	0	0	34.549.878
Staða í árslok	161.908.071	232.571.539	978.205	2.245.457	397.703.273
Bókfært verð					
Bókfært verð 1.1. 2022.....	176.676.652	175.807.696	9.481.638	1.747.273	363.713.260
Bókfært verð 31.12.2022.....	193.791.748	199.757.504	11.241.984	1.969.680	406.760.917

Fjárfestingar á árinu án greiðsluáhrifa námu í árslok 3.983,1 milljónum kr. (2022: 1.938,8 milljónum kr.). Breyting ársins á fjárfestingum án greiðsluáhrifa nemur 2.044,3 milljónum kr.

Skýringar

13. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

Endurmat

Við endurmat eru viðkomandi eignaflokkar metnir til gangvirðis. Endurmat er fært á sérstakan endurmatsreikning meðal eigin fjár að frádregnum tekjuskatti samanber skýringu 41 d. Endurmatið er unnið af sérfræðingum innan samstæðunnar.

Endurmat var síðast framkvæmt í viðkomandi kerfum samkvæmt eftirfarandi töflu:

	Dagsetning endurmats
Framleiðslukerfi:	
Heitt vatn	30.9.2023
Kalt vatn	30.9.2022
Rafmagn	30.9.2023
Dreifikerfi:	
Heitt vatn	30.9.2023
Kalt vatn	30.9.2023
Fráveita	30.9.2023
Rafmagn	30.9.2023
Gagnaflutningur	30.9.2022

Gangvirði framangreindra eigna er ákvarðað út frá afskrifuðu endurstofnverði. Það felur í sér að lagt er mat á breytingar á byggingarkostnaðarverði samskonar eigna og bæði stofnverð og uppsafnaðar afskriftir endurmetnar í samræmi við þær breytingar. Við þennan útreikning var stuðst við opinberar upplýsingar og rauntölur úr bókhaldi samstæðunnar um verðbreytingar á kostnaðarliðum og tekið tillit til áætlunar um vægi hvers kostnaðarliðar í heildarkostnaði við byggingu samskonar eigna. Kostnaðarliðir og hlutfallslegt vægi þeirra var ákvarðað af sérfræðingum samstæðunnar. Einnig er litið til niðurstöðu virðisrýrnunarprófs og endurmat ekki fært umfram vænt núvirt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eignum. Veitukerfi fyrir heitt vatn, kalt vatn, fráveitu og rafmagn eru nýtt í starfsemi sem er háð sérleyfi og tekjumörk miða fyrst og fremst við breytingar á byggingarvísitölu. Tekið er tillit til þess við ákvörðun gangvirðis þessara kerfa. Endurmat flokkast undir stig 3 af gangvirði, en stigin eru nánar útskýrð í skýringu 34.

Upplýsingar um endurmetnar eignir í árslok

	Framleiðslu- kerfi	Veitu- kerfi	Samtals
31.12.2023			
Endurmetið bókfært verð	200.811.995	214.825.078	415.637.074
Þar af áhrif endurmats	(68.302.794)	(81.760.155)	(150.062.949)
Bókfært verð án endurmats	132.509.201	133.064.924	265.574.125
31.12.2022			
Endurmetið bókfært verð	193.791.748	199.757.504	393.549.253
Þar af áhrif endurmats	(63.239.182)	(76.482.941)	(139.722.124)
Bókfært verð án endurmats	130.552.566	123.274.563	253.827.129

Skýringar

13. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

Virðisrýrnunarpróf

Virðisrýrnunarpróf voru gerð í árslok 2023 fyrir veitu- og framleiðslukerfi virkjana. Prófin voru gerð miðað við stöðu eigna í lok september 2023 til að staðfesta hvort bæði eignir í notkun og helstu eignir í byggingu standi undir væntu framtíðarsjóðstreymi. Virðisrýrnunarpróf eru framkvæmd á hvern og einn miðil fyrir framleiðslukerfi og veitukerfi sem er minnsta sjóðskapandi eining.

Endurheimtanleg fjárhæð hvers miðils var metin út frá notkunarvirði. Notkunarvirði var ákvarðað á þann hátt að núvirða áætlað framtíðarfjárstreymi miðað við áframhaldandi nýtingu miðlanna. Fjárstreymi var byggt á rekstraráætlun næstu fimm ára. Við mat á nýtingarvirði byggja stjórnendur á áætlun um framtíðar þróun starfseminnar, byggt er á bæði ytri og innri upplýsingum.

Stuðst var við eftirfarandi forsendur við mat á notkunarvirði:

	Árið 2023				Framl.kerfi virkjana
	Veitukerfi				
	Hitaveita	Rafmagn	Vatnsveita	Fráveita	
Meðalvöxtur tekna 2024-2028	2,6%	3,3%	3,4%	2,4%	3,9%
Framt.vöxtur m.t.t. verðlagspr.	0,0%	0,0%	0,4%	0,4%	0,0%-5,3%
EBITDA meðalvöxtur 2024-2028 .	4,2%	4,9%	2,8%	2,4%	6,1%
Veginn fjármagnskostnaður	6,1%	6,2%	5,7%	5,8%	6,13%-9,97%

	Árið 2022				Framl.kerfi virkjana
	Veitukerfi				
	Hitaveita	Rafmagn	Vatnsveita	Fráveita	
Meðalvöxtur tekna 2023-2027	2,4%	3,7%	0,6%	1,3%	2,1%
Framt.vöxtur m.t.t. verðlagspr.	0,0%	0,0%	0,4%	0,4%	0,0%-7,8%
EBITDA meðalvöxtur 2023-2027 .	3,7%	6,5%	-0,2%	0,7%	1,7%
Veginn fjármagnskostnaður	5,1%	5,0%	5,0%	5,0%	3,13%-9,72%

EKKI eru líkur á virðisrýrnun hjá Veitum né Virkjunum þar sem umframvirði er til staðar. Próf fyrir rafmagnsframleiðslu stóriðju er þó næmt fyrir breytingum á lykilforsendum. Ef ávöxtunarkrafa hækkar um 0,1 prósentustig en öðrum forsendum er haldið óbreyttum þá lækkar umframvirði rafmagnsframleiðslu um 2,2 milljarða króna. Ef að áætluð EBITDA er 1% lægri á ári út áætlunartímabilið en öðrum forsendum er haldið óbreyttum reiknast virðisrýrnun í rafmagnsframleiðslu um 1,6 milljarða króna. Í hvorugu tilfalli kemur þó til virðisrýrnunar.

Fasteignamat og váttryggingaverð

Fasteignamat þeirra eigna samstæðunnar sem metnar eru fasteignamati nam 42.446 milljónum kr. í árslok 2023 (2022: 45.610 milljónum kr.). Brunabótamat eigna samstæðunnar er 63.577 milljónir kr. á sama tíma (2022: 60.951 milljónir kr.). Meðal þessara eigna eru fasteignir sem eignfærðar eru meðal framleiðslukerfa og dreifikerfa. Váttryggingaverðmæti eigna samstæðunnar er 591.728 milljónir kr. í árslok 2023 (2022: 487.634 milljónir kr.).

Skuldbindingar

Samstæðan hefur gert innkaupa- og verksamninga vegna framkvæmda við framleiðslu- og dreifikerfi. Eftirstöðvar þessara samninga eru í árslok 13.689 milljónir kr. (2022: 4.476 milljónir kr.).

Skýringar

14. Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir greinast þannig:

2023	Hita- réttindi	Hugbúnaður	Þróunareignir	Viðskipta- sambönd	Samtals
Heildarverð					
Staða í ársbyrjun	1.427.031	4.484.555	182.982	0	6.094.568
Endurflokkun	51.727	0	0	0	51.727
Viðbætur á árinu	0	1.259.477	51.527	1.908.000	3.219.004
Seldar eignir	0 (	222.568) (	56.039)	0 (	278.607)
Þýðingarmunur	0	0	714	0	714
Staða í árslok	1.478.758	5.521.463	179.185	1.908.000	9.087.406
Afskriftir					
Staða í ársbyrjun	457.768	2.516.135	13.885	0	2.987.789
Afskrifað á árinu	0	540.731	6.321	37.847	584.899
Selt og aflagt á árinu	0 (	168.413)	0	0 (	168.413)
Staða í árslok	457.768	2.888.453	20.206	37.847	3.404.275
Bókfært verð					
Bókfært verð 1.1. 2023	969.263	1.968.420	169.097	0	3.106.779
Bókfært verð 31.12.2023	1.020.990	2.633.011	158.978	1.870.153	5.683.128
2022					
Heildarverð					
Staða í ársbyrjun	1.427.031	3.867.437	192.278	0	5.486.747
Viðbætur á árinu	0	617.118 (	9.296)	0	607.822
Staða í árslok	1.427.031	4.484.556	182.982	0	6.094.569
Afskriftir					
Staða í ársbyrjun	457.768	2.055.060	7.437	0	2.520.265
Afskrifað á árinu	0	461.075	6.448	0	467.523
Staða í árslok	457.768	2.516.135	13.885	0	2.987.789
Bókfært verð					
Bókfært verð 1.1. 2022	969.263	1.812.377	184.841	0	2.966.481
Bókfært verð 31.12.2022	969.263	1.968.420	169.097	0	3.106.779

15. Fjárfesting í stofnneti Sýnar

Á árinu keypti Ljósleiðarinn eignir tengdar stofnneti Sýnar samhliða undirritunnar þjónustusamnings. Heildar kaupverð nam 2.869 m.kr. Samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastöðlum IFRS 3, var kaupverðinu útdelt á aðgreinanlegar eignir og skuldir. Bráðabirgða útteiling hefur verið framkvæmd en ef fram koma nýjar upplýsingar um stöðu eigna á yfirtökudegi innan við ári frá yfirtökudegi þá gætu niðurstöður kaupverðsútteilingarinnar breyst.

Áhrif yfirtöku á rekstrareiningum greinist þannig:

31.12.2023

Rekstrarfjármunir	310.456
Viðskiptasambönd	1.907.334
IP tölur	651.245
Hreinar aðgreinanlegar eignir alls	2.869.035
Greitt við afhendingu	1.000.000
Ógreitt kaupverð	1.869.035
Kaupverð alls	2.869.035

Kaupverðið greiðist í hlutum í samræmi við skilyrði og skilmála kaupsamnings en þó að fullu eigi síðar en 12 mánuðum eftir gildistöku kaupsamnings. Heildar greiðslur til Sýnar munu nema 3.000 m.kr. en núvirði kaupverðs við afhendingu hins selda nam 2.869 m.kr.

Skýringar

15. Fjárfesting í stofnneti Sýnar, frh.

Gangvirði yfirtekinna eigna er reiknað með eftirfarandi aðferðum:

Fastafjármunir

Samkvæmt gangvirðismati á yfirtökudeginum 4. október 2023 þá er gangvirði fastafjármuna stofnnets Sýnar 310 m.kr. Fastafjármunirnir eru búnaður vegna stofnnets sem skiptist í búnað og hýsingarstaði. Við mat á virði keypts búnaðar og hýsingarstaða var stuðst við kostnaðarnálgun.

Viðskiptasambönd

Viðskiptasamböndin sem metin voru skiptast í samninga um heimilistengingar, fyrirtækjatengingar og stofnnet. Samkvæmt gangvirðismati á yfirtökudegi þá er gangvirði heimilistenginga 928 m.kr., fyrirtækjatenginga 61 m.kr. og stofnnet 918 m.kr. Gangvirðismat á öllum viðskiptasamböndum var því 1.907 m.kr. Viðskiptasamböndin voru metin með umfram hagnaðar aðferð (e, Excess earnings method).

IP tölur

Samkvæmt gangvirðismati á yfirtökudegi þá er gangvirði IP talna 651 m.kr. Við mat á virði keyptrar IP talna var stuðst við markaðsnálgun.

16. Leigueignir og leiguskuldir

Sjá lýsingu á reikningsskilaaðferðum í skýringu 41 t.

Samstæðan leigir fasteignir og lóðir. Þessir leigusamningar eru til mis langs tíma en yfirleitt með möguleika á endurnýjun í lok leigutímans. Sumir leigusamningar innifela viðbótar leigugreiðslur sem eru byggðar á breytingu á tilteknum vísitölum. Samstæðunni er óheimilt að gera samninga um framleigu vegna ákveðinna leigusamninga.

Samstæðan kys að færa ekki leigueignir og leiguskuldir vegna skammtímaleigusamninga og vegna leigusamninga um eignir með lágt verðgildi. Samstæðan gjaldfærir leigugreiðslur vegna þessara leigusamninga línulega á leigutíma.

Leigueignir greinast þannig:

	2023	2022
Leigueignir		
Staða í ársbyrjun	2.180.951	2.576.177
Viðbætur vegna nýrra eða framlengdra samninga á árinu	197.809	258.466
Hækkun (lækkun) vegna breyttra leigugreiðslna eða uppsögn samninga	7.664 (	614.027)
Verðbætur af leigueign	77.212	76.465
Afskriftir ársins	(169.899)	(116.129)
Staða í árslok	<u>2.293.737</u>	<u>2.180.951</u>

Fjárhæðir færðar í rekstrarreikning:

Afskriftir leigueigna	169.899	116.129
-----------------------------	---------	---------

Skýringar

16. Leigueignir og leiguskuldir, frh.

Leiguskuldir greinast þannig:

	2023	2022
Leiguskuldir		
Staða í ársbyrjun	2.266.994	2.655.361
Hækkun vegna nýrra eða framlengdra samninga á árinu	197.809	258.466
Hækkun (lækkun) vegna breyttra leigugreiðslna eða uppsögn samninga	7.664 (	614.027)
Vaxtagjöld	69.835	62.195
Greiddar leiguskuldir á árinu	(215.802) (	171.467)
Hækkun vegna vísitölubindingar leigugreiðslna	77.212	76.465
Staða í árslok	2.403.711	2.266.994

Ónúvirt greiðslufæði leiguskulda greinist þannig:

	Innan árs	Eftir 1 til 5 ár	Eftir 5 ár	Samtals
Leigugreiðslur	176.490	544.368	3.125.518	3.846.376
Vaxtagreiðslur	(77.605) (	277.892) (	1.087.167) (	1.442.665)
Samtals	98.885	266.475	2.038.351	2.403.711

Fjárhæðir færðar í rekstrarreikning:

	2023	2022
Vaxtagjöld af leiguskuldum	69.835	62.195

Fjárhæðir færðar í sjóðstreymi vegna leigugreiðslna:

Vaxtaþáttur (settur fram í sjóðstreymisyfirliti í línu „Greiddir vextir“)	66.411	76.392
Afborgunarþáttur (settur fram í sjóðstreymisyfirliti í línu „Afborganir leiguskulda“)	149.522	95.075

Flestir leigusamningar samstæðunnar um fasteignir fela í sér framlengingarheimildir sem samstæðunni er heimilt að nýta allt að einu ári fyrir lok úppsegjanlegs leigutímabils. Samstæðan leggur mat á það við upphaf leigusamnings hvort það sé talið nokkuð líklegt að hún muni nýta heimildir til framlenginga. Ef verulegar breytingar verða á aðstæðum sem eru á valdi samstæðunnar, mun hún endurmeta hvort framlengingarheimildir verði nýttar.

17. Eignarhlutar í hlutdeildarfélagum

	2023		2022	
	Eignarhluti	Bókfært verð	Eignarhluti	Bókfært verð
Íslensk Nýorka ehf., Reykjavík	28,81%	24.567	29,11%	31.212
Netorka hf., Hafnarfjörður	38,41%	53.308	38,41%	46.657
Orkuskólinn REYST hf., Reykjavík	45,00%	3.353	45,00%	3.395
Samtals		81.228		81.264

Hlutdeild samstæðunnar í afkomu hlutdeildarféлага var neikvæð um 36 þúsund kr. á árinu 2023 (2022: neikvæð um 3.159 þúsund kr.).

Skýringar

18. Eignarhlutar í öðrum félögum

	Eignarhluti	2023	Eignarhluti	2022
Fastafjármunir				
Aðrir eignarhlutar í félögum		55.680		55.680
Veltufjármunir				
Landsnet hf. 1)	6,8%	6.207.000	6,8%	5.632.000
Eignarhlutar í öðrum félögum samtals		<u>6.262.680</u>		<u>5.687.680</u>

Gangvirði eignarhluta sem flokkaðir eru sem fjáreignir á gangvirði í gengum aðra heildarafkomu er ákvarðað með viðurkenndum matsaðferðum. Stuðst er við verðmat sem framkvæmt er af óháðum þriðja aðila auk mats sérfræðinga innan Orkuveitunnar. Gangvirðishækkun vegna eignarhluts í Landsnet hf. nam 575 milljónum. kr. á árinu 2023 (2022: lækkun um 463 milljónir kr.) og var hækkunin færð á sérstakan gangvirðisreikning meðal eigið fjár. Sjá nánar í skýringu 34.

1) Lagaákvæði um breytt eignarhald flutningsfyrirtækis raforku kom til framkvæmda 1. júlí 2022, skv. 19. gr. laga nr. 74/2021. Löggin kveða á um breytt eignarhald Landsnets með þeim hætti að það verði í beinni eigu ríkisins og/eða sveitarfélaga. Eignahlutur Orkuveitunnar í Landsneti hf. í árslok 2023 er því færður meðal veltufjármuna. Sjá nánar í skýringu 39.

19. Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum

	2023	2022
Gangvirði innbyggðra afleiða í raforkusölusamningum í ársbyrjun	1.559.109	616.949
Breyting á gangvirði á árinu	370.324	942.160
Gangvirði innbyggðra afleiða í raforkusölusamn. í árslok, eign / (skuld)	<u>1.929.433</u>	<u>1.559.109</u>
Skipting innbyggðu afleiðanna er eftirfarandi:		
Langtímahluti innbyggðra afleiða, eign / (skuld)	1.914.127	1.448.798
Skammttímahluti innbyggðra afleiða eign / (skuld)	15.306	110.312
Innbyggðar afleiður samtals	<u>1.929.433</u>	<u>1.559.109</u>

Frekari umfjöllun um innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum má finna í skýringu 29 c.

20. Áhættuvarnarsamningar

Áhættuvarnarsamningar á gangvirði gegnum rekstrarreikning:	2023	2022
Eignir		
Áhættuvarnarsamningar, langtímahluti	50.239	78.545
Áhættuvarnarsamningar, skammttímahluti	218.901	346.984
	<u>269.140</u>	<u>425.530</u>
Skuldir		
Áhættuvarnarsamningar, langtímahluti	(110.834)	(40.275)
Áhættuvarnarsamningar, skammttímahluti	(82.057)	(150.384)
	<u>(192.891)</u>	<u>(190.659)</u>
Hrein eign (skuld) vegna áhættuvarnarsamninga	<u>76.249</u>	<u>234.870</u>

Áhættuvarnarsamningar eru metnir með núvirtu framtíðargreiðsluflæði og markaðsgögn notuð við verðlagninguna.

Skýringar

21. Tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbinding

Tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbinding greinast þannig:

	Skatteign	Skattskuld	Samtals
2023			
Tekjuskattseign (skuldbinding) í ársbyrjun	3.759.231	(21.042.540)	(17.283.310)
Reiknaður tekjuskattur ársins	1.030.840	(1.410.851)	(380.010)
Tekjuskattur til greiðslu	53.670	1.833.372	1.887.042
Tekjuskattsáhrif af endurmati	0	(2.710.069)	(2.710.069)
Aðrar breytingar	(51.715)	265.491	213.775
Tekjuskattseign (skuldbinding) í árslok	4.792.026	(23.064.598)	(18.272.572)
2022			
Tekjuskattseign (skuldbinding) í ársbyrjun	3.812.930	(16.929.779)	(13.116.849)
Reiknaður tekjuskattur ársins	(91.175)	(1.458.805)	(1.549.979)
Tekjuskattur til greiðslu	46.437	1.417.656	1.464.093
Tekjuskattsáhrif af endurmati	0	(3.795.162)	(3.795.162)
Aðrar breytingar	(8.962)	(276.451)	(285.412)
Tekjuskattseign (skuldbinding) í árslok	3.759.231	(21.042.540)	(17.283.310)

Tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbinding greinast þannig á einstaka liði efnahagsreikningsins:

	31.12.2023		31.12.2022	
	Skatteign	Skattskuld	Skatteign	Skattskuld
Varanlegir rekstrarfjármunir				
og óefnislegar eignir	993.585	(23.408.063)	897.394	(20.753.226)
Innbyggðar afleiður	(725.467)	0	(586.225)	0
Aðrir liðir	66.641	144.960	(214.452)	(302.576)
Áhrif af yfirfæranlegu skattalegu tapi	4.457.267	198.505	3.662.514	13.262
Tekjuskattseign (-skuldbinding) í árslok	4.792.026	(23.064.598)	3.759.231	(21.042.540)

Yfirfæranlegt skattalegt tap

Samkvæmt gildandi skattalöggjöf er yfirfæranlegt skattalegt tap nýtanlegt á móti skattskyldum hagnaði í 10 ár frá því það myndast. Yfirfæranlegt skattalegt tap í árslok er nýtanlegt sem hér segir:

	2023	2022
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2018, nýtanlegt til ársins 2028	41.429	41.429
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2019, nýtanlegt til ársins 2029	2.059.754	2.059.754
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2020, nýtanlegt til ársins 2030	2.398.725	2.398.725
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2021, nýtanlegt til ársins 2031	2.332.165	2.332.165
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2022, nýtanlegt til ársins 2032	2.833.270	3.099.875
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2023, nýtanlegt til ársins 2033	3.542.730	-
Yfirfæranlegt skattalegt tap í árslok	13.208.073	9.931.947

Stjórnendur hafa lagt mat á nýtingu yfirfæranlegs skattalegs taps og gert áætlanir um skattskyldan hagnað næstu ár. Tekjuskattseign vegna yfirfæranlegs taps er færð upp að því marki sem talið er að það nýtist.

Skýringar

22. Birgðir

	2023	2022
Efnisbirgðir	1.653.315	1.881.036
Verk í vinnslu	1.248.785	416.817
	<u>2.902.100</u>	<u>2.297.853</u>

Efnisbirgðir samanstanda af efni til viðhalds framleiðslu- og dreifikerfa samstæðunnar. Hluti birgða er skilgreindur sem öryggisbirgðir, þ.e. þær birgðir sem verða að vera til staðar til að bregðast við bilunum eða viðhaldi jafnvel þó veltuhraði þeirra sé lítil. Verðmæti birgða er yfirfarið reglulega. Birgðir til endurnýjunar og nýbygginga eru eignfærðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna sem hluti af kostnaði við eignir í byggingu.

Verk í vinnslu eru verkefni á svæðum sem eru í uppbyggingu og ætluð eru til endursölu.

23. Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur

Viðskiptakröfur greinast þannig í árslok:	2023	2022
Viðskiptakröfur, stórnotendur	1.027.154	1.151.734
Viðskiptakröfur, smásala	5.700.398	4.861.881
Viðskiptakröfur, samtals	6.727.553	6.013.615
Óbein niðurfærsla vegna krafna sem kunna að tapast	(147.018)	(135.622)
	<u>6.580.535</u>	<u>5.877.993</u>
Aðrar skammtímakröfur greinast þannig í árslok:		
Fjármagnstekjuskattur	300.782	222.055
Virðisaukaskattur	461.656	273.783
Kröfur á starfsmenn	4.036	3.186
Áfallnar vaxtatekjur	13	6.053
Aðrar kröfur	320.384	187.795
	<u>1.086.871</u>	<u>692.873</u>

24. Eigið fé

Eiginfjárlutfall samstæðunnar í árslok var 53,8% (2022: 54,6%). Ávöxtun eiginfjár var jákvæð um 2,6% á árinu 2023 (2022: jákvæð um 3,7%).

Endurmatsreikningur varanlegra rekstrarfjármuna

Endurmatsreikningur samstæðunnar samanstendur af endurmatshækkunum rekstrarfjármuna að teknu tilliti til tekjuskatts. Afskriftir af endurmetna verðinu eru færðar í rekstrarreikning og millifærðar á sama tíma af endurmatsreikningi á óráðstafað eigið fé.

Þýðingarmunur

Á þýðingarmun er færður allur gengismunur sem verður til vegna umreiknings reikningsskila starfsemi með annan starfsrækslugjaldmiðil en íslenskar krónur.

Gangvirðisreikningur

Gangvirðisreikningur samanstendur af breytingum á mati á fjáreignum sem flokkaðar eru á gangvirði í gegnum heildarafkomu, að teknu tilliti til tekjuskatts.

Bundinn hlutdeildarreikningur

Samkvæmt lögum nr. 3/2006 ber félögum að færa hlutdeild í afkomu dóttur- eða hlutdeildarfélagi, sem færð er í rekstrarreikning og er umfram móttekinn arð eða þann arð sem ákveðið hefur verið að úthluta, á bundinn hlutdeildarreikning meðal eigin fjár.

Bundið eigið fé vegna þróunar

Samkvæmt lögum nr. 3/2006 ber félögum sem eignfæra þróunarkostnað að færa sömu fjárhæð af óráðstöfuðu eigin fé á sérstakan lið meðal eigin fjár sem óheimilt er að úthluta arði af.

Óráðstafað eigið fé

Á árinu 2023 var greiddur arður til eigenda að fjárhæð 5.500 milljónir kr. (2022: greiddur arður að fjárhæð 4.000 milljónir kr.).

Skýringar

25. Vaxtaberandi skuldir

Vaxtaberandi skuldir samstæðunnar eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði. Frekari upplýsingar um vaxtaáættu og gjaldeyrisáhættu eru veittar í skýringu 29. Vaxtaberandi skuldir greinast með eftirfarandi hætti:

	31.12.2023	31.12.2022
Skuldir við lánastofnanir	71.392.731	74.208.461
Skuldabréfaútgáfa	110.784.843	96.597.733
	182.177.574	170.806.194
Næsta árs afborganir vaxtaberandi skulda	(16.928.649)	(19.805.390)
	165.248.925	151.000.804

Skilmálar vaxtaberandi skulda

	Lokagjalddagi	31.12.2023		31.12.2022	
		Meðalvextir í árslok	Eftirstöðvar	Meðalvextir í árslok	Eftirstöðvar
Skuldir í erlendum gjaldmiðlum:					
Skuldir í CHF	5.10.2027	0,98%	5.436.478	0,20%	6.432.675
Skuldir í EUR	19.12.2027	4,26%	12.399.882	2,59%	16.307.554
Skuldir í USD	26.11.2035	6,01%	38.576.287	5,21%	37.372.874
Skuldir í JPY	5.10.2027	0,03%	1.239.401	0,04%	1.733.353
Skuldir í GBP	26.2.2024	6,20%	396.560	4,12%	782.265
Skuldir í SEK	5.10.2027	4,17%	1.300.074	1,98%	1.632.162
			59.348.681		64.260.884
Skuldir í íslenskum krónum:					
Verðtryggðar	18.2.2055	2,87%	111.629.668	2,62%	87.705.830
Óverðtryggðar	18.2.2042	7,68%	11.199.224	6,41%	18.839.481
			122.828.893		106.545.311
Vaxtaberandi skuldir samtals			182.177.574		170.806.194

Afborganir vaxtaberandi skulda greinast þannig næstu ár:

31.12.2023

Árið 2024.....	16.928.649
Árið 2025.....	16.130.075
Árið 2026.....	19.058.074
Árið 2027.....	13.440.172
Árið 2028.....	15.078.408
Síðar	101.542.195
Vaxtaberandi skuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborgun	182.177.573

31.12.2022

Árið 2023.....	19.805.390
Árið 2024.....	15.598.029
Árið 2025.....	19.068.623
Árið 2026.....	16.480.001
Árið 2027.....	11.209.707
Síðar	88.644.444
Vaxtaberandi skuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborgun.....	170.806.194

Skýringar

25. Vaxtaberandi skuldir, frh.

Breyting vaxtaberandi skulda á árinu greinist þannig:

	2023	2022
Hreyfingar með greiðsluáhrif		
Vaxtaberandi skuldir 1. janúar	170.806.194	165.047.192
Ný lántaka	30.120.839	11.137.877
Afborganir	(24.580.559)	(16.477.427)
Hreyfingar án greiðsluáhrifa		
Gengismunur	(1.559.400)	3.458.236
Verðbætur	7.390.499	7.640.317
Vaxtaberandi skuldir 31. desember	182.177.573	170.806.194

Ábyrgðir og veðsetningar

Orkuveitu Reykjavíkur er heimilt að stofna til fjárhagslegra skuldbindinga til þarfa fyrirtækisins og gangast í ábyrgð fyrir greiðslum í sama skyni. Fjárhagslegar skuldbindingar sem njóta skulu ábyrgðar eigenda eru háðar samþykki þeirra. Sé ábyrgð á fjárhagslegum skuldbindingum samþykkt af eigendum skal innbyrðis skipting ábyrgðar vera í réttu hlutfalli við eignarhluta hans í fyrirtækinu. Ábyrgð eigenda nær ekki til annarra skuldbindinga fyrirtækisins og getur hún ekki numið hærra hlutfalli en 80% af fjárförf verkefnis sem veitt er eigendaábyrgð. Ábyrgðir eigenda á fjárhagslegum skuldbindingum sem stofnað var til fyrir gildistöku laga nr. 144/2010, halda gildi sínu eins og til þeirra var stofnað þar til þær eru að fullu efndar. Á uppgjördegi voru eigendur í hlutfallslegri ábyrgð fyrir 29,0% af vaxtaberandi skuldum samstæðunnar. Samstæðan hefur ekki veðsett eignir sínar til tryggingar á skuldum.

Fjárhagsskilyrði lánasamninga

Lán að fjárhæð 131.120 milljónir kr. eru með tilteknum fjárhagsskilyrðum sem snúa að hlutföllum endurgreiðslutíma lána miðað við EBITDA og vaxta sem hlutfall af EBITDA (31.12.2022: 115.138 milljónir kr.). Einnig er horft til þess að markmið áætlana séu innan ákveðinna vikmarka. Stjórnendur fara reglulega yfir fjárhagsskilyrðin og er mat stjórnenda að ekki sé hætt á að þau falli. Í lok árs 2023 stóðst samstæðan öll fjárhagsskilyrði lánasamninga.

Skýringar

26. Lífeyrisskuldbinding

Lífeyrisskuldbinding kemur til vegna réttinda núverandi og fyrrverandi starfsmanna samstæðunnar í réttindatengdum lífeyriskerfum.

Í árslok var áfallin lífeyrisskuldbinding samstæðunnar metin um 763,5 milljónir kr., núvirt miðað við 2% vexti, að teknu tilliti til hlutdeildar í hreinni eign lífeyrissjóðsins (2022: 705,5 milljónir kr.). Samstæðan uppfærir lífeyrisskuldbindinguna samkvæmt mati tryggingastærðfræðings þegar það liggur fyrir ár hvert. Forsendur um lífslíkur eru í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Áætluð hækkun skuldbindingarinnar á árinu byggir á almennri hækkun launa að teknu tilliti til vaxta. Sá hluti skuldbindingarinnar sem áætlaður er til greiðslu á árinu 2024 er færður meðal skammtímaskulda.

	2023	2022
Lífeyrisskuldbinding í ársbyrjun	705.460	665.879
Framlag vegna lífeyrisgreiðslna á árinu	(41.990)	(37.213)
Hækkun á lífeyrisskuldbindingu á árinu	100.057	76.794
Lífeyrisskuldbinding í árslok	763.527	705.460
Langtímahluti lífeyrisskuldbindingar	721.527	668.460
Skammtíahluti lífeyrisskuldbindingar	42.000	37.000
Lífeyrisskuldbinding í árslok	763.527	705.460

27. Aðrar skammtímaskuldir

Aðrar skammtímaskuldir greinast þannig í árslok:	2023	2022
Ógreidd opinber gjöld	365.374	631.552
Ógreidd laun og launatengdir liðir	2.117.594	1.785.455
Áfallin vaxtagjöld	1.241.953	1.088.810
Næsta árs greiðslur vegna lífeyrisskuldbindingar	42.000	37.000
Skuld vegna kaupa á stofnneti Sýnar	1.900.294	0
Aðrar skuldir	32.209	85.872
Aðrar skammtímaskuldir samtals	5.699.424	3.628.688

Skýringar

---

28. Áhættustýring og fjármálagerningar

Starfsemi Orkuveitunnar einkennist af varfærni í samræmi við skyldur fyrirtækis í eigu sveitarfélaga, sem opinberra aðila skv. lögum um Orkuveitu Reykjavíkur og önnur lög, reglur og viðmið um skyldur og góða

Meginmarkmið áhættustefnu er að tryggja að Orkuveitan geti sinnt grunnhlutverki sínu á öruggan og hagkvæman máta með lágmarksáhættu. Þetta gerir Orkuveitan með því að:

- draga úr sveiflum í afkomu samstæðunnar á hverjum tíma með tilliti til undirliggjandi áhættu í rekstrinum og að áhættuþættir séu ávallt innan skilgreindra marka sem stjórnin setur og er skráð í áhættuhandbók,
- tryggja að Orkuveitan hafi nægt fé til að standa undir uppbyggingu á þjónustu og reglulegri starfsemi,
- greina, meta og stýra áhættum í rekstri með hliðsjón af starfsemi, stefnum Orkuveitunnar og skilgreindum

Áhættuvilji miðast við að:

- fjárhagsleg staða Orkuveitunnar sé traust,
- eignir séu vel varðveittar,
- staðinn sé vörður um orðspor,
- starfað sé í samræmi við lög og ytri sem innri reglur,
- sviksemi sé ekki liðin,
- öryggi og heilsa starfsmanna og notenda þjónustunnar sé tryggð,
- ábyrga nýtingu auðlinda,
- upplýsingar séu öruggar, aðgengilegar og tiltækar og
- umhverfissjónarmið séu höfð að leiðarljósi í starfseminni.

Áhættuvilji er skilgreindur enn frekar í sértækum stefnum og reglum Orkuveitunnar.

Áhættur greinast í:

- Markaðsáhættu, sem fjallað er um í skýringu 29
- Lausafjáraáhættu, sem fjallað er um í skýringu 30
- Mótaðilaáhættu, sem fjallað er um í skýringu 31
- Rekstraráhættu, sem fjallað er um í skýringu 32
- Verkefna- og fjárfestingaráhættu, sem fjallað er um í skýringu 33

29. Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á því að breytingar á markaðsverði erlendra gjaldmiðla, álverðs, vaxta og annarra verðbreytinga hafi áhrif á afkomu samstæðunnar eða virði fjármálagerninga. Miðað við núverandi efnahagsreikning er markaðsáhætta Orkuveitunnar einkum rakin til breytinga á vöxtum, gjaldmiðlum, verðbólgu og álverðs en áhætta vegna markaðsverðbréfa, s.s. hluta- og skuldabréfa er minni. Áhættan sem vegur mest hjá samstæðunni er því þrenns konar:

- a. Gjaldeyrissáhætta vegna eigna og skulda í efnahagsreikningi og sjóðstreymis í erlendri mynt
- b. Vaxtaáhætta vegna lána og samninga samstæðunnar í greiðsluflæði og gangvirðis fjármálagerninga
- c. Álverðsáhætta vegna álverðstengdra raforkusamninga

Skýringar

29. Markaðsáhætta, frh.

a. Gjaldeyrissáhætta

Gjaldeyrissáhætta er hættan á því að breytingar í gengi gjaldmiðla hafi neikvæð áhrif á afkomu samstæðunnar. Gjaldeyrissáhætta er mæld sem mismunur milli eigna og skulda í hverri mynt þar sem tillit er tekið til allra eigna og skulda, framvirkra samninga og annarra afleiða. Fjármálasviði er heimilt að nota framvirka samninga og gjaldmiðlaskiptasamninga til að draga úr áhættu vegna gengisbreytinga. Samþykkt hafa verið mörk um lágmarks/hámarks gjaldeyrismisvægi í sjóðstreymi til næstu 5 fjárhagsára.

Samstæðan býr við gengisáhættu vegna sölusamninga, innkaupa og langtímalána í mismunandi gjaldmiðlum. Þeir gjaldmiðlar sem einkum skapa gengisáhættu eru bandarískur dollari (USD), evra (EUR) og svissnenskur franki (CHF).

Af vaxtaberandi lánnum samstæðunnar eru um 33% í erlendum gjaldmiðlum. Samstæðan hefur gert langtíma sölusamninga á raforku í erlendum gjaldmiðlum. Væntar tekjur vegna umfangsmestu sölusamninga í erlendum gjaldeyri námu á uppgjörsteggi um 57.210 milljónum kr. (2022: 68.897 milljónir kr.) Sú fjárhæð er byggð á framvirku verði á áli á LME (London Metal Exchange), gengi USD og langtíma væntingum um verðþróun samkvæmt mati CRU, óháðum matsaðila, eins og það liggur fyrir á uppgjörsteggi. Til viðbótar ofangreindu hafa verið gerðir aðrir smærri og umfangsminni sölusamningar í erlendum gjaldeyri.

Gengi helstu gjaldmiðla á árinu:	2023	2022	31.12.2023	31.12.2022
	Meðalgengi		Árslokagengi	
CHF	153,490	141,828	162,530	153,850
EUR	149,140	142,329	150,500	151,500
USD	137,980	135,464	136,200	142,040
JPY	0,984	1,033	0,963	1,077
GBP	171,460	166,901	173,180	170,810
SEK	13,004	13,387	13,563	13,622
CAD	102,210	103,953	102,790	104,920
Þröng viðskiptavog SÍ	195,166	190,262	196,860	199,831

Skýringar

29. Markaðsáhætta, frh.

a. Gjaldeyrisahætta, frh.

Gjaldeyrisahætta í efnahag

Gjaldeyrisahætta samstæðunnar er eftirfarandi:

31.12.2023	CHF	EUR	USD	JPY	SEK	ISK	Aðrar myntir	Samtals
Vaxtaberandi skuldir	(5.436.478)	(12.399.882)	(38.576.287)	(1.239.401)	(1.300.074)		(396.560)	(59.348.681)
Viðskiptakröfur/(skuldir)	3.804	(183.113)	845.073			(192.436)	(31.128)	442.200
Handbært fé	325	88.239	7.402.183	71	489	3.209	352	7.494.869
Innbyggðar afleiður			1.929.433					1.929.433
Áhættuvarnarsamningar			76.249					76.249
Kröfur/(skuldir) innan samstæðu*		(2.330.441)				(2.147.736)		(4.478.178)
Langtímalán til tengdra aðila*			41.220.352					41.220.352
Samtals áhætta yfir rekstur	(5.432.350)	(12.494.755)	10.566.562	(1.239.330)	(1.299.585)	(2.336.963)	(427.336)	(12.663.757)
Eigið fé dótturfélaga með erl. starfr.gjm.**		712.337	70.070.762					70.783.099
Eignarhlutir í öðrum félögum			6.207.000					6.207.000
Samtals áhætta yfir rekstur og eigið fé	(5.432.350)	(11.782.419)	86.844.325	(1.239.330)	(1.299.585)	(2.336.963)	(427.336)	64.326.342

(*) Starfrækslugjaldmiðill ON Power ohf. er USD og færast gengismunur yfir hagnað/(tap) af eignum og skuldum félagsins í ISK. Jafnframt færast gengismunur í móðurfélagi vegna erlendra eigna og skulda móðurfélagsins gagnvart dótturfélagi þess, ON Power ohf.

(**) Þýðingarmunur yfir eigið fé samstæðunnar reiknast vegna þýðingar á eigin fé dótturfélaga með erlendan starfrækslugjaldmiðil.

Skýringar

29. Markaðsáhætta, frh.

a. Gjaldeyrishætta, frh.

Gjaldeyrishætta í efnahag, frh.

31.12.2022	CHF	EUR	USD	JPY	SEK	ISK	Aðrar myntir	Samtals
Vaxtaberandi skuldir	(6.432.675)	(16.307.554)	(37.372.874)	(1.733.353)	(1.632.162)	(782.265)	(64.260.884)	
Viðskiptakröfur/(skuldir)		(107.770)	916.007		(3.955)	(144.408)	(19.470)	640.404
Handbært fé	10.502	383.115	2.432.032	112	603	2.177	152	2.828.693
Innbyggðar afleiður			1.559.109					1.559.109
Áhættuvarnarsamningar			234.869					234.869
Kröfur/(skuldir) innan samstæðu*		(4.365.683)			(1.476.624)		(5.842.307)	
Langtímalán til tengdra aðila*			45.711.616					45.711.616
Samtals áhætta yfir rekstur	(6.422.173)	(16.032.209)	9.115.076	(1.733.241)	(1.635.514)	(1.618.855)	(801.583)	(19.128.499)
Eigið fé dótturfélaga með erl. starfr.gjm.**		7.538	67.154.748					67.162.286
Eignarhlutir í öðrum félögum			5.632.000					5.632.000
Samtals áhætta yfir rekstur og eigið fé	(6.422.173)	(16.024.671)	81.901.824	(1.733.241)	(1.635.514)	(1.618.855)	(801.583)	53.665.788

(*) Starfrækslugjaldmiðill ON Power ohf. er USD og færast gengismunur yfir hagnað/(tap) af eignum og skuldum félagsins í ISK. Jafnframt færast gengismunur í móðurfélagi vegna erlendra eigna og skulda móðurfélagsins gagnvart dótturfélagi þess, ON Power ohf.

(**) Þýðingarmunur yfir eigið fé samstæðunnar reiknast vegna þýðingar á eigin fé dótturfélaga með erlendan starfrækslugjaldmiðil.

Næmnigreining

Styrking á gengi íslensku krónunnar um 10% gagnvart neðangreindum gjaldmiðlum hefði breytt hagnaði (tapi) og eigin fé um eftirfarandi fjárhæðir fyrir tekjuskatt. Veiking íslensku krónunnar um 10% gagnvart neðangreindum gjaldmiðlum hefði sömu áhrif en í gagnstæða átt. Greiningin byggir á því að allar breytur, sérstaklega vextir og álverð, haldist óbreyttar.

	CHF	EUR	USD	JPY	SEK	ISK	Aðrar myntir	Samtals
	Hagnaður eða (tap)							
Árið 2023	543.235	1.249.476	(1.056.656)	123.933	129.958	233.696	42.734	1.266.376
Árið 2022	642.217	1.603.221	(911.508)	173.324	163.551	161.885	80.158	1.912.850
	Eigið fé							
Árið 2023	543.235	1.178.242	(8.684.432)	123.933	129.958	233.696	42.734	(6.432.634)
Árið 2022	642.217	1.602.467	(8.190.182)	173.324	163.551	161.885	80.158	(5.366.579)

Skýringar

29. Markaðsáhætta, frh.

b. Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta, er áhættan á því að breytingar á vöxtum hafi neikvæð áhrif á afkomu samstæðunnar. Samstæðan býr við vaxtaáhættu vegna vaxtaberandi eigna og skulda og fjármálagerninga á gangvirði. Skuldir bera bæði fasta og breytilega vexti og er meirihluti þeirra með fasta vexti. Fylgst er sérstaklega með að vaxtaáhætta sé innan skilgreindra marka og eru heimildir til staðar til að stýra vaxtaáhættu með áhættuvarnarsamningum innan skilgreindra marka um lágmarks/hámarks fastvaxtahlutfall í sjóðstreymi til næstu 5 fjárhagsára. Á árinu 2023 hafa 85% af gjalddögum vaxtaberandi skulda, að teknu tilliti til áhættuvarnasamninga, verið festir.

Vaxtaberandi fjáreignir og fjárskuldir samstæðunnar greinast þannig:

Fjármálagerningar með fasta vexti	31.12.2023	31.12.2022
Fjárskuldir	(126.200.867)	(109.144.384)
Fjármálagerningar með breytilega vexti		
Fjárskuldir	(55.976.706)	(61.661.810)
Fjármálagerningar á gangvirði		
Markaðsverðbréf	8.670.016	11.070.605
Áhættuvarnarsamningar	76.249	234.870
	<u>8.746.265</u>	<u>11.305.475</u>

Í eftirfarandi töflu er að finna reiknuð áhrif af breytingum vaxta á sjóðstreymi til eins árs og fjármálagerninga færða á gangvirði í gegnum rekstur og sjóðstreymi að teknu tilliti til tekjuskatts. Greiningin var unnin með sama hætti árið 2022.

Næmnigreining vaxta

	Næmni sjóðstreymis		Næmni gangvirðis	
	100 punkta hækkun	100 punkta lækkun	100 punkta hækkun	100 punkta lækkun
31.12.2023				
Innbyggðar afleiður	0	0	(62.517)	66.899
Eignarhlutir í félögum	0	0	(724.971)	765.738
Áhættuvarnarsamningar	0	0	62	(68)
Vaxtaberandi skuldir	(165.988)	165.988	0	0
	<u>(165.988)</u>	<u>165.988</u>	<u>(787.425)</u>	<u>832.568</u>
31.12.2022				
Innbyggðar afleiður	0	0	(43.987)	47.097
Eignarhlutir í félögum	0	0	(641.271)	723.013
Áhættuvarnarsamningar	0	0	(603)	605
Vaxtaberandi skuldir	(189.395)	189.395	0	0
	<u>(189.395)</u>	<u>189.395</u>	<u>(685.861)</u>	<u>770.714</u>

Skýringar

---

29. Markaðsáhætta, frh.

c. Álverðsáhætta

Álverðsáhætta er áhætta á því að breyting á álverði hafi neikvæð áhrif á afkomu samstæðunnar.

Samstæðan hefur gert raforkusölusamninga í dollurum sem tengdir eru við þróun heimsmarkaðsverðs á áli. Tekjur af raforkusölusamningum sem tengdir eru álverði námu 13,8% af heildartekjum samstæðunnar á árinu 2023 (2022: 17,3%).

Til að draga úr álverðsáhættu hefur Orkuveitan gert afleiðusamninga til að draga úr sveiflum álverðstengdra tekna. Áhættustýring hefur heimild til að verja álverðsáhættu og samþykkt hafa verið lágmarks/hámarks varnarhlutföll til næstu 5 fjárhagsára. Á uppgjörssdegi námu varnir 51% af áætlaðri álverðstengdri sölu næstu 12 mánaða (31.12.2022: 69%).

Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum

Raforkusölusamningar tengdir álverði fela í sér innbyggðar afleiður, þar sem tekjur af þeim eru háðar breytingum á heimsmarkaðsverði á áli í framtíðinni. Í samræmi við ákvæði alþjóðlegra reikningsskilastaðla um fjármálagerninga hefur gangvirði innbyggðra afleiða vegna Grundartanga og að hluta til vegna Helguvíkur verið metið og fært í reikningsskilin.

Þar sem markaðsverð á innbyggðum afleiðum liggur ekki fyrir hefur verið lagt mat á gangvirði þeirra með viðurkenndum matsaðferðum. Ákvarðað hefur verið vænt núvirt greiðsluflæði samninga á uppgjörssdegi miðað við framvirkt verð á áli á LME (London Metal Exchange) og langtíma væntinga um verðþróun á áli. Langtíma væntingar eru byggðar á mati CRU, óháðs matsaðila, eins og það liggur fyrir á uppgjörssdegi. Frá núvirtu greiðsluflæði á uppgjörssdegi hefur verið dregið vænt núvirt greiðsluflæði samninga á uppgjörssdegi miðað við forsendur um álverð sem lágu til grundvallar á upphafsdegi samninga. Mismunurinn er gangvirði afleiðunnar. Gengið er út frá því að afleiðan hafi ekkert virði á upphafsdegi samnings.

Innbyggðar afleiður raforkusölusamninga sem færðar eru í reikningsskilin eru færðar til eigna og skulda í efnahagsreikningi á gangvirði á uppgjörssdegi og gangvirðisbreyting uppgjörstímabilsins er færð í rekstrarreikning meðal tekna og gjalda af fjáreignum og fjárskuldum.

Skýringar

29. Markaðsáhætta, frh.

c. Álverðsáhætta, frh.

Í eftirfarandi töflu er að finna reiknuð áhrif af breytingum álverðs á fjármálagerninga færða á gangvirði að teknu tilliti til tekjuskatts.

Næmnigreining álverðs

31.12.2023	Næmni gangvirðis	
	10% lækkun	10% hækkun
Innbyggðar afleiður	(3.452.220)	3.452.220
Álvarnir	390.697 (	390.697)
Samtals	(3.061.523)	3.061.523

31.12.2022	Næmni gangvirðis	
	10% lækkun	10% hækkun
Innbyggðar afleiður	(3.580.885)	3.580.885
Álvarnir	582.767 (	582.767)
Samtals	(2.998.117)	2.998.117

d. Önnur markaðsáhætta

Önnur markaðsáhætta, s.s. vaxtaálagsáhætta og hlutabréfaáhætta er takmörkuð, þar sem fjárfestingar í skuldabréfum og eignarhlutum er óverulegur hluti af starfsemi samstæðunnar að lausafjárstýringu undanskilinni. Virði þeirra fjáreigna sem bundnar eru í sjóðum eða í eignastýringu er háð breytingum á markaði t.a.m. vegna verðbreytinga á skuldabréfa- og hlutafjármarkaði. Sjá nánar í skýringu 30 um lausafjánhættu.

30. Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er hættan á því að samstæðan geti ekki staðið við fjárhagslegar skuldbindingar sínar. Markmið samstæðunnar er að stýra lausafé þannig að tryggt sé að samstæðan hafi alltaf nægt laust fé til að mæta skuldbindingum sínum.

Orkuveitan átti í lok ársins 10.342 milljónir kr. handbært fé auk markaðsverðbréfa að fjárhæð 8.670 milljónir kr. Sjóðstaða Orkuveitunnar var því alls 19.012 milljónir kr. í árslok 2023. Á sama tíma átti Orkuveitan einnig ónýttar lánsheimildir og opnar lánalínur að fjárhæð 14.660 milljónir kr. Samtals átti Orkuveitan þannig 33.672 milljónir kr. tryggt lausafé í árslok 2023. Samsvarandi fjárhæð í lok árs 2022 nam 26.821 milljónir kr.

Skýringar

30. Lausafjánhætta frh.

Samningsbundnar greiðslur vegna fjármálagerninga, þar með taldar væntanlegar vaxtagreiðslur, greinast þannig:

31.12.2023	Bókfært verð	Samnings- bundið sjóðsflæði	Innan árs	Eftir 1-2 ár	Eftir 2-5 ár	Eftir meira en 5 ár
Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður						
Viðskiptakröfur	6.580.535	6.580.535	6.580.535	0	0	0
Aðrar kröfur	1.086.871	1.086.871	1.086.871	0	0	0
Markaðsverðbréf ..	8.670.016	8.670.016	8.670.016	0	0	0
Handbært fé	10.342.367	10.342.367	10.342.367	0	0	0
Vaxtaberandi						
skuldir	(182.177.574)	(232.494.962)	(23.416.425)	(21.849.310)	(59.987.100)	(127.242.126)
Viðskiptaskuldir	(3.957.445)	(3.957.445)	(3.957.445)	0	0	0
Aðrar skuldir	(5.699.424)	(5.699.424)	(5.699.424)	0	0	0
	(165.154.654)	(215.472.042)	(6.393.505)	(21.849.310)	(59.987.100)	(127.242.126)

Fjármálagerningar sem eru afleiður, nettó fjáreignir og fjárskuldir

Innb. afleiður í raf- orkusölusamn. ..	1.929.433	57.210.011	9.324.007	9.821.444	20.904.545	17.160.014
Áhættuvarnar- samningar	76.249	115.017	159.109	(36.737)	(7.355)	0
	2.005.682	57.325.028	9.483.116	9.784.708	20.897.190	17.160.014

31.12.2022

Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður

Viðskiptakröfur	5.877.993	5.877.993	5.877.993	0	0	0
Aðrar kröfur	692.873	692.873	692.873	0	0	0
Markaðsverðbréf ..	11.070.605	11.070.605	11.070.605	0	0	0
Handbært fé	6.650.749	6.650.749	6.650.749	0	0	0
Vaxtaberandi						
skuldir	(170.806.194)	(213.536.972)	(25.484.696)	(20.628.843)	(57.241.559)	(110.181.873)
Viðskiptaskuldir	(3.673.238)	(3.673.238)	(3.673.238)	0	0	0
Aðrar skuldir	(3.628.688)	(3.628.688)	(3.628.688)	0	0	0
	(153.815.901)	(196.546.679)	(8.494.403)	(20.628.843)	(57.241.559)	(110.181.873)

Fjármálagerningar sem eru afleiður, nettó fjáreignir og fjárskuldir

Innb. afleiður í raf- orkusölusamn. ..	1.559.109	68.896.568	9.604.769	10.027.842	26.927.060	22.336.898
Áhættuvarnar- samningar	234.870	302.012	283.519	55.168	(36.675)	0
	1.793.979	69.198.581	9.888.288	10.083.011	26.890.385	22.336.898

Komi til endurfjármögnunar langtímalána til lengingar lánstíma má gera ráð fyrir að dreifing greiðsluflæðis verði önnur en að ofan greinir.

Skýringar

31. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi samstæðunnar ef viðskiptamaður eða mótaðili í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar. Mótaðilaáhætta samstæðunnar er einkum vegna raforkusölusamninga til iðnaðar og afleiðusamninga sem eru gerðir í áhættuvarnarskyni. Einnig er til staðar mótaðilaáhætta vegna smásölu, en tap vegna vangoldinna krafna er óverulegt og hefur takmörkuð áhrif á afkomu samstæðunnar. Beitt er heimild í IFRS 15 til þess að líta framhjá fjármögnunarpætti krafna sem búist er við að innheimtist á innan við ári.

Við gerð samninga er reynt að tryggja eftir fremsta megni að mótaðilinn sé traustur og uppgjör stærri mótaðila eru skoðuð reglulega sem og lánshæfismat þeirra.

Mesta mögulega tap samstæðunnar vegna fjáreigna er bókfært verð þeirra, sem greinist þannig:

	31.12.2023	31.12.2022
Viðskiptakröfur	6.580.535	5.877.993
Aðrar skammtímakröfur	1.086.871	692.873
Áhættuvarnarsamningar	269.140	425.530
Markaðsverðubréf	8.670.016	11.070.605
Handbært fé	10.342.367	6.650.749
Samtals	26.948.929	24.717.750

Fjáreignir samkvæmt sundurliðun hér að ofan eru flokkaðar á afskrifuðu kostnaðarverði eða á gangvirði í gegnum rekstrarreikning. Flokkun þeirra má sjá í skýringu 35.

Mesta mögulega tap vegna viðskiptakrafna á reikningsskiladegi eftir viðskiptavinum:

Viðskiptakröfur, stórnotendur	1.027.154	1.151.734
Viðskiptakröfur, smásala	5.553.381	4.726.259
Samtals	6.580.535	5.877.993

Aldursgreining og niðurfærsla viðskiptakrafna

Árið 2023	Nafnverð	Niðurfærsla	Bókfært verð
Ógjaldfallnar kröfur	6.143.902	77.795	6.066.107
Gjaldfallnar kröfur, 1 til 30 dagar	283.891	16.172	267.719
Gjaldfallnar kröfur, 31 til 90 dagar	178.407	11.962	166.445
Gjaldfallnar kröfur, eldri en 91 dagar	121.353	41.089	80.264
Samtals	6.727.553	147.018	6.580.535
Árið 2022	Nafnverð	Niðurfærsla	Bókfært verð
Ógjaldfallnar kröfur	5.161.942	66.215	5.095.727
Gjaldfallnar kröfur, 1 til 30 dagar	359.302	4.626	354.676
Gjaldfallnar kröfur, 31 til 90 dagar	349.291	8.675	340.615
Gjaldfallnar kröfur, eldri en 91 dagar	143.080	56.105	86.975
Samtals	6.013.615	135.622	5.877.993

Skýringar

31. Mótaðilaáhætta, frh.

Breyting á niðurfærslu viðskiptakrafna innan ársins greinist þannig:

	2023	2022
Staða í ársbyrjun	135.622	147.214
Afskrifað á árinu	36.682	11.503
Bókfærð niðurfærsla	(25.287) (	23.095)
Staða í árslok	147.018	135.622

Samstæðan færir niður viðskiptakröfur vegna áætlaðra tapa. Áætluð töp viðskiptakrafna eru metin á hverjum uppgjörsdegi af stjórnendum. Lagt er mat á innheimtanleika krafna, bæði almennt og sértækt vegna krafna sem komnar eru í talsverð vanskil. Við mat á almennri niðurfærslu er byggt á sögulegri tapsreynslu, aldursgreiningu krafna og almennu efnahagsástandi. Ekki er talin þörf á niðurfærslu annarra skammtímakrafna.

Kröfur sem verða til vegna fráveitu og vatnsveitu eru með lögveð í fasteignum og því er ekki færð niðurfærsla vegna þeirra.

Tekjustýring samstæðunnar sér um innheimtu viðskiptakrafna og sér að mestu um upplýsingagjöf til viðskiptavina vegna þeirra. Innheimta fer fram eftir vel skilgreindu ferli þar sem m.a. er gætt að samræmdu verklagi við úrlausn innheimtumála.

Niðurfærsla viðskiptakrafna er færð meðal annars rekstrarkostnaðar í rekstrarreikningi.

32. Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er skilgreind sem hætta á tjóni eða skaða sem getur orðið vegna ófullnægjandi innri ferla eða kerfa, bilunar í búnaði, háttsemi starfsfólks eða vegna ytri þátta í rekstrarumhverfi. Áhætturáð Orkuveitunnar vaktar áhættur í samstæðunni, breytingar sem verða á þeim auk lykilmælikvarða er varða virkni áhættustjórnunar innan allra eininga samstæðunnar.

33. Verkefna- og fjárfestingaráhætta

Arðsemismat er framkvæmt til samræmis við aðfangaverli hvers fyrirtækis. Miða skal við að væntur ábati eða vænt arðsemi uppfylli markmið arðsemistefnu og styðji við aðrar stefnur fyrirtækisins. Verkefni eru metin til samræmis við heildarstefnumörkun og miða við að væntur ábati eða vænt arðsemi uppfylli markmið arðsemistefnu og styðji við aðrar stefnur fyrirtækisins.

Skýringar

34. Gangvirði

Mat á gangvirði

Hluti af fjáreignum og fjárskuldum samstæðunnar eru metnar á gangvirði. Gangvirði þessara eigna og skulda er ákvarðað samkvæmt markaðsgögnum eða verðum í nýlegum viðskiptum liggja þessar upplýsingar fyrir. Annars er viðurkenndum verðmatsaðferðum beitt. Nánari upplýsingar um gangvirðisútreikninga má finna í umfjöllun um þessar eignir og skuldir í skýringum nr. 18, 19 og 20.

Samanburður á gangvirði og bókfærðu verði

Bókfært verð fjáreigna og fjárskulda á uppgjörstigi er jafnt og gangvirði þeirra, fyrir utan vaxtaberandi skuldir sem eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði. Bókfært verð og gangvirði þeirra greinist með eftirfarandi hætti:

	31.12.2023		31.12.2022	
	Bókfært verð	Gangvirði	Bókfært verð	Gangvirði
Vaxtaberandi skuldir	182.177.574	192.855.767	170.806.194	177.796.952

Gangvirði vaxtaberandi skulda er reiknað núvirði höfuðstóls og vaxta, sem er afvaxtað með markaðsvöxtum, auk viðeigandi áhættuálags á uppgjörstigi. Gangvirði vaxtaberandi skulda er flokkað sem stig 2.

Vextir við mat á gangvirði

Þar sem við á er notaður vaxtaferill á uppgjörstigi þegar vænt sjóðstreymi er núvirt. Vextirnir greinast þannig:

	31.12.2023	31.12.2022
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	7,32% til 9,24%	11,11% til 12,44%
Áhættuvarnarsamningar	4,3% til 5,6%	4,3% til 5,4%
Vaxtaberandi skuldir	2,31% til 10,06 %	0,49% til 12,72%

Stig gangvirðis

Taflan sýnir fjármálagerninga sem færðir eru í reikningsskilin, flokkaða eftir stigi gangvirðis. Stig gangvirðis eru skilgreind út frá verðmatsaðferð á eftirfarandi hátt:

Stig 1: Uppgefin verð á virkum markaði fyrir sams konar eignir og skuldir.

Stig 2: Forsendur byggja á öðrum breytum en uppgefnu verðum á virkum markaði (stig 1) sem unnt er að afla fyrir eignir og skuldir, beint (t.d. verð) eða óbeint (afleiðd af verðum).

Stig 3: Forsendur gangvirðis eigna og skulda eru byggðar á gögnum sem ekki er unnt að öllu leiti að afla á markaði. Verðmat á eignarhlutum í félögum er unnið af starfsfólki Orkuveitunnar og ytri sérfræðingum og byggir á afkomu og opinberum gögnum um framtíðartekjur og framtíðarfjárfestingar undirliggjandi eigna.

31.12.2023	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Eignarhlutir í félögum	0	0	6.262.680	6.262.680
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	0	0	1.929.433	1.929.433
Áhættuvarnarsamningar	0	76.249	0	76.249
Markaðsverðbréf	8.670.016	0	0	8.670.016
	8.670.016	76.249	8.192.113	16.938.379

31.12.2022	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Eignarhlutir í félögum	0	0	5.687.680	5.687.680
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	0	0	1.559.109	1.559.109
Áhættuvarnarsamningar	0	234.870	0	234.870
Markaðsverðbréf	11.070.605	0	0	11.070.605
	11.070.605	234.870	7.246.789	18.552.264

Skýringar

34. Gangvirði, frh.

Breyting á eignum sem falla undir stig 3 greinist með eftirfarandi hætti á árinu:	2023	2022
Staða í ársbyrjun	7.246.789	6.767.629
Matsbreyting	945.324	479.160
Staða í árslok	8.192.113	7.246.789

Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum eru til lengri tíma en tíu ára og því flokkaðar undir 3. stig þar sem framtíðarmarkaður áls nær eingöngu yfir tíu ár.

35. Yfirlit um fjármálagerninga

Fjáreignir og fjárskuldir greinast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

	31.12.2023			31.12.2022		
	Afskrifað kostnaðarverð	Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði í rekstur	Fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu	Afskrifað kostnaðarverð	Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði í rekstur	Fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu
Eignarhlutar í öðrum félögum		55.680			55.680	
Eignarhlutar í öðrum félögum			6.207.000			5.632.000
Innb. afleiður í raforkus.samn.		1.929.433			1.559.109	
Áhættuvarnir		269.140			425.530	
Viðskiptakröfur	6.580.535			5.877.993		
Aðrar sk.kröfur	1.086.871			692.873		
Markaðsverðbréf ..		8.670.016			11.070.605	
Handbært fé	10.342.367			6.650.749		
Vaxtab. skuldir .... (182.177.574)				(170.806.194)		
Áhættuvarnir	(192.891)			(190.659)		
Viðskiptaskuldir .... (3.957.445)				(3.673.238)		
Aðrar sk.skuldir .... (5.699.424)				(3.628.688)		
Samtals	(173.824.670)	10.731.379	6.207.000	(164.886.506)	12.920.264	5.632.000

Skýringar

36. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Reykjavíkurborg, stofnanir og félag undir stjórn borgarinnar, hlutdeildarfélag, stjórnarmenn og lykilstjórnendur samstæðunnar eru skilgreindir sem tengdir aðilar. Makar þessara aðila og ófjárráða börn falla einnig undir skilgreininguna, ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Viðskipti við tengda aðila

Framangreindir aðilar hafa átt í viðskiptum við samstæðuna á árinu.

Eftirfarandi er yfirlit um helstu viðskipti við tengda aðila á árinu, ásamt yfirliti um kröfur og skuldir samstæðunnar við þessa aðila í árslok. Viðskiptum og stöðum milli félaga innan samstæðunnar er eytt út í samstæðureikningnum og því ekki tilgreind. Upplýsingarnar ná ekki til sölu samstæðunnar á hefðbundnum aðföngum til heimilisreksturs viðkomandi aðila.

Sala til tengdra aðila á árinu var eftirfarandi:	2023	2022
Reykjavíkurborg	1.712.275	2.157.024
Stofnanir og félag undir stjórn Reykjavíkurborgar	658.213	636.048
	2.370.488	2.793.072
Kaup á vörum og þjónustu af tengdum aðilum á árinu voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	106.256	148.617
Stofnanir og félag undir stjórn Reykjavíkurborgar	36.588	24.806
Hlutdeildarfélag	118.176	114.608
Stjórnarmenn og lykilstjórnendur	0	71.414
	261.020	359.445
	31.12.2023	31.12.2022
Kröfur á hendur tengdum aðilum í árslok voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	320.908	464.740
Stofnanir og félag undir stjórn Reykjavíkurborgar	37.299	38.505
	358.207	503.245
Skuldir við tengda aðila voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	197.221	238.416
Stofnanir og félag undir stjórn Reykjavíkurborgar	1.879	975
Hlutdeildarfélag	14	0
	199.114	239.391
	2023	2022
Vaxtagjöld á lán frá eigendum móðurfélags voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	408.104	457.422
Akraneskaupstaður	28.189	31.559
Borgarbyggð	2.178	2.502
	438.471	491.483

Ábyrgðargjald greitt til eigenda er meðal vaxtagjalda í ofangreindu yfirliti. Sjá fjárhæðir og umfjöllun um ábyrgðargjaldið í skýringu 11. Fjallað er um laun stjórnenda í skýringu 8.

Skýringar

37. Dótturfélög í samstæðunni

Dótturfyrirtæki	Meginstarfsemi	Eignarhluti	
		31.12.2023	31.12.2022
Ljósleiðarinn ehf.	Uppbygging og rekstur ljósleiðaranets	100,0%	100,0%
OR Eignir ohf.	Eignarhaldsfélag	100,0%	100,0%
Veitur ohf.	Uppbygging og rekstur veitukerfa	100,0%	100,0%
Orka náttúrunnar ohf.	Vinnsla og sala rafmagns	100,0%	100,0%
ON Power ohf.	Vinnsla og sala rafmagns	100,0%	100,0%
OR vatns- og fráveita sf.	Vatns- og fráveitustarfsemi	100,0%	100,0%
Eignarhaldsfélagið Carbfix ohf.	Ráðgjöf, rannsóknir og nýsköpun	99,9%	99,9%
Carbfix hf.	Ráðgjöf, rannsóknir og nýsköpun	100,0%	100,0%
Coda Terminal hf.	Uppbygging kolefnisförgunarstöðvar	100,0%	100,0%

38. Sjóðstreymisfirlit

Veltufé frá rekstri greinist þannig:

	2023	2022
Hagnaður ársins	6.399.954	8.310.392
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á sjóðstreymi:		
Afskriftir	15.797.262	14.439.275
Söluhagnaður fastafjármuna	(26.337)	(45.455)
Hlutdeildartekjur	36	3.159
Breyting lífeyrisskuldbindingar	58.067	39.581
Verðbætur og gengismunur lána	7.605.073	7.262.977
Innbyggð afleiða	(231.082)	(587.908)
Gangvirðisbreytingar áhættuvarnarsamninga	150.907	(2.112.934)
Tekjuskattsskuldbinding	(1.695.264)	(239.921)
Gangvirðisbreytingar eigna í eignastýringu	(607.734)	651.888
Gengismunur af handbæru fé	95.256	(70.907)
Aðrir liðir	(81.462)	(63.358)
Veltufé frá rekstri	27.464.676	27.586.789

Skýringar

---

39. Önnur mál

Raforkusamningi við Norðurál vísað til alþjóðlegs gerðardóms

Á árinu 2022 var hafið formlegt ferli af hálfu Orkuveitunnar, þar sem ágreiningi um forsendur raforkusölusamnings við Norðurál, sem ON Power sér um framkvæmd á, var vísað til alþjóðlegs gerðardóms. Málið lýtur að kröfu Orkuveitunnar um endurskoðun á samningum, þar sem jafnvægi milli hagsmuna samningsaðila hafi raskast vegna atvika og forsendna sem Orkuveitan hefur ekki forræði á. Í þessum fasa málsins, mun niðurstaða gerðardómsins aðeins snúa að því hvort að jafnvægi milli samningsaðila hafi raskast vegna ófyrirsjáanlegra atvika svo eðlilegt sé að taka upp viðræður um breytingar á samningum, en ekki taka afstöðu til mögulegra fjárhæða.

Sala á eignarhlut í Landsneti

Undanfarin misseri hefur verið stefnt að sölu eignarhlutar Orkuveitunnar í Landsneti, þar sem í raforkulögum er kveðið á um að flutningsfyrirtækið skuli vera í beinni eigu íslenska ríkisins og/eða sveitarfélaga. Í árslok 2020 samþykkti stjórn Orkuveitunnar að viljayfirlýsing um breytingu á eignarhaldi Landsnets yrði undirrituð og að ganga til viðræðna um sölu eignarhlutarins. Í kjölfarið hófust viðræður við fulltrúa fjármálaráðuneytisins um málið. Ráðuneytið samdi í lok árs 2022 við félög í eigu ríkisins um kaup á hlut þeirra í Landsneti, en ráðuneytið vildi klára þá samninga áður en gengið væri frá kaupum þess á hlut Orkuveitunnar. Ekki tókst að ganga frá sölu á hlut Orkuveitunnar á árinu 2023 líkt og stefnt hafði verið að. Bókfært verð eignarhlutarins er metið á 6,2 milljarða kr. 31.12.2023 og er fært á meðal veltufjármuna, sjá skýringu 18.

Viðgerð á höfuðstöðvum

Á árinu 2015 komu í ljós alvarlegar rakaskemmdir á húsnæði Orkuveitunnar að Bæjarhálsi 1. Endurnýjun útveggja vesturhúss er lokið og framkvæmdir innanhúss eru hafnar. Orkuveitan hefur gert verksamninga vegna framkvæmda innanhúss og er heildarskuldbinding vegna þessara samninga að fjárhæð 2.204,1 milljón kr. auk vsk. Verklök allra framkvæmdaverka samkvæmt verksamningum er 31. desember 2024.

Vatnstjón hjá Vatns- og fráveitu

Orkuveita Reykjavíkur - vatns- og fráveita stóð fyrir framkvæmdum við Suðurgötu sem m.a. fólust í endurnýjun á lögnum. Aðfararnótt 21. janúar 2021 fór stofnlögn vatns í sundur með þeim afleiðingum að vatn flæddi inn í byggingar Háskóla Íslands. Tjónþoli fékk dómkvadda matsmenn til að meta umfang tjónsins og skiluðu þeir matsskýrslu til tjónþola í janúar 2022. Í því undirmati var kostnaður vegna endurbóta metinn samtals 123,6 milljónir króna. Tjónþoli óskaði eftir yfirmati á þeim kostnaði sem barst í desember 2023. Samkvæmt því nemur beint tjón 141 milljón króna. Einnig barst undirmatsgerð vegna óbeins tjóns sem nemur 44,9 milljónum króna. Það skal athugað að tryggingin tekur ekki til óbeins tjóns. Þá var útlagður kostnaður tjónþola metinn 60,6 milljónir króna sem er ýmist beint eða óbeint tjón. Tjónþoli mun á næstunni senda stefnu á alla matsþola. OR- vatns- og fráveita er með frjálsa ábyrgðatryggingu sem tekur til skaðabótaábyrgðar sem fellur á félagið. Skilmálar þeirrar tryggingar mæla fyrir um 5 milljóna króna sjálfsábyrgð og 50% af fjárhæð tjóns eftir það. Þak tryggingarinnar er 300 milljónir króna.

Skýringar

---

39. Önnur mál, frh.

Málaferli og kröfur

Síminn hf. höfðaði dómsmál á hendur Fjarskiptastofu, Ljósleiðaranum ehf., Sýn hf. og Mílu ehf. vegna ákvörðunar Fjarskiptastofu frá 3. júlí 2018 um lögbrot Símans. Dómur héraðsdóms var kveðinn upp þann 1. júlí 2020, þar sem ákvörðun Fjarskiptastofu var staðfest, þó með nokkrum breytingum á forsendum. Málinu var áfrýjað til Landsréttar af Símanum hf., Fjarskiptastofu og Sýn hf. sem staðfesti efnislega niðurstöðu Fjarskiptastofu. Síminn óskaði eftir áfrýjunarleyfi til Hæstaréttar og var áfrýjunarleyfið samþykkt af Hæstarétti og hófst málsmeðferð fyrir Hæstarétti 3. maí 2023 sem vísaði málinu aftur til héraðs og ómerkti þar með fyrri dóma. Áætlað er að aðalmeðferð fari fram í málinu í upphafi árs 2024 og að niðurstaða héraðsdóms liggi þá mögulega fyrir á vordögum 2024. Í málinu fer Ljósleiðarinn fram á að ákvörðun Fjarskiptastofu frá 2018 verði staðfest þ.e. það verði viðurkennt að Síminn hafi brotið gegn 5. mgr. 45. gr. fjölmiðlalaga með því að gera ólínulega myndmiðlun sjónvarpsefnis fjölmiðlaveitu Símans einungis mögulega með því að tengjast IPTV-kerfi Símans og jafnframt aðeins yfir fjarskiptanet Mílu hf., þá dótturfélags Símans. Ekkert hefur verið fært vegna þessa í ársreiknings félagsins 31.12.2023.

40. Atburðir eftir reikningskiladag

Stjórnendum er ekki kunnugt um atburði sem hafa átt sér stað eftir lok reikningskiladags og höfðu áhrif á ársreikninginn eða veita þarf upplýsingar um.

Skýringar

---

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem lýst er hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum og af öllum fyrirtækjum í samstæðunni.

a. Grundvöllur samstæðu

i) Dótturfélög

Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfiráð. Samstæðan fer með yfiráð þegar hún ber áhættu eða hefur ávinning af breytilegri arðsemi af hlutdeild sinni í félaginu og getur haft áhrif á arðsemina vegna yfiráða sinna. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í samstæðureikningnum frá því að yfiráð nást og þar til þeim lýkur.

ii) Hlutdeildarfélög

Hlutdeildarfélög eru þau félög þar sem samstæðan hefur veruleg áhrif á fjárhags- og rekstrarstefnu en ekki yfiráð. Veruleg áhrif eru alla jafna til staðar þegar samstæðan ræður yfir 20-50% atkvæðisréttar.

Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum eru færðir með hlutdeildaraðferð. Hlutdeildarfélög eru upphaflega færð á kostnaðarverði sem innifelur viðskiptakostnað. Eftir upphaflega skráningu er hlutdeild samstæðunnar í afkomu og heildarafkomu hlutdeildarfélaga færð í samstæðureikninginn þar til verulegum áhrifum eða sameiginlegum yfiráðum lýkur.

iii) Viðskipti felld út við gerð samstæðureiknings

Viðskipti milli félaga innan samstæðunnar, stöður milli þeirra og óinnleystar tekjur og gjöld sem myndast hafa í viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð ársreiknings samstæðunnar. Óinnleystur hagnaður sem hefur myndast í viðskiptum við hlutdeildarfélög er færður til lækkunar í samræmi við eignarhlut samstæðunnar í félögunum. Óinnleyst tap er fært út með sama hætti og óinnleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisrýrnunar.

b. Erlendir gjaldmiðlar

i) Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðla einstakra samstæðufélaga á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar á gengi uppgjörsdags. Aðrar eignir og skuldir sem færðar eru á gangvirði í erlendiri mynt eru færðar á gengi þess dags er gangvirði var ákveðið. Gengismunur vegna viðskipta í erlendum gjaldmiðlum er færður í rekstrarreikning.

ii) Dótturfélög með annan starfrækslugjaldmiðil en íslenska krónu

Eignir og skuldir starfsemi félaga samstæðunnar sem hafa annarsvegar bandarískan dollar (USD) og hinsvegar evru (EUR) sem starfrækslugjaldmiðil eru umreiknaðar í íslenskar krónur (ISK) miðað við gengi uppgjörsdags. Tekjur og gjöld þessarar starfsemi eru umreiknuð í ISK á meðalgengi ársins. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í ISK er færður á sérstakan lið í yfirliti um heildarafkomu. Þegar starfsemi með annan starfrækslugjaldmiðil en íslenska krónu er seld, að hluta til eða öllu leyti, er tengdur gengismunur fluttur í rekstrarreikning.

c. Fjármálagerningar

i) Fjáreignir aðrar en afleiðusamningar

Lán, kröfur og innstæður eru færð til bókar á þeim degi sem til þeirra er stofnað. Allar aðrar fjáreignir, þ.m.t. fjáreignir metnar á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru upphaflega færðar á þeim degi sem OR gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum fjármálagerningsins.

Skýringar

---

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

c. Fjármálagerningar, frh.

i) Fjáreignir aðrar en afleiðusamningar, frh.

Fjáreignir eru afskráðar ef samningsbundinn réttur Orkuveitunnar að sjóðstreymi vegna fjáreignanna rennur út eða ef Orkuveitan framselur rétt til sjóðstreymis af eigninni til annars aðila án þess að halda eftir yfirráðum eða því sem næst allri þeirri áhættu og ávinningi sem í eignarhaldinu felst. Hluta af framseldum fjáreignum sem stofnað er til eða haldið er eftir af Orkuveitunni er sérgreint í ársreikningi sem eign eða skuld.

Orkuveitan flokkar fjáreignir aðrar en afleiðusamninga í eftirfarandi flokka: Fjáreignir á gangvirði í gegnum heildarafkomu, Fjáreignir metnar á gangvirði gegnum rekstrarreikning og Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarvirði.

Fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu

Samstæðan tilgreinir fjárfestingar í tilteknum eignarhlutum í öðrum félögum sem fjáreignir á gangvirði í gegnum heildarafkomu. Þær eru færðar á gangvirði og gangvirðisbreytingar færðar beint á sérstakan lið meðal eigin fjár. Fenginn arður er færður yfir rekstrarreikning. Gangvirðisbreytingar, sem færðar hafa verið á eigið fé eru ekki færðar yfir rekstur.

Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning

Fjáreignir eru flokkaðar á gangvirði gegnum rekstrarreikning séu þær veltufjáreign eða ef þær eru tilgreindar á gangvirði gegnum rekstrarreikning við upphaflega skráningu í bókhald. Fjáreignir eru tilgreindar á gangvirði gegnum rekstrarreikning ef ákvarðanir Orkuveitunnar um kaup og sölu byggjast á gangvirði þeirra í samræmi við skrásetta áhættustýringu Orkuveitunnar eða fjárfestingastefnu. Við upphaflega skráningu er beinn viðskiptakostnaður færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til. Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru færðar á gangvirði í efnahagsreikning og gangvirðisbreytingar eru færðar í rekstrarreikning.

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði eru fjáreignir með föstum eða ákvarðanlegum greiðslum og sem ekki eru skráðar á virkum markaði. Slíkar eignir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum öllum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði metin á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að frádræginginni virðisrymun þegar við á.

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði samanstanda af viðskiptakröfum og öðrum skammtímakröfum.

Til handbærs fjár telst sjóður og óbundnar bankainnstæður sem eru til ráðstöfunar innan þriggja mánaða.

ii) Fjárskuldir aðrar en afleiðusamningar

Orkuveitan afskráir fjárskuld þegar samningsbundnum skyldum vegna skuldagerningsins er lokið, þær felldar niður eða falla úr gildi.

Orkuveitan flokkar fjárskuldir aðrar en afleiðusamninga sem fjárskuldir á afskrifuðu kostnaðarverði. Slíkar skuldir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru þessar fjárskuldir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

Til fjárskulda Orkuveitunnar annarra en afleiðusamninga teljast: lántökur, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

iii) Afleiðusamningar

Við upphaflega skráningu eru afleiðusamningar færðir á gangvirði. Viðskiptakostnaður þeim tengdur er færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til. Eftir upphaflega skráningu eru afleiðusamningar færðir á gangvirði í efnahagsreikning og gangvirðisbreytingar eru færðar í rekstrarreikning. Gangvirðisbreytingar af áhættuvarnargerningum eru færðar á meðal fjármagnsliða í rekstrarreikningi ef undan eru skyldar innleystar gangvirðisbreytingar af samningum vegna álverðsáhættu sem eru sérgreindar meðal rekstrartekna. Frekari upplýsingar er að finna í skýringum 28a, 28b og 28c.

Skýringar

---

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

c. *Fjármálagerningar, frh.*

iv) Innbyggðar afleiður

Innbyggðar afleiður eru aðskildar frá grunnsamningum og færðar sérstaklega þegar efnahagsleg einkenni og áhætta grunnsamnings og innbyggðar afleiðu eru ekki nátengd, annar gerningur með sömu ákvæði og innbyggða afleiðan væri skilgreindur sem afleiðusamningur og blandaði gerningurinn er ekki metinn í heild á gangvirði gegnum rekstrarreikning. Frekari upplýsingar er að finna í skýringum 28c.

d. *Varanlegir rekstrarfjármunir*

i) **Færsla og mat**

Varanlegir rekstrarfjármunir, aðrir en veitu- og framleiðslukerfi, eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Kostnaðarverð samanstendur af beinum kostnaði sem fellur til við kaupin. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna sem samstæðan byggir sjálf innifelur efniskostnað og launakostnað, annan kostnað sem fellur til við að koma eigninni í notkun, auk kostnaðar sem áætlað er að muni falla til við niðurrif eigna. Keyptur hugbúnaður sem er nauðsynlegur til að unnt sé að nýta vélbúnað er eignfærður sem hluti af þeim tækjabúnaði.

Vaxtagjöld af lánsfé sem nýtt er til fjármögnunar á kostnaðarverði mannvirkja í byggingu eru eignfærð á byggingartíma. Á undirbúningskostnað eru ekki reiknaðir vextir. Eftir að eignirnar eru teknar í notkun eru vaxtagjöld færð til gjalda í rekstrarreikningi.

Þegar varanlegir rekstrarfjármunir eru samsettir úr einingum með ólíkan nýtingartíma eru einingarnar aðgreindar og afskrifaðar miðað við nýtingartímann.

Veitu- og framleiðslukerfi samstæðunnar eru skráð á endurmetnu verði í efnahagsreikningnum sem er gangvirði þeirra á endurmatsdegi að frádregnum viðbótar afskriftum frá þeim tíma. Endurmat þessara eigna er framkvæmt með reglubundnum hætti. Allar verðmatsþækkningar vegna þessa endurmats eru færðar á sérstakan endurmatsreikning meðal eigin fjár að frádregningi tekjuskattsskuldbindingu. Bakfærsla á áður færðu endurmati vegna verðmatslækkunar eigna er færð til lækkunar á áður færðu endurmati á endurmatsreikning að frádregningi tekjuskattsskuldbindingu. Afskriftir af endurmetna verðinu eru færðar í rekstrarreikning. Innlausn endurmats vegna afskrifta er færð af sérstökum endurmatsreikningi á óráðstafað eigið fé að teknu tilliti til tekjuskatts. Við sölu eða niðurlagningu eignar er sá hluti sérstaka endurmatsreikningsins sem tilheyrir þeirri eign færður á óráðstafað eigið fé.

Gangvirði eigna er ákvarðað miðað við afskrifað endurstofnverð. Það felur í sér að lagt er mat á breytingar á byggingarkostnaðarverði samskonar eigna og bæði stofnverð og uppsafnaðar afskriftir endurmetið í samræmi við þær breytingar. Við þennan útreikning er stuðst við opinberar upplýsingar og rauntölur úr bókhaldi samstæðunnar um verðbreytingar á kostnaðarliðum og tekið tillit til áætlunar um vægi hvers kostnaðarliðar í heildarkostnaði við byggingu samskonar eigna. Kostnaðarliðir og hlutfallslegt vægi þeirra var ákvarðað af sérfræðingum OR. Einnig er litið til niðurstöðu virðisrýrnunarprófs sem framkvæmt er af sérfræðingum OR og endurmat ekki fært umfram vænt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eignum. Dreifikerfi fyrir heitt vatn, kalt vatn, fráveitu og rafmagn eru nýtt í starfsemi sem er háð sérleyfum og tekjumörk miða fyrst og fremst við breytingar á byggingarvísitölu. Tekið er tillit til þess við ákvörðun gangvirðis þessara kerfa.

Hagnaður eða tap af sölu varanlegra rekstrarfjármuna er munurinn á söliverðinu og bókfærðu verði eignarinnar og er fært í rekstrarreikning. Þegar endurmetnir varanlegir rekstrarfjármunir eru seldir er endurmat þeirra meðal eigin fjár fært á óráðstafað eigið fé.

ii) **Kostnaður sem fellur til síðar**

Kostnaður við að endurnýja einstaka hluta varanlegra rekstrarfjármuna er færður til eignar ef líklegt er talið að ávinningur sem felst í eigninni muni renna til samstæðunnar og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

Skýringar

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

d. *Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.*

iii) **Afskriftir**

Afskriftir eru reiknaðar línulega sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði eða endurmetnu kostnaðarverði miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta varanlegra rekstrarfjármuna frá þeim tíma sem þær eru nýtanlegar. Land er ekki afskrifað. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Framleiðslukerfi	7-60 ár
Veitukerfi rafveitu	15-50 ár
Veitukerfi hitaveitu	10-60 ár
Veitukerfi vatnsveitu	30-90 ár
Veitukerfi fráveitu	15-60 ár
Veitukerfi ljósleiðara	9-46 ár
Aðrar fasteignir	25-50 ár
Aðrir lausafjármunir	3-25 ár

Afskriftaaðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsteggi.

e. *Óefnislegar eignir*

i) **Hitaréttindi**

Hitaréttindi hafa óskilgreindan líftíma og eru færð á kostnaðarverði að frádreginni virðisrýmun. Hitaréttindi eru aðskilin frá landi við kaup.

ii) **Aðrar óefnislegar eignir**

Aðrar óefnislegar eignir eru metnar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýmun.

iii) **Kostnaður sem fellur til síðar**

Kostnaður sem fellur til síðar er aðeins eignfærður ef hann eykur væntan framtíðarávinning þeirrar eignar sem hann tengist. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

iv) **Afskriftir**

Afskriftir eru færðar línulega í rekstrarreikning miðað við áætlaðan nýtingartíma óefnislegra eigna frá þeim degi sem þær eru nýtanlegar. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Hugbúnaður	5-12 ár
Próunareignir	10 ár
Viðskiptasambönd	10-12 ár

f. *Birgðir*

Birgðir eru metnar á kostnaðarverði eða hreinu söluvirði, hvoru sem lægra reynist. Kostnaðarverð birgða byggir á fyrst inn - fyrst út reglunni og innifelur kostnað sem fellur til við að afla birgðanna og koma þeim á þann stað og í það ástand sem þær eru í á uppgjörsteggi. Hreint söluvirði er áætlað söluverð í venjulegum viðskiptum að frádregnum áætluðum kostnaði við að selja vöru.

Skýringar

---

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

g. Virðisrýrnun

i) Fjáreignir

Á hverjum uppgjörssdegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna. Fjáreign telst hafa rýrnað í verði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem átt hafa sér stað benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi viðkomandi eignar verði lægra en áður var talið.

Virðisrýrnun fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er mismunurinn á bókfærðu verði þeirra annars vegar og núvirtu væntu framtíðarsjóðstreymi miðað við upphaflega virka vexti hins vegar. Virðisrýrnun fjáreigna á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu er ákvarðað með hliðsjón af gangvirði þeirra á hverjum tíma. Samstæðan skilgreinir gangvirðislækkun niður fyrir kostnaðarverð sem hlutlæga vísbendingu um virðisrýrnun fjáreigna á gangvirði í gegnum heildarafkomu þegar:

- um er að ræða lækkun 15% niður fyrir kostnaðarverð eða
- gangvirðislækkun varir í a.m.k. sex mánuði.

Einstakar mikilvægar fjáreignir eru prófaðar sérstaklega hver um sig með tilliti til virðisrýrnunar. Aðrar fjáreignir eru flokkaðar saman eftir lánsáhættueinkennum.

Virðisrýrnun fjáreigna er færð í rekstrarreikning. Uppsafnað tap af fjáreignum til sölu sem fært hefur verið á eigið fé er fært í rekstrarreikning.

Virðisrýrnun er bakfærð ef hægt er að tengja bakfærsluna með hlutlægum hætti atburðum sem hafa orðið eftir að virðisrýrnun var færð. Bakfærsla virðisrýrnunar fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði og fjáreigna til sölu sem eru skuldabréf er færð í rekstrarreikning. Bakfærsla virðisrýrnunar fjáreigna til sölu sem eru hlutabréf er færð beint á eigið fé.

ii) Aðrar eignir

Bókfært verð annarra eigna, að undanskildum birgðum og tekjuskattseign, er yfirfarið á hverjum uppgjörssdegi til að meta hvort vísbendingar séu um virðisrýrnun þeirra. Ef vísbending er til staðar er endurheimtanleg fjárhæð eignarinnar metin.

Endurmatslækkun er gjaldfærð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar er hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Fjárskapandi eining er minnsti aðgreinanlegi hópur eigna sem myndar sjóðstreymi sem er að mestu leyti óháð öðrum einingum eða hópum eininga. Virðisrýrnun er gjaldfærð í rekstrarreikningi en síðan til hlutfallslegrar lækkunar á bókfærðu verði annarra eigna sem tilheyra einingunni.

Endurheimtanleg fjárhæð eignar eða fjárskapandi einingar er hreint gangvirði þeirra eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Nýtingarvirði er metið miðað við áætlað framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta, sem endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þeirri áhættu sem fylgir eignunum.

Virðisrýrnun annarra eigna er bakfærð ef breyting hefur átt sér stað á mati sem notað var við útreikning á endurheimtanlegri fjárhæð. Virðisrýrnun er einungis bakfærð að því marki sem nemur áður færðri virðisrýrnun að teknu tilliti til afskrifta.

h. Hlunnindi starfsmanna

i) Iðgjaldatengd lífeyriskerfi

Kostnaður vegna framlaga í iðgjaldatengd lífeyriskerfi er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

ii) Réttindatengd lífeyriskerfi

Skuldbinding samstæðunnar vegna réttindatengdra lífeyriskerfa er reiknuð sérstaklega fyrir hvert kerfi með því að áætla framtíðarvirði lífeyrisréttinda sem núverandi og fyrrverandi starfsmenn hafa áunnið sér á yfirstandandi og fyrri tímabilum. Réttindin eru afvöxtuð til að finna núvirði þeirra og er allur ófærður fyrri kostnaður og raunvirði eigna til greiðslu lífeyris dreginn frá. Árlega reiknar tryggingastærðfræðingur skuldbindingu á grundvelli aðferðar sem miðast við áunnin réttindi. Breytingar á skuldbindingunni eru færðar í rekstrarreikning þegar þær falla til.

Skýringar

---

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

i. *Skuldbindingar*

Skuldbinding er færð í efnahagsreikninginn þegar samstæðunni ber lagaleg skylda eða hefur tekið á sig skuldbindingu vegna liðinna atburða og líklegt er að kostnaður vegna hennar, sem hægt er að meta með áreiðanlegum hætti, falli á samstæðuna. Skuldbindingin er metin út frá væntu framtíðarfrjáflæði, sem er núvirt með vöxtum sem endurspeglar markaðsvexti og þá áhættu sem fylgir skuldbindingunni.

j. *Tekjur*

i) **Tekjur af sölu og dreifingu á raforku og heitu vatni**

Tekjur af sölu og dreifingu á raforku og heitu vatni eru færðar í rekstrarreikning samkvæmt mældri afhendingu til kaupenda á árinu og föstu árlegu gjaldi.

Gjaldskrá fyrir dreifingu raforku er háð tekjumörkum sem gefin er út af Orkustofnun í samræmi við ákvæði raforkulaga nr. 65/2003. Tekjumörkin byggja á rauntölum fyrri ára úr rekstri dreifiveitu, afskrift rekstrarfrjármuna, rauntöpum í dreifikerfi og arðsemi eigin fjár. Við ákvörðun tekjumarkna er litið framhjá fjármagnsliðum. Gjaldskrá er ákveðin miðað við tekjumörk og áætlanir um raforkusölu á dreifiveitusvæði

ii) **Tekjur af sölu á köldu vatni og fráveitu**

Tekjur vegna sölu á köldu vatni og fráveitu taka mið af stærð húsnæðis sem tengt er kerfunum, auk fasts gjalds og eru færðar línulega. Að auki eru tekjur færðar samkvæmt mældri notkun á köldu vatni hjá tiltekinni atvinnustarfsemi.

iii) **Tengigjöld**

Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi raforku, vatns og fráveitu eða við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald af notendum. Þessu gjaldi er ætlað að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu.

iv) **Leigutekjur**

Leigutekjur eru tekjufærðar línulega í rekstrarreikning á leigutímanum.

v) **Aðrar tekjur**

Aðrar tekjur eru færðar þegar til þeirra er unnið eða við afhendingu vöru og þjónustu.

Skýringar

---

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

k. *Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld*

Fjármunatekjur samanstanda af vaxtatekjum af fjárfestingum, arðstekjum, breytingum á gangvirði fjáreigna þar sem gangvirðisbreyting er færð í rekstrarreikning, gengishagnaði af erlendum gjaldmiðlum og hagnaði af áhættuvarnargerningum (öðrum en innleystum hagnaði vegna álverðsvarna) sem eru færðir í rekstrarreikning. Vaxtatekjur eru færðar eftir því sem þær falla til miðað við virka vexti. Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning á þeim degi sem arðsúthlutun er samþykkt.

Fjármagnsgjöld samanstanda af vaxtakostnaði af lántökum, bakfærslu núvirðingar skuldbindinga, gengistapi af erlendum gjaldmiðlum, tapi af áhættuvarnargerningum (öðrum en innleystu tapi vegna álverðsvarna) sem fært er í rekstrarreikning og virðisrýrnun fjáreigna. Lántökukostnaður er færður í rekstrarreikning miðað við virka vexti.

Virkir vextir eru ávöxtunarkrafa sem notuð er við núvirðingu áætlaðs sjóðstreymis yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings eða styttra tímabil, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi.

Gengishagnaði og gengistapi er jafnað saman í rekstrarreikningi.

l. *Tekjuskattur*

Tekjuskattur samanstendur af tekjuskatti til greiðslu vegna ársins og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema þegar hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé, en í þeim tilvikum er tekjuskatturinn færður á þá liði.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörstegi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára. Tekjuskattshlutfall móðurfyrirtækisins er 37,6% og dótturfélaganna 20%. Rekstur vatns- og fráveitu er undanþeginn skattskyldu.

Frestaður tekjuskattur er færður vegna tímabundinna mismuna á bókfærðu verði eigna og skulda í ársreikningnum annars vegar og skattverði þeirra hins vegar. Útreikningur á frestuðum skatti byggir á því skatthlutfalli sem vænst er að verði í gildi þegar tímabundnir mismunir koma til með að snúast við, miðað við gildandi lög á uppgjörstegi. Frestaður tekjuskattur var reiknaður miðað við 37,6% fyrir móðurfyrirtækið sem er skattalega sameignarfélag og 20% fyrir dótturfélögin sem eru hlutafélög.

Tekjuskattseign er einungis færð að því marki sem líklegt er talið að skattskyldur hagnaður verði til ráðstöfunar í framtíðinni, sem unnt verður að nýta eignina á móti. Tekjuskattseign er metin á hverjum uppgjörstegi og lækkuð að því marki sem talið er að hún komi ekki til með að nýtast.

m. *Starfspáttayfirlit*

Rekstrarstarfspáttur er hluti samstæðunnar sem fæst við viðskipti og er fær um að afla tekna og stofna til gjalda, bæði innan og utan samstæðu. Afkoma allra starfspátta samstæðunnar er yfirfarin af stjórnendum til að meta frammistöðu þeirra.

Rekstrarafkoma starfspátta og eignir þeirra samanstanda af liðum sem tengja má beint við hvern starfspátt og þá liði sem hægt er að skipta milli starfspátta á rökrænan hátt.

Fjárfestingar starfspátta er heildarkostnaður við kaup rekstrarfjármuna og óefnislegra eigna.

Skýringar

---

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

n. Ákvörðun gangvirðis

Nokkrar reikningsskilaaðferðir og skýringar samstæðunnar krefjast ákvörðunar á gangvirði, bæði vegna fjármálagerna og annarra eigna og skulda. Fjármálastjóri ber ábyrgð á öllum mikilvægum ákvörðunum um gangvirði, þ.m.t. 3. stigs gangvirðismót. Áhættustýring, undir stjórn fjármálastjóra, fer reglulega yfir mikilvægar forsendur sem eru ógreinanlegar á markaði og matsbreytingar. Ef upplýsingar frá þriðja aðila, líkt og verð frá miðlurum eða verðmatsþjónustu, eru notaðar við ákvörðun gangvirðis þá eru þær upplýsingar nýttar til að styðja þá niðurstöðu að matið uppfylli kröfur um alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS), þar á meðal það stig sem slíkt mat myndi falla undir. Endurskoðunarnefnd samstæðunnar er upplýst um mikilvæg atriði tengd gangvirðismati.

Við ákvörðun gangvirðis eigna eða skulda notar samstæðan markaðsupplýsingar að eins miklu leyti og hægt er. Gangvirðið er flokkað í mismunandi stig á grundvelli þeirra forsenda sem notaðar eru við matið samkvæmt eftirfarandi flokkum:

Stig 1: Skráð verð (óbreytt) á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.

Stig 2: Aðrar forsendur en skráð verð samkvæmt 1. stigi sem hægt er að greina fyrir eignina eða skuldina, ýmist beint (þ.e. verð) eða óbeint (þ.e. afleidd af verði).

Stig 3: Forsendur sem notaðar eru við mat eignar eða skuldar eru ekki byggðar á fánlegum markaðsupplýsingum (ógreinanlegar upplýsingar).

Ef forsendur sem notaðar eru við ákvörðun gangvirðis eignar eða skuldar flokkast á mismunandi stig í stigkerfinu, þá er gangvirðið allt flokkað á sama stigi og lægstu mikilvægar forsendur matsins.

Samstæðan færir tilfærslur milli stiga í stigkerfinu í lok þess reikningstímabils sem breytingin átti sér stað.

Nánari upplýsingar um forsendurnar sem notaðar eru við ákvörðun gangvirðis er að finna í þeim skýringum sem þær eiga við og í skýringu um gangvirði nr. 34.

o. Varanlegir rekstrarfjármunir

Gangvirði framleiðslukerfa og ljósleiðarakerfa sem hafa verið endurmetin er ákvarðað miðað við afskrifað endurstofnverð. Það felur í sér að lagt er mat á breytingar á byggingarkostnaðarverði samskonar eigna og bæði stofnverð og uppsafnaðar afskriftir endurmetnar í samræmi við þær breytingar. Einnig er litið til niðurstöðu virðisrýrnunarprófs og endurmat ekki fært umfram vænt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eignum.

p. Fjárfestingar í eignarhlutum í öðrum félögum og skuldabréfum

Gangvirði eignarhluta í öðrum félögum og skuldabréfa er ákvarðað með hliðsjón af markaðsverði þeirra á uppgjörstigi. Ef markaðsverð er ekki þekkt byggir mat á gangvirði á viðurkenndum matsaðferðum. Matsaðferðir geta falið í sér að stuðst er við verð í nýlegum viðskiptum milli ótengdra aðila. Við beitingu matsaðferða er litið til þeirra þátta sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjáreignir.

Skýringar

---

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

q. Afleiður

Gangvirði afleiða er byggt á skráðu markaðsvirði þeirra, ef það er til. Ef markaðsverð er ekki til, er gangvirðið fundið með viðurkenndum matsaðferðum.

Matsaðferðir geta falið í sér að notast er við verð í nýlegum viðskiptum á milli ótengdra aðila. Tekið er mið af verðmæti annarra fjármálagerna sem eru áþekkir þeim gerningi sem um ræðir, stuðst við aðferðir til að meta núvirt fjárstreymi eða aðrar verðmatsaðferðir sem beita má til að meta með áreiðanlegum hætti raunverulegt markaðsverðmæti. Við beitingu matsaðferða eru allir þættir notaðir sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjármálagerna. Samstæðan sannreynir reglulega matsaðferðir sínar og prófar þær með því að nota verð sem fengist hafa í viðskiptum á virkum markaði með sama gerning, án aðlagana eða breytinga, eða byggja á upplýsingum frá virkum markaði.

Gangvirði afleiðusamninga sem ekki eru skráðir á virkum mörkuðum er ákvarðað með notkun matsaðferða sem eru endurskoðaðar reglulega af sérfróðu starfsfólki. Öll matslíkön sem eru notuð þurfa að vera samþykkt og prófuð til að tryggja að niðurstöðurnar endurspegli þau gögn sem notuð voru.

Áreiðanlegasta sönnun á gangvirði afleiðusamninganna í upphafi er kaupverðið, nema gangvirði gerningsins sé sannanlegt með samanburði við önnur skráð og nýleg markaðsviðskipti á sama fjármálagerningi eða byggt á matsaðferð þar sem breytur byggja eingöngu á markaðsgögnum. Þegar slík gögn eru fyrir hendi, færir samstæðan hagnað eða tap á upphaflegum skráningardegi gerninga.

Gangvirði vaxtaskiptasamninga er byggt á verðtilboði miðlara. Þessi verðtilboð eru prófuð með tilliti til sanngirni með því að afvaxta framtíðargreiðslufæði byggt á ákvæðum og lokadegi hvers samnings og með því að nota markaðsvexti fyrir svipaða gerninga á verðmatsdegi.

r. Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur

Gangvirði viðskiptakrafna og annarra skammtímakrafna er metið á núvirði vænts framtíðargreiðslufæðis, sem afvaxtað er á markaðsvöxtum uppgjörsdags. Gangvirði er einungis metið svo unnt sé að upplýsa um það í skýringum.

s. Fjárskuldir sem ekki teljast afleiður

Gangvirði, sem einungis er metið vegna skýringa, er ákvarðað út frá núvirði framtíðarsjóðsflæðis höfuðstóls og vaxta og er afvaxtað með markaðsvöxtum á uppgjörssdegi.

t. Leigusamningar

Við upphaf samnings leggur samstæðan mat á það hvort samningur eða hluti hans feli í sér leigusamning. Samningur er leigusamningur að hluta eða heild ef samningurinn felur í sér rétt til yfirráða tiltekinnar eignar á tilteknu tímabili í skiptum fyrir endurgjald. Við mat á því hvort í leigusamningi feli í sér yfirráð tiltekinnar eignar notar samstæðan skilgreiningu leigusamnings í IFRS 16.

Skýringar

---

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

t. Leigusamningar, frh.

i) Samstæðan sem leigutaki

Við upphaf eða breytingu á samningi sem felur í sér leiguhluta úthlutar samstæðan endurgjaldinu á leiguhluta á grundvelli sjálfstæðs verðs hvers hluta fyrir sig. Fyrir leigusamninga um fasteignir hefur samstæðan hins vegar kosið að aðgreina ekki leiguhluta frá öðrum hlutum samningsins og færir þá sem einn leigusamning.

Samstæðan færir leigueign og leiguskuld við upphaf leigusamnings. Leigueignin er upphaflega færð á kostnaðarverði. Kostnaðarverð samanstandur af fjárhæð leiguskuldarinnar að teknu tilliti til leigugreiðslna sem hafa fallið til fyrir eða á upphafsdegi samningsins, beinum kostnaði við öflun leigueignarinnar og áætlaðum kostnaði við að taka niður og fjarlægja eignina eða til þess að færa eignina eða umhverfi hennar í samt horf að loknum leigusamningi og að frádregnum leiguúvilnunum sem samstæðan hefur fengið.

Leigueignin er í kjölfarið afskrifuð línulega frá upphafi til loka leigusamningsins, nema þegar eignarhald flyst yfir til samstæðunnar í lok leigutímabilsins eða ef kostnaðarverð leigueignarinnar endurspeglar að samstæðan muni nýta sér kauprétt í lok leigutímabilsins. Í þeim tilfellum er leigueignin afskrifuð á nýtingartíma eignarinnar. Nýtingartíminn er ákvarðaður með sömu aðferð og notuð er fyrir aðra fastafjármunir samstæðunnar. Jafnframt er virði leigueignar lækkað reglubundið um sem nemur virðisrýrnun hennar ef einhver er og leiðrétt vegna endurmats leiguskuldarinnar.

Leiguskuld er upphaflega færð á núvirði ógreiddra leigugreiðslna á upphafsdegi leigusamningsins. Greiðslurnar eru núvitar með því að nota innbyggða vexti leigusamningsins, séu þeir tiltækir, en annars notar samstæðan þá vexti sem hún fær á nýju lánsfé. Að jafnaði notar samstæðan vexti á nýju lánsfé til núvirðingar.

Samstæðan ákvarðar vexti á nýju lánsfé með því að sækja vaxtaupplýsingar vegna ólíkra fjármögnunarleiða og gerir tiltekna aðlaganir til að endurspeglar skilmála leigusamningsins og eiginleika eignarinnar sem er leigð.

Leigugreiðslur sem eru innfaldar í ákvörðun fjárhæðar leiguskuldar samstæðunnar fela í sér eftirfarandi:

- Fastar greiðslur, þar með talda leigugreiðslur sem eru samkvæmt eðli sínu fastar
- Breytilegar leigugreiðslur tengdar vöxtum eða vísitölu, upphaflega áætlaðar miðað við vexti eða vísitölu á upphafsdegi
- Fjárhæðir sem gert er ráð fyrir að þurfi að greiða samkvæmt hrakvirðistryggingu
- Kaupverð samkvæmt kaupréttarákvæði í leigusamningi þegar samstæðan telur nokkuð víst að hún muni nýta kaupréttinn, leigugreiðslur á valkvæðum framlengingartímabilum ef samstæðan er nokkuð viss um að hún muni nýta framlengingarheimildir og greiðslur vegna uppsagnar leigusamnings fyrir lok leigutímans, nema samstæðan sé nokkuð viss um að nýta ekki uppsagnarheimildir.

Leiguskuldin er færð á afskrifuðu kostnaðarverði með því að nota aðferð virkra vaxta. Hún er endurmetin þegar breyting verður á framtíðarleigugreiðslum vegna breytinga á vísitölu eða vöxtum, ef það er breyting á mati samstæðunnar á fjárhæð sem hún væntir að verði greidd samkvæmt hrakvirðistryggingu, ef samstæðan breytir mati sínu á því hvort hún muni nýta kaupréttarákvæði, heimildir til framlengingar eða uppsagnar leigusamnings eða ef það er breyting á fjárhæð leigugreiðslu sem er í eðli sínu föst.

Þegar leiguskuldin er endurmetin með þessum hætti þá er samsvarandi leiðrétting gerð á bókfærðu verði leigueignarinnar, eða leiðrétting færð í rekstrarreikning samstæðunnar ef bókfært virði leigueignarinnar hefur verið fært niður í núll.

Leigueignir og leiguskuldir eru sérgreindar í fnahagsreikningi.

Samstæðan kys að færa ekki leigueignir og leiguskuldir vegna leigusamninga um eignir að lágu virði og leigusamninga sem eru til skamms tíma. Samstæðan gjaldfærir leigugreiðslur vegna þessara leigusamninga línulega á leigutíma.

Skýringar

---

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

t. Leigusamningar, frh.

ii Samstæðan sem leigusali

Við upphaf eða breytingu á samningi sem inniheldur leigubátt skiptir samstæðan endurgjaldi samkvæmt samningnum niður á einstaka leigubætti samningsins á grundvelli hlutfallslegs sjálfstæðs verðs þeirra.

Þegar samstæðan er leigusali þá er ákvarðað við upphaf leigusamnings hvort um er að ræða fjármögnunarleigusamning eða rekstrarleigusamning.

Við flokkun leigusamnings leggur samstæðan heildstætt mat á það hvort leigusamningurinn flytji meginhluta áhættu og ávinnings sem tilheyrir eignarhaldi hinnar undirliggjandi eignar. Ef það er niðurstaðan þá er leigusamningurinn fjármögnunarleigusamningur en ef ekki þá er hann rekstrarleigusamningur. Ákveðnir þættir eru hluti af þessu mati eins og til dæmis hvort leigusamningurinn nær yfir meginhluta nýtingartíma eignarinnar.

Samstæðan færir leigugreiðslur vegna rekstrarleigusamninga línulega yfir leigutímabilið og setur þær fram meðal annarra tekna í rekstrarreikningi.

42. Nýir reikningsskilastaðlar og túlkanir á þeim sem samstæðan hefur ekki ennþá innleitt

Nokkrir nýir alþjóðlegir reikningsskilastaðlar gilda um fjárhagsár sem byrja eftir 1. janúar 2024 en heimilt er að beita þeim fyrir gildistöku þeirra. Samstæðan hefur hins vegar ekki innleitt nýja eða breytta reikningsskilastaðla fyrr en heimilt var við gerð þessara reikningsskila.

Ekki er búist við að breytingar á stöðlum og túlkunum muni hafa veruleg áhrif á reikningsskil samstæðunnar.

Undirritunarsíða

Stjórnarformaður Orkuveitunnar
Gylfi Magnússon

Stjórn Orkuveitunnar
Vala Valtýsdóttir

Stjórn Orkuveitunnar
Ragnhildur Alda Vilhjálmstöttir

Stjórn Orkuveitunnar
Skúli Þór Helgason

Stjórn Orkuveitunnar
Þórður Ísberg Gunnarsson

Stjórn Orkuveitunnar
Valgarður Lyngdal Jónsson

Forstjóri Orkuveitunnar
Sævar Freyr Þráinsson

Löggiltur endurskoðandi
Davíð Arnar Einarsson

Löggiltur endurskoðandi
Theodór Siemsen Sigurbergsson